

6 februari 2009

ADVOCATENBLAD 2

Nieuwe kantonrechtersformule

GOEDKOPER ONTSLAG IN ZWARE TIJDEN

*Herleving van
opgeheven beslag –
en het strafrecht*

*'Verkeers-
opvattingen'
gedemystificeerd*

*Overactieve rechter
stimuleert gepruts
van advocaten*

Niehoff Werning & Kooij
verzekeringsadviseurs voor advocatuur en notariaat

Goed geregeld?

Zelfs voor een advocaat zit een ongeluk in een klein hoekje. Voor je er erg in hebt, ben je uit de running. Tijdelijk, voor langere tijd of in het ergste geval voorgoed. Nu kunt u denken dat zoiets ú nooit zal overkomen. Of u kunt heel realistisch nagaan wat de financiële gevolgen zijn. Bij dat laatste kunnen we u helpen. Om te beginnen door de gevolgen van arbeidsongeschiktheid voor uw specifieke situatie op een rijtje te zetten. En vervolgens door u een advies op maat voor te leggen. Vrijblijvend uiteraard. Maar wel opgesteld door een adviseur die als geen ander thuis is in de advocatuur met betrekking tot arbeidsongeschiktheid.

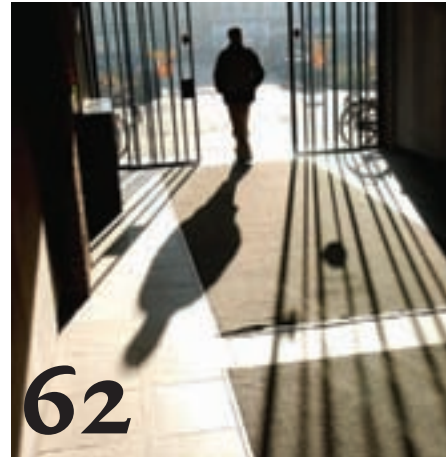
www.nwk.nl

Als een **opgeheven beslag in hoger beroep herleeft**, moeten tussentijdse wijzigingen in de rechtstoestand van het beslagen goed worden geëerbiedigd. Wat zijn de gevolgen voor de derdeverkrijger en wat is de betekenis voor de strafrechtpraktijk?

De rechter krijgt volgens hoogleraar Bert van Schaick teveel invloed op het verloop van civiele procedures. Door de **overactieve rechter** zouden prutsende advocaten te weinig worden gestimuleerd om beter werk te leveren.

Door de nieuwe kantonrechtर्सformule gaan de **vergoedingen in ontbindingsprocedures** voor jongeren omlaag. Maar ook de oudere werknemer gaat er nogal op achteruit. 'Niet gerechtvaardigd', zegt arbeidsrechtadvocaat Oberman.

De kamerberaadslagingen over de **bezuiniging** op de gefinancierde rechtsbijstand slepen zich voort – en de 'equality or arms' dan? **40**

De minister van Justitie wacht rustig de hoorzitting van de Tweede Kamer over het **verschonningsrecht** van advocaten af. **42**

De Belgische strafpleiter Rieder won een aantal zaken door 'procedurefouten' en verdedigt dat met een hartstochtelijke formulering van het **ethos van de strafpleiter**. **43**

'Als rechters zonder uitleg verwijzen naar **verkeersopvattingen**, moet een advocaat dat niet pikken,' zegt jonge doctor Memelink. **59**

Wat zijn de voor- en nadelen van het **partnership model** en het corporate model? **69**

Verder...

Column: Roze lintjes voor Maffe Mollie 41 » Zimbabwaanse advocaten op zoek naar vermisten 45 » Nieuwe Mijlpaalarresten gezocht 45 » Wat zijn uw ervaringen met het roljournaal? 45 » I.M. Gerard Hamer 55

Van de deken 47 » Permanente opleiding 71 » Personalia 71 » Geschillencommissie 75 » Tuchtrecht 78

Verwisseld

Over het omslag van het vorige nummer werd op de inhoudspagina gemeld dat de heer Kneppelhout rechts stond en de heer De Vries in het midden – dat had precies andersom moeten zijn.

Foto omslag:
 Bert Beelen/
 Hollandse Hoogte

*Nieuwe bezuinigings-
voorstellen gefinancierde
rechtsbijstand*

Gelatenheid in debat

Foto: Jiri Büller

Veel leverde het Kamerdebat over de nieuwe bezuinigingsvoorstellen van staatssecretaris Albayrak niet op. De staatssecretaris hield vast aan het voornemen om in strafprocedures later dan nu een ambtshalve toevoeging te verstrekken.

.....
Tatiana Scheltema
orderredacteur
.....

Een sfeer van gelatenheid tekende de tweede termijn van het debat over bezuinigingen op de gefinancierde rechtshulp, vorige week woensdag in de Tweede Kamer. Niet alleen was de publieke belangstelling voor het onderwerp verflauwd, de inhoudelijke behandeling van de nieuwe bezuinigingsvoorstellen van staatssecretaris Albayrak verzandde in een

welles-nietesspelletje tussen staatssecretaris Albayrak en de leden van de vaste kamercommissie van Justitie.

Eind vorig jaar liet staatssecretaris Albayrak haar plan om een verzekeringsstelsel voor gefinancierde rechtshulp te introduceren vallen en presenteerde zij alternatieve voorstellen aan de Kamer. Maar ook de nieuwe plannen stuiten op verzet. In de verhoging van het minimum financieel belang konden de meeste Kamerleden zich wel vinden, zij het dat De Wit (SP), Pechtold (D66) en Azough (GroenLinks) aandrongen op een hardheidsclausule waardoor – bijvoorbeeld in bijstandszaken – van de regel kan worden afgeweken. Zo'n regeling bestaat al, antwoordde Albayrak: art. 4 lid 7 WRB voorziet in het verstrekken van een toevoeging bij een zwaarwegend belang. Maar hoe dat belang door de Raden wordt gewogen, kon zij niet zeggen – wel zei ze het onderwerp in haar 'communicatie met de Raden te zullen meenemen'.

Over het voorstel om de vergoeding voor het indienen van een vervolgeroep bij vreemdelingenzaken te verlagen, hadden Kamerleden veel negatieve berichten gehoord uit het veld. Zo'n beroep lijkt misschien niks, maar vergt juist veel werk om het beroep dit keer wel te doen slagen, was de boodschap. Door de vergoeding terug te brengen van vier punten naar één, ontstaat het risico dat niemand het werk nog op zich neemt, vreesde Azough van Groen Links: 'Het gaat hier om mensen in een heel kwetsbare positie. Als advocaten het zich niet meer kunnen veroorloven om dit werk te doen, zal de vreemdelingenbewaring alleen maar toenemen.' Die vrees was ongegrond, vond Albayrak, die erop wees dat dit nou een dossier was dat zij écht goed kent: 'Wij hebben gekeken: wat zijn de werkzaamheden? Het vervolgeroep wordt vaak door dezelfde advocaat ingesteld. Die kent het dossier al, en als er een zitting komt, krijgt hij een extra punt.'

'Proactiviteit aanjagen'

De meeste aandacht ging als verwacht uit naar het plan om pas later in strafrechtelijke procedures ambtshalve toe te voegen. De staatssecretaris hield vol dat de maatregel geen nadelige gevolgen zal hebben voor het verloop van de rechtsgang. 'Het is een hardnekkig misverstand dat verdachten pas een toevoeging krijgen als er een dagvaarding ligt,' zei ze. [Maar zie het eind van dit artikel, red.] Aantasting van de equality of arms is niet aan de orde, omdat verdachten meteen na vrijlating op zoek kunnen gaan naar een advocaat.

'Denkt u nou echt dat de gemiddelde verdachte die op vrije voeten komt meteen op zoek gaat naar een advocaat, of dat hij zal afwachten tot er iets gebeurt?' vroeg Fred Teeven (VVD) retorisch. De maatregel zal onherroepelijk leiden tot vertraging verderop in de rechtsgang. 'Bel eens met de kring van kantonrechters, praat met rechter-commissarissen. Ik sprak er

verschillende, en ze bezwoeren mij allemaal: niet doen!

Verstandig zou daarom zijn, volgens Teeven, om vooraf aan de Raad voor de rechtpraak, het Openbaar Ministerie en de Orde van Advocaten te vragen naar de praktische consequenties van de maatregel, en daar binnen dertig dagen over te rapporteren aan de Kamer. Daarvoor voelde de staatssecretaris niets: alle partijen waren vorige zomer immers bij de interactieve beleidsdoorlichting betrokken en wisten dus heel goed wat er op stapel stond. En trouwens: bij de consultatieronde voorafgaand aan de AMvB die het moet regelen is het vroeg genoeg. Het kwam haar op de aankondiging van een motie te staan.

De staatssecretaris koestert hoge verwachtingen over de cultuuromslag die zij bij ambtenaren teweeg wil brengen. Zo zal een 'ambassadeur' van het ministerie van Justitie gaan samenwerken met het Juridisch Loket en sociaal raadsliden om de problemen te inventariseren. Enkele

tientallen pioniers zullen over de andere departementen uitzwermen om proactiviteit aan te jagen. Maar het bleef allemaal nogal vaag, tot ergeris van Pechtold (D66): 'Ik wil graag concrete voorbeelden van u horen, zodat ik u bij de begroting ergens op kan afrekenen.'

De herziene Leidraad bewerkelijke zaken kwam slechts zijdelings ter sprake. De staatssecretaris vindt de effecten ervan in Amsterdam gewenst, en dus is volgens haar de missie geslaagd. SP en VVD willen weten hoe het echt zit, daarom zal zij nog voor de zomer rapporteren over Amsterdam.

Vooralsnog sprak alleen Van Vroonhoven van het CDA haar steun uit voor de plannen van Albayrak. 'Het CDA meent dat van de burger een flinke mate van zelfredzaamheid verwacht mag worden bij het zoeken naar hulp bij juridische problemen. Er ligt een regeerakkoord. Daar zullen wij de staatssecretaris aan houden.'

De praktijk

'Het is een hardnekkig misverstand dat verdachten pas een toevoeging krijgen als er een dagvaarding ligt,' zei staatssecretaris Albayrak vorige week woensdag in het debat. Het aanvragen van een toevoeging staat eenieder inderdaad vrij. Maar de Raad voor de Rechtsbijstand hanteert een ander beleid. Advocaten van verdachten wie strafvervolgving boven het hoofd hangt, krijgen standaard een verzoek om een dagvaarding te overleggen. Zoals in Amsterdam, waar het Openbaar Ministerie sinds enige tijd verdachten die voor de meervoudige strafkamer moeten verschijnen een briefje stuurt waarin de vervolging wordt aangekondigd, zo laat advocaat Marq Wijngaarden van Böhler Franken Koppe Wijngaarden advocaten weten. Het OM adviseert daarbij om een advocaat in te schakelen, en verzoekt de verdachte binnen drie weken te melden wie de advocaat zal zijn. Zelfs een toevoeging die wordt aangevraagd met deze brief, wordt geweigerd. De reden: bijstand door een advocaat is in dit stadium nog niet nodig.

Column

Harry Veenendaal

Roze lintjes voor Maffe Mollie

Vorige week was ik bij een Amsterdams veilinghuis om een fraaie negentiende-eeuwse zwartgelakte Willem III vitrinekast op de kop te tikken. Bij het laatste veilinglot werden enkele namaak Napoleon-memorabilia geveild waaronder een regimentspijp, tabaksdoos en buste van de veldheer. Terwijl de zaal leegstroomde omdat niemand interesse had, bleef een klein manneke met een guitig gezicht alleen achter, ongeduldig draaiend op zijn stoel. Tijdens de korte ingelaste pauze stond de veilingmeester naast mij een sigaret te roken voordat hij het laatste, zogenaamde 'zottenlot' zou veilen. Het zottenlot is een luim van de veilingmeester. Onder de hamer komt een waardeloos object en de veilingstaf wacht in spanning af welke dwaas erop afkomt.

'Kijk', zei de veilingmeester en hij knikte naar het kleine guitige manneke. 'Dat schijnt Dion Bartels te zijn. Een ambitieuze topadvocaat uit Zeist, maar wij noemen hem hier "Maffe Mollie."

'Hoezo?', murmelde ik.

'Lees *Animal Farm* maar eens', zei de veilingmeester, 'dan snap je het wel'.

De veilingmeester grinnikte dat hij regelmatig Frankrijk bezoekt voor het taxeren van antiek. 'Dan stop ik even bij een souvenirshop om wat goedkope Napoleon-parafernalia te kopen. Die neem ik bij wijze van grap als laatste veilingobject in de catalogus op. Iedere keer verschijnt 'Maffe Mollie' om als enige een bod uit te brengen. Hij etaleert deze objecten vervolgens tijdens zijn maandelijkse intieme Wilhelmina-diners als unieke vondsten'.

'Die *Chevreuil Chambertin* die hij Rita Verdonk na zo'n etentje meegaf met het verhaal dat het Napoleons lievelingswijn was? Gewoon een 'Clos Napoléon' uit 2002 bij Carrefour vandaan', aldus de veilingmeester. *Keeping up appearances*, zullen we maar denken.

Dion Bartels is een fanatieke verzamelaar van Napoleon-spulletjes. Maar hij gaat daarin verder dan een vitrinekast met tinnen soldaatjes van de Grande Armée. In de conferentieruimte op zijn kantoor heeft hij een metershoog schilderij van Napoleon laten aanbrengen en op het visitekaartje van de kleine advocaat staat zijn lijfspreuk 'u mag dan wel langer zijn dan ik, maar zeker niet groter'.

Bartels is de zelfbenoemde generalissimo van de gedupeerden van beleggingsfraude. Hij profileert zich op basis van zijn solide *Legal opinions* over beleggingsproducten. Dankzij zijn brieven krijgt hij transparant wat voor andere advocaten troebel blijft. Hij heeft zelfs een richtlijn opgesteld om beleggingsfraude te voorkomen: de Bartels-richtlijn. In de bedrijfspresentatie op zijn website laat hij zich bewonderen door een schnabbelende Chimène van Oosterhout. Belangrijkste wapenfeit aldus Bartels: hij is dé autoriteit op vastgoedgebied met inmiddels honderden tevreden klanten.

En Mollie? Dat was Orwells kleine, erg ijdele paardje dat het liefst mooie roze lintjes draagt, suikerklontjes eet en graag door iedereen wordt geaaid.

Inperken verschoningsrecht (nog) niet aan de orde

De fracties van CDA en ChristenUnie vragen zich af of er maatregelen op stapel staan die het verschoningsrecht van de advocatuur inperken. Hirsch Ballin wacht de ervaringen van de expertiseteams van de Orde af en is benieuwd naar de hoorzittingen over het verschoningsrecht.

.....
Maarten Bakker
 persbureau Cerberus

De Kamer overlegde vorige week met de minister over de georganiseerde criminaliteit en de vastgoedfraude. Eind vorig jaar stuurde Hirsch Ballin de Kamer een groot aantal voorstellen die een eind moet maken aan de verwevenheid tussen onder- en bovenwereld. De bewindsman kondigde toen aan dat het misbruik van verschoningsrecht en geheimhoudingsplicht in de advocatuur zal worden bestreden. De Orde van Advocaten zou daartoe zogenaamde experti-

seteams gaan formeren die de lokale dekens bijstaan bij het toezicht op kantoren. Tijdens het overleg in de Kamer had Hirsch Ballin daar weinig aan toe te voegen. De fracties van CDA en ChristenUnie wilden weten of er nog andere maatregelen op stapel staan die het verschoningsrecht van de advocatuur inperken. De ChristenUnie vroeg daarbij aandacht voor de onafhankelijke positie die advocaten innemen. Ze mogen volgens woordvoerder Anker niet vergeleken worden met notarissen, die officiële ambt dragers zijn en dus een publieke functie vervullen. Maatregelen die nu losgelaten worden op het notariaat kunnen niet één op één ook toegepast worden in de advocatuur, aldus het Kamerlid. Minister Hirsch Ballin reageerde dat hij de ervaringen met de expertiseteams van de Orde wil afwachten. Bovendien is hij benieuwd wat de uitkomst zal zijn van een hoorzitting die de Kamer zelf gaat houden over het verschoningsrecht.

De bewindsman voelde er overigens niets voor om de concurrentie in het notariaat ongedaan te maken, een maatregel waarvoor de SP pleitte. Volgens de partij heeft de invoering van marktwerking in het notariaat in 1999 ertoe geleid dat de branche kwetsbaar werd voor beïnvloeding door criminelen. Om de concurrentiestrijd met andere kantoren vol

te houden, zijn notarissen minder kieskeurig geworden bij de keuze van de cliëntèle. Hirsch Ballin meent echter dat een terugkeer naar vaste notaristarieven niet meer mogelijk is.

Fusie parketten

Tijdens hetzelfde overleg pleiten de fracties van VVD en PvdA ervoor dat het functioneel en het landelijk parket van het Openbaar Ministerie met elkaar fuseren. Het functioneel parket is vooral gespecialiseerd in financieel-economische criminaliteit. Dit overlapt gedeeltelijk het takenpakket van het landelijk parket, dat zich onder meer bezighoudt met de bestrijding van het witwassen van criminele vermogens. Volgens VVD-Kamerlid Fred Teeven wedijveren beide diensten met elkaar om het inhuren van gespecialiseerde rechercheurs van de nationale recherche. Die tweestrijd zou het gezag van het OM uithollen, en de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit belemmeren. Beide diensten kunnen daarom het best fuseren, aldus Teeven. Volgens de voormalig OvJ moet dat volgend jaar gebeuren, als de huidige reorganisatie bij het OM is afgerond. Tijdens een overleg vorige week in de Tweede Kamer kreeg Teeven steun van PvdA-woordvoerder Ton Heerts. Heerts dreigde minister Hirsch Ballin zelfs al met een motie. Minister Hirsch

Ballin is vooralsnog niet van plan aan de wens van de VVD en PvdA tegemoet te komen. Een nieuwe reorganisatie bij het OM, bovenop de lopende, zou volgens hem alleen maar afleiden van het feitelijke werk. Bovendien was hij er niet van overtuigd dat beide diensten ondermaats presteren in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit.

In de Tweede Kamer leeft ook de wens dat er een nationale coördinator komt voor de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit. Deze functionaris zou dezelfde rol kunnen vervullen als de nationale coördinator terrorismebestrijding nu heeft bij het tegengaan van de terreurdreiging. Hij zou moeten beslissen of bij de aanpak van criminele organisaties bestuurlijke of fiscale middelen worden ingezet, of het strafrecht. Minister Ter Horst van Binnenlandse Zaken wil echter dat de coördinatie bij de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit vooral bij de regio komt te liggen. Volgens haar bewegen criminele organisaties zich vaak op lokaal niveau.

Belgische advocaat kreeg tien verdachten door 'procedurefouten' vrij

Hans Rieder over het ethos van de strafpleiter

In België werden onlangs tien verdachten wegens een 'procedurefout' vrijgelaten. Hans Rieder, de advocaat die de kwestie bij de hoogste rechtscolleges bevocht, roemt het incident als een feest voor de democratie. Hij formuleert hartstochtelijk het ethos van de strafpleiter.¹

.....
Karel Verhoeven
 redacteur De Standaard

Hans Rieder heeft tien veroordeelde gangsters vrijgekregen, niet omdat er twijfels rezen over de feiten die hen ten laste zijn gelegd, maar wegens 'procedurefouten' in het vooronderzoek. Rieder voert een verheven strijd. Hij komt op voor een rechtsstaat die die naam waardig is, en strijdt tegen wetten die de overheid toelaten haar macht te misbruiken. Met zijn lange strijd tegen de BOM-wet, de wet op de bijzondere opsporingsmethodes, zal hij de wetboeken veranderen.

.....
 1 Daarom is dit interview (ingekort) overgenomen uit de Belgische krant *De Standaard* van 10 januari jl.

Foto: Michiel Hendryckx/De Standaard

Proficiat. Uw cliënten zijn vrij. Welke is de volgende wet die u gaat aanvallen met een slopende procedurestrijd?

'Dat enkele individuen zijn vrijgekomen, is niet de essentie. Van belang is dat ik een principiële slag heb thuisgehaald. Dit is nog maar het begin. Mij gaat het om het recht op volledige, integrale tegenspraak in rechtszaken.'

'Ik vind het onaanvaardbaar dat de advocaat niet wordt toegelaten tot het debat dat het Openbaar Ministerie voert voor de Kamer van inbeschuldigingstelling over die bijzondere opsporingsmethodes. De advocaat krijgt geen inzage in het vertrouwelijk dossier, waarin informatie staat die belangrijk kan zijn.'

'Je gaat toch niet eisen dat we de namen van de informanten geven, van de speciale eenheden die zijn ingezet, van de technische middelen die we gebruikt hebben om te observeren en te infiltreren in criminele bendes, vragen tegenstanders me dan. Maar dat vraag ik niet. Ik wil ten gronde kunnen controleren hoe ze aan die informatie zijn gekomen en wat ze er uiteindelijk mee gedaan hebben.'

Uw grote principes zijn geen alibi om een cliënt vrij te krijgen?

‘Dat interesseert mij niet. Mijn hogere doel is belangrijk voor elke burger. Elke burger heeft er belang bij dat de rechtsstaat de advocatuur aanvaardt als een volwaardige partner. Dat is mijn professionele streven: de maatschappij, het parlement, de politici te laten erkennen dat de advocaat een vertrouwenswekkend persoon is. Het gerechtelijke apparaat moet daarvoor natuurlijk wat macht uit handen geven.’

Sinds jaar en dag wordt u aangewreven dat u met procedureslagen het rechtssysteem uitholt.

‘Ik heb nooit geprobeerd om het systeem uit te rekken. Ik ben eigenlijk heel conservatief bij het toepassen van de regels. Ik zou een strenge rechter zijn. Even streng voor wie het onderzoek voerde als voor wie een misdrijf pleegde. Ik zou rechtlijnig toepassen wat ze wel en niet mogen doen.’

Waarom reageert de maatschappij zo heftig als u uw zaak wint?

‘Die principes zijn moeilijk uit te leggen. En de mensen laten zich door emoties leiden die totaal naast de kwestie zijn. Er wordt een aantal criminelen vrijgelaten, bon, je kunt geen eieren bakken zonder de schaal te breken. In onze maatschappij worden de gevoelens van onveiligheid en onze

.....
‘Mensen zijn ontzet over de vrijlatingen – gebruiken argumenten waarmee ze op termijn hun eigen vrijheid afgeven’
.....

kerheid te veel opgeklopt. Mensen reageren daarin zeer egoïstisch. Ze zijn ontzet, terwijl zij niet eens het slachtoffer zijn van het misdrijf. Ze gebruiken argumenten waarmee ze het rechtssysteem ondergraven en op termijn hun eigen vrijheid afgeven. Diezelfde mensen die nu zo hard roepen over die grote criminelen, hebben wellicht al eens een verkeersboete gekregen. Stel dat men hen toen had gezegd: meneer, de politieagent is te goeder trouw, hij is een goed mens. U hoeft de inhoud van dat proces-verbaal niet te zien, het feit dat hij een kepie draagt is een voldoende garantie op eerlijkheid. We zullen eens zien hoe hard ze dan roepen.’

‘Ik strijd voor dat systeem van tegenspraak om zo dicht mogelijk bij de waarheid te komen. De echte waarheid bestaat niet. Je kunt hoogstens een juridische waarheid bereiken.’

En die ligt bij de criminelen die nu zijn vrijgelaten, ver van de realiteit.

‘Bij die mensen komen we zelfs niet tot de discussie of en waaraan ze schuldig zijn. We weten niet of ze schuldig zijn, het hof van beroep is niet aan de beoordeling van hun schuld toegekomen.’

Draagt u geen morele verantwoordelijkheid? Houdt het u niet even wakker dat uw cliënten die we deze week vrolijk de gevangenispoort zagen uitstappen, misschien weer een vreselijk misdrijf plegen?

‘Denkt u nu echt dat het aannemelijk is dat ik niet wakker lig van de gevolgen, bijvoorbeeld dat misschien een gevaarlijke crimineel wordt vrijgelaten?’

Eerlijk gezegd wel, ja.

‘Maar enfin, natuurlijk houdt mij dat bezig. Natuurlijk lig ik daar wakker van. Ik lig zelfs nog wakker van iets meer dan dat: ik lig wakker omdat het systeem gefaald heeft. Het houdt mij vooral wakker omdat dit zich nooit had moeten voordoen. Het was zeer makkelijk te verhelpen geweest: de wetgever had zijn slecht werk gewoon moeten overdoen.’

Is de vrijlating van misdadigers de enige mogelijke manier om politici zover te krijgen dat ze de wet aanpassen?

‘Dat staat als een paal boven water. Al die tafelspringers die nu ineens ’s morgens wakker geworden zijn met het sensationele nieuws dat er “criminelen” worden vrijgelaten, dat zijn heren die een jaar lang lagen te slapen. Ze wilden het probleem maar niet zien.’

(windt zich op) ‘Dat sommigen nu de magistraten met de vinger wijzen, is een onbeschrijflijke schande. De magistraat heeft niets verkeerd gedaan. Hij heeft de wet toegepast. Die luie politicus heeft zijn werk niet gedaan. Die luie politicus heeft al meer dan anderhalf jaar in het Belgische Staatsblad het gevaar zien aankomen. Maar ze doen niets. Omdat het electoraal niet interessant was. Omdat er toen geen criminelen werden vrijgelaten, en hij dus geen ziertjes kon winnen.’

‘De wetgever maakt voor de magistraten en de advocaten een auto, maar het stuur is vanachter gemonteerd, hij heeft maar drie wielen, en de benzinetank zit in de voorruit. We rijden daar 150.000 kilometer per jaar mee, nu zijn we tegen een verkeerspaaltje gereden dat op de verkeerde plaats staat, en nu zeggen politici dat wij er verkeerd mee rijden.’

Digitaal archief Advocatenblad

Het archief van het Advocatenblad is te vinden op BalieNet. Alle teksten die sinds 1996 in het blad zijn verschenen, zijn onder meer op trefwoord *bliksemsnel te doorzoeken*. Dit digitale archief is bereikbaar voor bijna alle advocaten, nu uit de jongste cijfers blijkt dat de meeste advocaten toegang tot BalieNet hebben.

Zie: www.balienet.nl/balienet/publicaties/advocatenblad.asp

Oproepen

Nieuwe Mijlpaalarresten gezocht

Voor de rubriek Mijlpaalarrest is de redactie op zoek naar – inderdaad – mijlpaalarresten. We zoeken de arresten die een verrassende omslag teweeg hebben gebracht, waarbij de Hoge Raad omging, die iedereen minstens van naam kent, die in alle handboeken staan. En van die arresten willen we graag de advocaten portretteren die voor de lagere rechters de zaken deden, en die later vaak verrast werden door het resultaat in hoogste instantie. Bent u zo'n advocaat of heeft u een goede suggestie voor een advocaat die, of een arrest dat, niet mag ontbreken in deze serie, dan hoort de redactie dat graag per mail: Linus.Hesselink@reedbusiness.nl

Hoe zijn uw ervaringen met het roljournaal?

Sinds de afschaffing van het verplichte procuraat is het roljournaal essentieel voor veel advocaten. Wat zijn uw ervaringen ermee? Had u 'opstartproblemen', heeft u die nog steeds of verloopt alles vlekkeloos?

Meld het de redactie via Linus.Hesselink@reedbusiness.nl dan schrijven wij het op en vertellen het de lezers.

(advertenties)

Vandaag leren, morgen toepassen

Onze cursussen zijn gericht op de praktijk en gebaseerd op de wetenschap. Zo haalt u maximaal rendement uit uw opleiding. **Met het CPO bent u zeker van uw zaak.**

U vindt ons VSO- en PAO-cursusaanbod bij het katern **Orde** elders in dit blad en op www.cpo.nl

Het CPO is onderdeel van de Radboud Universiteit Nijmegen

Centrum voor Postacademisch Juridisch Onderwijs

Vervolgde advocaten

Stichting Advocaten voor Advocaten

Zimbabweanse advocaten op zoek naar vermisten

Eind vorig jaar ontving Zimbabwe Lawyers for Human Rights (ZLHR) het alarmerende bericht dat talloze verdwenen personen werden vastgehouden in politiebureaus in Harare. Onlangs berichtte de Zimbabweanse mensenrechtenadvocaat Otto Saki aan L4L dat er inmiddels 14 van hen zijn opgespoord, dankzij een uitgebreide zoektocht door ZLHR in diverse politiebureaus. Onder de getraceerden zijn Jestina Mukoko, directeur van Zimbabwe Peace Project (ZPP) die sinds 3 december 2008 was verdwenen, en twee van haar medewerkers.

Ten minste 40 personen, inclusief een twee jaar oud jongetje, zijn in een nieuwe campagne van onderdrukking en vervolging sinds eind 2008 verdwenen zonder dat hun verblijfplaats bekend was. Veel van hen zijn lid van de Movement for Democratic Change (MDC). Nieuw is dat daarnaast ook medewerkers van ZPP en een journalist zijn opgepakt, verklaarde een vertegenwoordiger van het Nederlands Instituut Zuid-Afrika aan L4L.

Zimbabwe Lawyers for Human Rights heeft van de overige vermisten niets meer vernomen, ondanks bevelen van het Hooggerechtshof dat de politie opdraagt 'to do all things necessary to determine (their) whereabouts' en 'to dispatch a team of detectives to work closely and in conjunction with lawyers appointed by ZLHR'.

Een dokter die een aantal ge-

tracerede gedetineerden heeft onderzocht, verklaarde dat zij zijn gemarteld en medische verzorging nodig hebben. Het Hooggerechtshof heeft geoordeeld dat de detentie niet wettig is en heeft opgedragen dat deze mensen voor medische behandeling moeten worden overgebracht naar een ziekenhuis. De politie weigert hieraan gehoor te geven. De advocaten hebben geen toegang gekregen tot hun cliënten, zelfs niet om voedsel te brengen.

De International Bar Association (IBA) heeft er op 12 januari 2009 in een persbericht toe opgeroepen dat alle verdwenen activisten moeten worden vrijgelaten. De IBA concludeert dat het Mugabe-regime duidelijk faalt in het beschermen van de fundamentele rechten van de Zimbabweanse bevolking.

De advocaten van ZLHR doen er alles aan om de gedetineerden op te sporen en vrij te krijgen. Complicerende factor is dat deze advocaten zich steeds meer in hun eigen veiligheid bedreigd voelen. L4L steunt hen waar mogelijk. Otto Saki van ZLHR berichtte ons tot slot: 'Your solidarity during these trying times is greatly appreciated.'

- Voor informatie over de situatie in Zimbabwe of over de Stichting Advocaten voor Advocaten kunt u contact opnemen met Adrie van de Streek via e-mail info@advocatenvooradvocaten.nl of bezoek de website www.stichtingadvocatenvooradvocaten.nl. Daar leest u ook hoe u donateur kunt worden. Rekeningnummers: ABN 489.938.655; Postbank 433.83.27 (Amsterdam).

Berichten van de orde

Wat maakt een advocaat tot advocaat?

De Orde voert diverse gesprekken met advocaten over de mogelijkheden om het imago van de advocatuur te verbeteren. Hoe ziet de ideale advocaat eruit en wat maakt een advocaat nou precies tot een advocaat?

V.l.n.r. Saskia van Gessel, Anne Henk van der Wal, Louise van der Veen (lid Algemene Raad), Lieneke Dam, Max van Weezel (journalist en gespreksleider), Maarten Russchen, Anita Winter en Jacques Johannink.

Niet zichtbaar op de foto, wel aanwezig zijn: Annemarie Weersink (aanwezig als lid van de Stuurgroep Communicatie van de Orde, oud-deken te Zutphen) en Lars Kuipers (journalist en mede-gespreksleider).

Rechtsgebiedenregister van start

Vanaf maart kunnen alle advocaten die in het bezit zijn van een stageverklaring op de website www.alleadvocaten.nl de door hen gewenste rechtsgebieden toevoegen aan hun gegevens. Met deze toevoeging in het zogenoemde rechtsgebiedenregister kunnen advocaten zich met hun vakgebied presenteren aan rechtzoekenden die van deze site gebruik maken.

Het toevoegen van een rechtsgebied is mogelijk met

behulp van een overzichtelijk self service systeem. Begin maart wordt het invoerscherm beschikbaar gesteld. Na enkele weken, als de database door advocaten al voor een deel is gevuld, zullen ook de resultaten via de zoekfunctie van www.alleadvocaten.nl voor het publiek beschikbaar worden gemaakt.

Binnenkort wordt u over deze mogelijkheden tot profilering nader geïnformeerd

Cursuswijzer VSO/PO

De nieuwe Cursuswijzer VSO/PO staat online. Het cursusaanbod in deze Cursuswijzer betreft de periode maart-augustus 2009. U kunt de Cursuswijzer inzien op de Orde-website (<http://www.advocatenorde.nl/advocaten/opleiding/cursusaanbod.asp>).

Website advocatentuchtrecht

Per 1 februari 2009 bestaat de website www.raadvandiscipline.nl. Hierop staat informatie voor klagers én verweerders over de procedure bij de Raad van Discipline. Ook bevat de site nuttige informatie over elk van de 5 raden. Het Hof van Discipline heeft al een eigen website: www.hofvandiscipline.nl.

Van de deken

Willem Bekkers

Op de kaart

Juridisch Nederland doet het internationaal niet slecht. Professioneel, nuchter en tolerant met een gezonde handelsgeest, is wat ik recent bijvoorbeeld in China hoorde. ‘Daarom bestaat (ook) bij grote ondernemingen de trend om, waar mogelijk, in een overeenkomst op te nemen dat in geval van geschil de Nederlandse rechter (in de zin van een bepaalde daartoe aangewezen rechtbank) bij uitsluiting bevoegd is om van een geschil kennis te nemen. Een vaak gebruikt alternatief is arbitrage volgens de regels van het Nederlands Arbitrage Instituut’ aldus Peter Wakkie in onze lustrumbundel (p. 249). Procederen in Nederland is aanmerkelijk goedkoper dan in de Angelsaksische wereld, onder meer omdat bijvoorbeeld in Amerika – ten gevolge van verdergaande specialisatie – voor een omvangrijk geschil al gauw tien advocaten tegelijk werken, waar hier een of twee advocaten de zaak behandelen, zo stelt hij. Daarom denk ik dat de Nederlandse advocatuur redelijk recessieproof is. Wij kunnen bakens verzetten. Zie ook Willems (p. 295 e.v.) ‘Generalisme en specialisme in rechterlijke macht en advocatuur’.

Dat juridisch Nederland op de kaart staat hebben we zeker ook te danken aan datgene wat er in Den Haag tot stand is gebracht. ‘Stad van vrede en recht’ straalt af op heel Nederland.

En wat dacht u van de rond 1618 in Breda geboren advocaat Adriaen van der Donck, die na zijn studie in Leiden zo’n belangrijke bijdrage heeft geleverd aan het rechtsstelsel van Nieuw Amsterdam en uiteindelijk van Amerika? (Zie Russell Shorto ‘The Island at the Center of the World: The Epic Story of Dutch Manhattan and the Forgotten Colony that Shaped America’.)

Ik ben ervan overtuigd dat er voor de Nederlandse advocatuur, ook voor de kantoren die zich vooral richten op het midden- en kleinbedrijf, in deze globaliserende wereld goede mogelijkheden zijn voor internationaal gerichte dienstverlening. Daarvoor is volgens Wakkie wel nodig dat je als advocaat een ruime kennis van de organisatie en de producten of diensten van het betreffende bedrijf hebt. Ondernemingen hebben behoefte aan advocaten die grote internationale projecten kunnen ‘managen’.

Dit Ordejaar staat, geïnspireerd door de economen Hernando de Soto en Jeffrey Sachs, in het teken van recht en economie: de rechtsstaat als basis van economische ontwikkeling en vervaart. Hoogtepunt is op 25 september het jaarcongres in Arnhem.

U weet dus wat u te wachten staat, maar wacht niet af: doe mee en verleg uw grenzen.

Reageren: vandedeken@advocatenorde.nl

Berichten van de orde

Toetsen beroepsopleiding 13 februari 2009

Najaarscyclus 2008 (+ inhalers)

10.30 - 12.30 uur

Strafprocesrecht

13.30 - 14.30 uur

Jaarrekening lezen

15.00 - 16.00 uur

Gedragrecht

En de laatste keer

16.30 - 17.30 uur inhalers

Belastingrecht

Alle toetsen worden afgenomen op basis van de meest recente wetteksten.

Inschrijving

Stagiairs die in september 2008 met de Beroepsopleiding zijn begonnen, hoeven zich niet op te geven. Inhalers/herkansers dienen zich zo spoedig mogelijk digitaal (zie www.advocatenorde.nl) of schriftelijk aan te melden bij de Nederlandse Orde van Advocaten, t.a.v. mevrouw C. van Rijn, faxnummer 070-335 35 34, e-mail: c.vanrijn@advocatenorde.nl.

U ontvangt te zijner tijd een schriftelijke bevestiging van inschrijving. Wilt u bij inschrijving duidelijk het volgende vermelden:

- naam, voorletter(s) en geslacht;
- het adres waar de bevestiging naartoe gezonden moet worden;
- uw cursuscode.

Examengeld

Het examengeld voor het inhalen/herkansens van toetsen is door de Algemene Raad vastgesteld op € 75 per toets. Ná de toetsdag ontvangt u een acceptgiro waarmee u het examengeld kunt overmaken.

Locatie

De toetsen worden afgenomen in De Vechtse Banen te Utrecht.

Informatie

Voor informatie kunt u bellen met de Nederlandse Orde van Advocaten, afdeling Opleiding: 070-335 35 55 tussen 09.00 - 12.00 uur

(advertenties)

Gezocht:

Gedreven advocaten voor het aangaan van een serieuze relatie

Jij: jong, ambitieus, intelligent, sociaal en empathisch
Wij: ervaren, geïnteresseerd, nuchter en doelgericht

Reageren?
Kijk voor contactgegevens naar onze advertentie in dit blad!

stadhouders
advocaten

agenda

CHINEZEN EN DE CHINESE GEORGANISEERDE MISDAAD

Op **woensdag 18 februari 2009** organiseert het Centre for Information and Research on Organised Crime (CIROC) een seminar over 'Chinezen en de Chinese georganiseerde misdaad'.

Naast aandacht voor onderzoek naar illegaal in Nederland verblijvende Chinezen, zullen tijdens dit seminar ook de relaties tussen de Chinese gemeenschappen en de verschillende vormen van georganiseerde misdaad inzichtelijk worden gemaakt en zal ten slotte worden bekeken in hoeverre specifieke kenmerken van de Chinese gemeenschap en de georganiseerde misdaad een specifieke aanpak behoeven. Voor meer informatie zie: www.ciroc.nl.

STRAFRECHTGAME NEDERLANDSE VERENIGING VAN JONGE STRAFRECHTADVOCATEN

de NVJSA organiseert in samenwerking met De Roos & Pen Advocaten op **vrijdag 3 en zaterdag 4 april 2009** de Landelijke Strafrechtgame. In deze tweedaagse cursus zullen alle fases van het strafproces worden doorlopen van de voorgeleiding, via de raadkamer tot en met de inhoudelijke behandeling, onder toezicht oog van daadwerkelijke rechters-commissarissen, officieren van justitie en zittingsrechters. Daarnaast zullen lezingen verzorgd worden

door prof. mr. A.A. Franken, mr. I.N. Weski, mr. F. Teeven en prof. mr. Th.A. de Roos. De Strafrechtgame wordt gehouden in de Universiteit van Amsterdam en de Rechtbank Amsterdam. Vanwege grote belangstelling is inschrijving voor dit jaar helaas niet meer mogelijk. Voor meer informatie zie: www.nvsja.nl.

BESTUURS-WISSELING JONGE BALIE ASSEN

Het nieuwe bestuur van de Vereniging De Jonge Balie Assen is benoemd, de nieuwe leden zijn: A.G. (Diane) Eding, voorzitter; M. (Marion) Arends, penningmeester; H.C. (Hillie) Lunter, secretaris; J. (Jantien) Borsch, algemeen lid; E.P. (Ernst) Eujen, algemeen lid. Het secretariaatsadres van de vereniging is: Postbus 546, 9400 AM Assen, tel. 0592-311 515, fax. 0592-312 936.

MILIEUBESCHERMING VIA MENSENRECHTEN

de Vereniging voor Milieurecht organiseert op **woensdag 18 maart 2009** een ledenmiddag over het onderwerp 'Milieubescherming via mensenrechten'. Mevrouw mr. S.T. Oemrawsingh promoveerde in november 2008 op haar onderzoek over mensenrechten en milieurecht: *'Human Rights and the Environment Interlocked. Dealing with Environmental Problems in a Human Rights Setting'*. Zij licht haar proefschrift toe en gaat in op vragen van de deelnemers. De ledenmiddag vindt plaats in de

Pietershof, Utrecht, 14:00 - 16:30. Inschrijven voor 4 maart 2009 via www.milieurecht.nl.

10 JAAR DATABANKENWET

Het Centrum voor Intellectueel Eigendomsrecht (CIER) organiseert op **woensdag 18 februari 2009** een lezing. Op 21 juli is het 10 jaar geleden dat de Databankenwet in werking is getreden. Sindsdien heeft het databankenrecht een onstuimige ontwikkeling doorgemaakt. Nadat aanvankelijk veel gegevensverzamelingen van databankrechtelijke bescherming konden profiteren, leek HvJ EG die ontwikkeling een halt toe te roepen. Er gingen zelfs stemmen op het databankenrecht geheel af te schaffen. Ook in de afgelopen vijf jaar heeft de ontwikkeling echter niet stilgestaan en is er een stroom aan jurisprudentie gevolgd. Tijd om de tussentijdstand op te nemen. Hoe staat het ervoor met de bescherming van (online) databanken? Aandacht wordt onder meer besteed aan Nederlandse en buitenlandse rechtspraak inzake het databankenrecht, en vragen als: wanneer is er sprake van een substantiële investering? En hoe zit het met het gebruik van (dedicated) zoekmachines worden behandeld? De lezing is kosteloos en vindt plaats in het Molengraaff Instituut, Nobelstraat 2a, Utrecht van 16:00 - 18:00. Aanmelden kan bij Ellen Alferink, e.alfierink@law.uu.nl of 030 - 253 77 23.

colofon

89e jaargang –
6 februari 2009 – nr. 2
Verschijnt elke drie weken.

Het Advocatenblad is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Reed Business bv. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve de rubrieken Van de Orde en Disciplinaire beslissingen.

Redactie
mr. L. Bakers
mr. K.A. Boshouwers
mr. A. Groenewoud
dr. L. Hesselink
mr. M.R. Maathuis
mr. R. Malewicz
mr. W.J.B. van Nielsen
mr. C.C. Oberman
mr. G.J. van Oosten
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. L.H. Rammeloo
mr. P.H.E. Voûte

Redactionele bijdragen
Artikelen, met een maximum van 2000 woorden, zijn van harte welkom. Ze kunnen worden gemaild naar: linus.hesselink@reedbusiness.nl, of per post naar Reed Business, t.a.v. L. Hesselink, Postbus 152, 1000 AD Amsterdam. **Informatie:** Linus Hesselink, 020-5159389, fax 020-5159142.

Opleidingspunten verdienen
Het schrijven van 500 woorden 'rechtsliteratuur' levert 1 opleidingpunt op (art. 1 onder f.-3 Verordening op de Permanente Opleiding).

Uitgever
mr. Robert Sanders

Eindredactie
Linus Hesselink

Bureau redactie
Charlotte Helmer

Orderredacteur
Tatiana Scheltema

Art-direction
PatK, Patrick Keeler

Vormgeving
Dimdim, Dmitry de Bruin
Dik.nu, Dik Visser

Illustratie
Floris Tilanus

Correctie
Sandra Braakmann
Carlijn Urlings

Druk
Drukkerij Groen bv, Leiden

Digitaal archief Advocatenblad sinds 1996
www.advocatenorde.nl, voor houders van het (gratis) Balienetcertificaat

Juridische vacatures
www.jbb.nl

Orde van de dag
Gratis abonneren op de wekelijkse nieuwsbrief voor advocaten? Stuur een e-mail naar enova@reedbusiness.nl met als onderwerp Inschrijven Orde van de dag.

Advertenties
Brouwer's Direct Marketing bv Steekterweg 80 G, 2407 BH Alphen a/d Rijn
tel. 0172-234460,
fax 0172-233017
e-mail: bdmbv@euronet.nl
Advertentietarieven op aanvraag.
Inzendtermijn:
afl. 3: 20 februari 2009
afl. 4: 13 maart 2009

Abonnementen
Alle advocaten, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Adreswijzigingen: Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag, tel. 070-3353535, fax 070-3353531.

Niet-leden betalen
€ 202 per jaarabonnement (incl. btw en verzendkosten) en voor de jaarband € 19,50. Studenten 50% korting.

Abonnementen kunnen op elk gewenst tijdstip ingaan. Opgave via www.reedbusiness.nl of bij onze Klantenservice. Abonnementen lopen automatisch door, tenzij uiterlijk 30 dagen voor de vervaldatum bij onze Klantenservice wordt opgezegd. Dit kan schriftelijk, telefonisch of per e-mail.

Klantenservice
Postbus 4, 7000 BA Doetinchem
Telefoon: 0314-358358
Fax: 0314-349048
e-mail: klantenservice@reedbusiness.nl

Reed Business bv legt gegevens vast voor de uitvoering van de (abonnementen)-overeenkomst. Deze gegevens kunnen worden gebruikt om u te informeren over voor u relevante producten en diensten van Reed Business bv, haar groepsmaatschappijen en zorgvuldig geselecteerde derden. Uw e-mailadres wordt alleen gebruikt om u te informeren over gelijksoortige producten en diensten van Reed Business bv en haar groepsmaatschappijen. Als u geen prijs stelt op deze informatie, per post of via e-mail, dan kunt u dit schriftelijk doorgeven aan: Reed Business bv, t.a.v. Adresregistratie, Postbus 808, 7000 AV Doetinchem.

ISSN 0165-1331

Nederlands
uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

Joop Seegers praat terug

Wat moet een auditor melden aan de deken?

Tijdens het debat in de Rode Hoed over het kwaliteitsstelsel van de advocatuur werd de dubbele rol van de auditor pijnlijk belicht. Advocaat Joop Seegers kwam in conflict met zijn geweten toen auditor Seegers misstanden signaleerde op een kantoor. Maar een dekenmelding was niet aan de orde, betoogt Seegers. (red.)

In het verslag van het symposium ‘Toekomst Kwaliteitsstelsel Advocatuur’ van 10 december jl. (*Advocatenblad* 2008-18, p. 770) wordt gemeld dat de gemoederen hoog opliepen toen ik verslag deed van een audit op een kantoor waarvan ik de indruk kreeg dat er toevoegingen werden ‘gesleurd’. Het kwam erop neer dat het kantoor – een klein kantoor – zich met uitsluitend één rechtsgebied bezig hield en zaken op een strikt generieke wijze afhandelde. Veel aandacht voor de bijzonderheden van de individuele zaak was er niet en het aanvragen van (zoveel mogelijk) toevoegingen leek prioriteit te hebben. Het jaarlijks maximum aantal werd dan ook eenvoudig gehaald.

De toon van het debat in de Rode Hoed werd die dag min of meer gezet door PvdA-senator De Vries. De Orde deugt niet want kan in eigen huis geen vuist maken, was de teneur van zijn verhaal [zie het komende nummer van het *Advocatenblad*, red.]. Voelen wij ons zó aangesproken door dat verwijt, dat veel aanwezig, waaronder een lid van de Algemene Raad, over mij heen buitelden in plaats van even na te denken over de positie van de auditor?

Mij is verweten dat ik van mijn bevindingen als auditor geen melding heb gemaakt aan de plaatselijke deken. Natuurlijk heb ik dat wel overwogen,

maar daarvan uiteindelijk afgezien. In het kader van de huidige audit wordt namelijk niet onderzocht in hoeverre de diensten van het kantoor inhoudelijk aan zekere kwaliteitsnormen voldoen. Het zogenaamde primaire proces wordt onderzocht: voldoet de wijze van organisatie van het kantoor aan de afgesproken kwaliteitsnormen?

Met het oog op dat onderzoek sluit de auditor met het kantoor een auditovereenkomst waarin voor het auditteam (auditor en assistent-auditor) een expliciete verplichting tot geheimhouding is opgenomen (in art. 4). Geheimhouding dient te worden betracht ten aanzien van alle informatie, gegevens en stukken met betrekking tot het advocatenkantoor. En behoudens de schriftelijke goedkeuring door het advocatenkantoor verplicht de auditor zich informatie in generlei vorm aan derden beschikbaar te stellen, noch hierover aan derden enige inlichting te verschaffen. De verplichting tot geheimhouding duurt ook voort na beëindiging van de auditovereenkomst (art. 9.2).

Deze (contractuele) verplichting heeft in mijn afwegingen uiteindelijk de doorslag gegeven. Ik was door het kantoor ingehuurd als auditor en het stond mij domweg niet vrij om over mijn indruk van de wijze van afhandelen van zaken aan derden informatie te verstrekken. Ook niet aan de plaatselijke deken. De reactie tijdens het symposium van het AR-lid de heer Cotterell, dat ik de deken had moeten inlichten omdat ik als advocaat geen geheimhoudingsverplichting en verschoningsrecht heb tegenover de deken, acht ik daarom onterecht en onjuist.

Hetgeen ik tijdens een audit hoor en zie op een kantoor wordt mij toevertrouwd als auditor en niet in mijn hoedanigheid van advocaat. De relatie met het kantoor is geregeld in de auditovereenkomst en die behelst als gezegd de verplichting tot geheimhouding. Dat ik ook advocaat ben lijkt mij in die relatie irrelevant. Tegenover de deken heb ik daarom de verplichting op vragen over een kantoor er het zwijgen toe te doen.

Vanzelfsprekend is het frustrerend om bij evidente of waarschijnlijke misstanden niet handelend te kunnen optreden. Daarmee wil niet gezegd zijn dat zich destijds een dergelijke situatie voerde. Het ging om een indruk die het auditteam kreeg op basis van hetgeen werd gehoord en gezien. Voor het welslagen van het auditstelsel kan evenwel een vertrouwensrelatie met het kantoor, gepaard aan een verplichting tot geheimhouding, niet worden gemist. Zonder die garantie valt te vrezen dat een kantoor niet snel bereid zal zijn tot het verschaffen van voldoende inzicht in de interne organisatie.

Joop Seegers,
advocaat en auditor

Ik doe geen bewerkelijke zaken meer

Van de in december 2008 ‘bijgestelde’ *Leidraad bewerkelijke zaken* heb ik kennis genomen, en het blijft mij droef te moede [zie *Advocatenblad* 2008-6, red.]. Zo had ik recent enige ervaringen met ‘verzoeken mutatie uiterst bewerkelijk’ aan de Raad voor rechtsbijstand in Amsterdam. Men vond bijvoorbeeld dat ik een dossier dat ik een jaar eerder voor de CRvB had bestudeerd, dit jaar nog wel zou kennen, zodat ik het niet opnieuw hoefde te bestuderen voor een andere zaak bij de CRvB waarin het zijdelings een rol speelde.

Ik heb geen zin meer om uitleg te geven aan mensen die het niet *willen* begrijpen, als ze dat qua opleidingsniveau al zouden *kunnen*. Mevr. Albayrak heeft haar zin: Amsterdam is afgeknot tot het gewenste lage niveau. Ik doe geen uiterst bewerkelijke zaken meer, en zo min mogelijk toevoegingen.

Antonietta Pinkster,
advocaat in Amsterdam

Als een opgeheven beslag in hoger beroep herleeft, moeten tussentijdse wijzigingen in de rechtstoestand van het beslag goed worden geëerbiedigd. Onlangs heeft de Hoge Raad zijn eigen oordelen in dezen bevestigd en de gevolgen voor de derdeverkrijger gepreciseerd.¹ Het devies voor beslagene en derdeverkrijger is: ‘direct vervreemden, ondanks het beslag’. En wat is de betekenis voor de strafrechtspraktijk?

Wacht tot het rode licht gedoofd is... Of niet

Herleving van opgeheven beslagen

M. den Besten

PhD-fellow burgerlijk procesrecht, Universiteit Leiden²

Een beslagene wordt doorgaans verrast door een conservatoir beslag omdat het verlot tot het leggen daarvan in beginsel ‘ex parte’ wordt verleend.³ Hoewel een dergelijke verrassingsaanval vanuit het oogpunt van verzekering van verhaalsmogelijkheden begrijpelijk is, wordt de beslagene daarmee van het ene op het andere mo-

ment ‘relatief beschikkingsonbevoegd’.⁴ Beschikkingshandelingen die hij na het leggen van het beslag heeft verricht, kunnen in beginsel niet tegen de beslaglegger worden ingeroepen.⁵ Hetzelfde geldt voor een executoriaal beslag. De beslagene die het beslagen goed wil vervreemden of bezwaren, ziet zo voor zijn neus de spoorbomen dichtgaan.

De beslagene kan van zijn kant evenwel opheffing van het beslag vorderen⁶ en de rechter kan deze vordering op twee manieren toewijzen.⁷ Hij kan de beslaglegger – ex art. 611a Rv op straffe van een dwangsom – veroordelen het beslag op

te heffen, in welk geval de opheffing een feit is op het moment dat de beslaglegger uitvoering geeft aan het (condemnatoir) opheffingsvonnis. Veel effectiever, en voor de beslagene aantrekkelijker, is de tweede mogelijkheid: de rechter heft zelf het beslag op, door dit in het dictum van het vonnis te bepalen. Een dergelijk (constitutief) opheffingsvonnis dient echter wel uitvoerbaar bij voorraad te zijn verklaard, wil de nieuwe rechtstoestand van het beslagen goed intreden vóór het moment waarop dat vonnis kracht van gewijsde krijgt.⁸ Een uitvoerbaarverklaring bij voorraad voorkomt daarnaast dat een hoger beroep tegen het opheffingsvonnis ingevolge art. 350 Rv de tenuitvoerlegging daarvan schorst.⁹

Wanneer het beslag (bij voorraad uitvoerbaar) wordt opgeheven, kan de beslagene weer vrijelijk over het betreffende goed beschikken.¹⁰ De spoorbomen

1 HR 5 september 2008 (Forward/Huber), RvdW 2008, 801, m.nt. E. Loesberg onder JBPt 2008, 52.
2 Met dank aan prof. mr. H. J. Snijders, mr. dr. M. B. de Boer en mr. H. W. B. thoe Schwartzenberg (afdeling Burgerlijk procesrecht UL) en mr. W. Geelhoed (afdeling Straf- en strafprocesrecht UL) voor hun commentaar op een eerdere versie van dit artikel.
3 Ingevolge art. 720 Rv kan verlot tot het leggen van beslag op een periodieke vordering in de zin van art. 475c Rv (loonbeslag) slechts worden verleend nadat de schuldenaar is gehoord of deze de gelegenheid te worden gehoord, ongemerkt voorbij heeft laten gaan. Een beperkt aantal rechtbanken kent daarnaast nog de mogelijkheid van het ‘zwart’ of ‘grijs’ maken van het beslag; vgl. de *Beslagyllabus*, 7^e versie (januari 2008), p. 5, sub 20, te vinden op www.rechtspraak.nl.

4 Vgl. o.m. A-G Wesseling-van Gent, sub 2.4 van haar conclusie vóór Forward/Huber; en H. J. Snijders, ‘Aanspraken op een goed ontstaan tussen een beslag op dat goed en de vernietiging van een rechterlijke opheffing van dat beslag’, in: WPNR 6781 (2009), p. 24, met verwijzingen naar verdere literatuur in noot 9 aldaar.
5 Dit kan onder omstandigheden anders zijn voor de derdeverkrijger te goeder trouw: zie artt. 453a lid 2, 474a lid 1 j^o, 453a lid 2, 475h lid 2 j^o, 453a lid 2 en (726 lid 1 j^o) 505 lid 2 in fine Rv. Voorts kan worden gewezen op de bijzondere situatie van art. (726 lid 1 j^o) 505 lid 3 Rv.
6 Vgl. art. 705 Rv (bij conservatoir beslag) en art. 438 Rv (bij executoriaal beslag).
7 Vgl. E. M. Meijers, *Het kort geding*, bewerkt door J. Th. Vermeulen, Zwolle: W. E. J. Tjeenk Willink 1967, p. 150-151; H. Oudelaar, *Civielrechtelijke executiegeschillen* (diss. Leiden), Arnhem: Gouda Quint 1992, p. 334.

8 Aldus HR 20 januari 1995 (Smokehouse/Culimer), NJ 1995, 413 (m.nt. HER), r.o. 3.2.
9 Vgl. HR 23 februari 1996 (DKHB/KIVO), NJ 1996, 434, m.nt. A. A. van Rossum onder JOR 1996, 42, r.o. 3.3: ‘Indien [...] het vonnis waarbij het beslag is opgeheven, niet uitvoerbaar bij voorraad is verklaard, en van het vonnis tijdig hoger beroep is ingesteld, behoudt het beslag zijn werking tot het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan.’
10 In HR 26 mei 2000 (Aruba/Boeije), NJ 2001, 388 (m.nt. HJS), r.o. 3.3.2, tweede alinea, in fine, en

Opheffing van het beslag per uitvoerbaar bij voorraad verklaard opheffingsvonnis doet voor de derdeverkrijger de voor hem geldende 'relatieve beperkingen' vervallen

gaan dus weer open, hoewel de waarschuwingslichten bij de overgang blijven knipperen. Het opheffingsvonnis kan immers in hoger beroep sneuvelen, waarmee het opgeheven beslag herleeft. Wijzigingen in de rechtstoestand van het beslagen goed in de tussenliggende periode moeten evenwel worden geëerbiedigd.¹¹ Met andere woorden: door de vernietiging van het opheffingsvonnis in hoger beroep gaan de spoorbomen weer dicht, maar als de beslagene met het betreffende goed inmiddels de spoorwegovergang is overgestoken, moet dat worden geëerbiedigd.

Positie derdeverkrijger

Welke gevolgen de hiervoor bedoelde eerbiediging heeft, in het bijzonder voor de positie van de derdeverkrijger, is door de Hoge Raad toegelicht in twee arresten. In HR 26 mei 2000 (Aruba/ Boeije), NJ 2001, 388 (m.nt. HJS), r.o. 3.3.2, heeft de Hoge Raad geoordeeld dat de derdeverkrijger

die het goed verkrijgt in de periode tussen opheffing van het beslag en vernietiging van het opheffingsvonnis, verkrijgt van een volledig beschikkingsbevoegde, en dat deze zijn verkregen rechten dan ook aan de beslaglegger kan tegenwerpen. Daarbij is het niet van belang of de derdeverkrijger ten tijde van zijn verkrijging weet dat het opheffingsvonnis nog niet in kracht van gewijsde is gegaan, en dat daartegen hoger beroep is ingesteld. Het maakt, met andere woorden, niet uit of de derdeverkrijger al dan niet te goeder trouw heeft verkregen.¹²

Een stap verder gaat de Hoge Raad in HR 5 september 2008 (Forward/Huber), RvdW 2008, 801, r.o. 3.3.2-3.3.5, met zijn oordeel dat de derdeverkrijger óók rechten aan de beslaglegger kan tegenwerpen, welke door hem van de beslagene zijn verkregen in de periode vóór opheffing van het beslag. Weliswaar is de beslagene op dat moment ten gevolge van het beslag 'relatief onbevoegd' om over het beslagen goed te beschikken, en verkrijgt de derdeverkrijger dat goed dus 'relatief be-

zwaard', maar opheffing van het beslag bij of ingevolge een uitvoerbaar bij voorraad verklaard opheffingsvonnis herstelt de beslagene volledig in zijn beschikkingsbevoegdheid, zodat de derdeverkrijger het (voordien) beslagen goed – in lijn met Aruba/Boeije – alsnog onbezwaard verkrijgt, in de zin dat de voor hem geldende 'relatieve beperkingen' alsnog vervallen. Ook in dit verband lijkt de Hoge Raad het niet van belang te achten of de derdeverkrijger al dan niet te goeder trouw heeft verkregen, nu hij in zijn overwegingen geen uitzondering maakt met betrekking tot de derdeverkrijger die ten tijde van zijn verkrijging met het beslag bekend is.¹³

De verstrekkende gevolgen van voren genoemde jurisprudentie worden door de Hoge Raad bondig samengevat in r.o. 3.4 van Forward/Huber: de derdeverkrijger verkrijgt door de opheffing van het beslag (alsnog) de onbelaste eigendom van het (voordien) beslagen goed, en het beslag

in Forward/Huber, r.o. 3.3.3, wordt expliciet gesproken van het 'volledig herstellen van de beslagene in zijn beschikkingsbevoegdheid'. Dit arrest is eveneens geannoteerd door I. Spinath onder JOR 2000, 203; en A.I.M. van Mierlo in AA 2001, p. 107-114.

11 Vgl. DKHB/KIVO, r.o. 3.3 (m.b.t. constitutief opheffingsvonnis). Uit Aruba/Boeije volgt dat hetzelfde geldt ten aanzien van een beslag dat op grond van een condemnatoir opheffingsvonnis is opgeheven door de beslaglegger.

12 Wanneer men niet toekomt aan vragen van derdenbescherming tegen beschikkingsonbevoegdheid, zoals Snijders sub 2 van zijn noot onder Aruba/Boeije terecht opmerkt, komt men immers ook niet toe aan vragen omtrent het al dan niet te goeder trouw zijn van de derdeverkrijger.

13 Het uitvoerbaar bij voorraad verklaarde opheffingsvonnis brengt mee dat de derdeverkrijger heeft verkregen van een (alsnog) volledig beschikkingsbevoegde, zodat men ook in dit geval niet (meer) toekomt aan vragen van derdenbescherming tegen beschikkingsonbevoegdheid, en dus ook niet aan vragen omtrent het al dan niet te goeder trouw zijn van de derdeverkrijger ten tijde van zijn verkrijging.

is in zoverre door de vernietiging van het opheffingsvonnis niet herleefd. Het maakt dus niet uit of de beslagene het beslagen goed heeft vervreemd ná opheffing of vóór opheffing van het beslag: in beide gevallen vist de beslaglegger achter het net. Daarmee lijkt het devies voor beslagene en derdeverkrijger: ‘direct vervreemden, ondanks het beslag’.

Vervreemding strafbaar?

Wordt de beslagene die met het beslagen goed de spoorwegovergang ‘oversteekt’ tussen knipperende waarschuwingslichten (Aruba/Boeije), of zelfs tussen gesloten spoorbomen door (Forward/Huber), mogelijk nog geschept door een trein in de vorm van art. 198 lid 1 Sr? Dit bepaalt immers: ‘Hij die opzettelijk enig goed aan het krachtens de wet daarop gelegd beslag onttrekt, of wetende dat het daaraan onttrokken is, verbergt, wordt gestraft met [...]’.¹⁴ Wanneer de vervreemding van het beslagen goed plaatsvindt ná opheffing van het beslag, lijkt dit niet mogelijk, aangezien dan niet is voldaan aan het delictsbestanddeel dat spreekt van een ‘krachtens de wet gelegd beslag’.¹⁵ Bij vervreemding vóór opheffing van het beslag ligt dit mogelijk anders, omdat de opheffing van het beslag pas ingaat op het moment van uitspraak van het uitvoerbaar bij voorraad verklaarde opheffingsvonnis, zodat er in de periode tussen beslaglegging en opheffing steeds van beslag sprake is geweest.¹⁶ De Hoge Raad heeft in HR 30 mei 1995, NJ 1995, 622, r.o. 6.3, geoordeeld dat art. 198 Sr niet beoogt de belangen van de beslagleg-

Vervreemding van een beslagen goed vóór opheffing van het beslag lijkt niet strafbaar te zijn als met de levering wordt gewacht tot de opheffing, of bij levering c.p.

ger te beschermen, doch strekt tot eerbiediging van een daad van het openbaar gezag. Of de beslaglegger door de aan de beslagene verweten gedraging is benadeeld – of bevoordeeld – is niet relevant.¹⁷ Hieruit lijkt voort te vloeien dat de beslagene het beslag in de periode voorafgaand aan de opheffing daarvan dient te respecteren, net zoals een partij zich aan een veroordeling in kort geding dient te houden, zolang het kortgedingvonnis niet in appèl is vernietigd.¹⁸ Weliswaar volgt uit Forward/Huber dat de beslagene ook in geval van vervreemding vóór opheffing van het beslag volledig wordt hersteld in zijn beschikingsbevoegdheid door opheffing van het beslag bij of ingevolge een uitvoerbaar bij voorraad verklaard opheffingsvonnis, en dat wijzigingen in de rechtstoestand van het beslagen goed – ondanks eventuele vernietiging van dat vonnis in appèl – moeten worden geëerbiedigd; dit betekent mijns inziens echter niet automatisch dat daarmee ook de eventuele strafbaarheid van die vervreemding is vervallen. Civielrechtelijk mag de vervreemding dan wel zijn ‘gereguleerd’ door het nadien opheffen van het beslag, maar dat betekent niet dat er ook strafrechtelijk niets (meer) aan de hand is.¹⁹

‘Onttrekken’ aan beslag

Of vervreemding van het beslagen goed strafbaar is, hangt hoofdzakelijk af van de uitleg die wordt gegeven aan het delictsbestanddeel ‘onttrekken’. Men zou kunnen betogen dat de beslagene die het beslagen goed vóór opheffing van het beslag vervreemdt, dat doet ‘onder last van het beslag’. De derdeverkrijger verkrijgt daarmee slechts ‘relatief bezwaard’, zodat van ‘onttrekken’ aan het beslag strikt genomen geen sprake is. Deze benadering heeft evenwel tot gevolg dat ook wanneer het beslag na de vervreemding niet wordt opgeheven, er geen sprake is van strafbaar handelen, omdat ook in dat geval de derdeverkrijger slechts ‘relatief bezwaard’ heeft verkregen. Art. 198 Sr zou daarmee voor civielrechtelijke beslagen volkomen zinloos zijn, hetgeen echter niet het geval is²⁰, zodat deze benadering niet als juist kan worden aanvaard.

Uit strafrechtelijk oogpunt²¹ kan voor ‘onttrekking’ aan het beslag als algemeen criterium worden gesteld dat het betreffende goed buiten de (feitelijke) macht van de beslagene wordt gebracht.²² Zo was het in HR 30 mei 1995, NJ 1995, 622, r.o. 6.3, bij de beoordeling van de vraag of van een ‘onttrekking’ in de zin van art. 198 Sr sprake was, beslissend of het beslagen goed zich nog in de (feitelijke) macht van de beslagene bevond. A-G Fokkens merkt sub 10 van zijn conclusie vóór dat arrest op, dat slechts van belang is of de beslagene het beslag heeft geëerbiedigd, in de zin dat deze niet op enigerlei wijze eigenmachtig over het beslagen goed heeft ‘beschikt’. Of de Hoge Raad dit strengere ‘beschik-

14 Dit artikel omvat elk krachtens de wet gelegd beslag, dus zowel het strafrechtelijk als het civielrechtelijk gelegd beslag, aldus HR 5 januari 1920, NJ 1920, p. 115; nadien o.m. herhaald in HR 26 februari 1946, NJ 1946, 170. Het insolventiebeslag valt evenwel niet onder de reikwijdte van dit artikel, nu de artt. 341-344 Sr daarvoor reeds een bijzondere regeling bevatten en het insolventiebeslag bovendien niet kan worden aangemerkt als een ‘krachtens de wet gelegd beslag’ in de zin van art. 198 lid 1 Sr; vgl. HR 27 oktober 1959, NJ 1960, 73 (m.nt. BVAR).
15 Ook Snijders meent sub 6, derde alinea, van zijn noot onder Aruba/Boeije dat er aanleiding is om een tussentijdse beschikking door de beslagene in deze situatie niet ex art. 198 Sr strafbaar te achten.
16 Vgl. o.m. A.I.M. van Mierlo, ‘Beslaglegging, opheffing en herleving’, in: *NbBW 1996-4*, p. 40; F.H.J. Mijnsen, *Materieel beslagrecht*, Deventer: Kluwer 2003, p. 57 en Ras, sub 3, tweede alinea, van zijn noot onder Smokehouse/Culimer. In geval van een condemnatoir opheffingsvonnis gaat de opheffing van het beslag pas in op het moment dat de beslaglegger aan dat vonnis gevolg geeft.

17 Zie in dezelfde zin eerder HR 23 mei 1920, W 9041; HR 8 april 1975, NJ 1975, 297; alsmede HR 29 oktober 1991, NJ 1992, 267, r.o. 10.1, in fine.
18 Vgl. HR 16 november 1984 (Ciba Geigy/Voorbraak), NJ 1985, 547 (m.nt. WHH en LWH), r.o. 3.4.
19 Vgl. in dit verband ook A-G Fokkens, die sub 8 en 9 van zijn conclusie vóór HR 30 mei 1995, NJ 1995, 622, opmerkt dat de ‘civielrechtelijke blokkering’ die het beslag met zich brengt, een andere is dan de ‘strafrechtelijke blokkering’.

20 Zoals o.m. moge blijken uit de hiervoor vermelde (strafrechtelijke) jurisprudentie betreffende onttrekking van goederen aan civielrechtelijke beslagen.
21 Vgl. m.b.t. verschillen in civielrechtelijke en strafrechtelijke interpretatie van begrippen, alsmede daaruit voortvloeiende disharmonieën: J. de Hullu, *Materieel strafrecht. Over algemene leerstukken van strafrechtelijke aansprakelijkheid naar Nederlands recht*, Deventer: Kluwer 2006, p. 36-38.
22 Vgl. Noyon/Langemeijer/Remmelink, *Het Wetboek van Strafrecht*, aant. 3 bij art. 198 jº aant. 7 bij art. 189 Sr (suppl. 127, juni 2004), Deventer: Kluwer (losbl.), en eerder H.L.A. Visser, ‘Strafrechtelijke onttrekking aan civielrechtelijk beslag’, in: *Themis* 1907, p. 281-288 (m.n. p. 287), die tot dit criterium komen na een vergelijking met andere delictomschrijvingen waarin ‘onttrekken’ centraal staat, zoals het ‘onttrekken’ van voorwerpen aan het onderzoek van ambtenaren van justitie of politie (art. 189 Sr), het ‘onttrekken’ van minderjarigen aan het wettig over hen gestelde gezag (art. 279 Sr), en het ‘onttrekken’ aan de (failliete) boedel (art. 341 Sr).

kingscriterium' onderschrijft, valt uit r.o. 6.3 – waarin de Hoge Raad slechts aansluit bij het hiervoor als 'algemeen' aangeduide criterium – evenwel niet af te leiden.

Aan de hand van hiervoor bedoeld algemeen criterium valt ten aanzien van beslagen roerende zaken relatief eenvoudig en objectief vast te stellen of deze aan het beslag zijn 'onttrokken', al lijkt daarbij een levering per constitutum possessorium (vgl. art. 3:90 lid 2 BW) geen 'onttrekking' op te leveren. Het beslagen goed blijft in dat geval immers in de *feitelijke* macht van de beslagene, hetgeen niet wegneemt dat de derde-verkrijger vanaf dat moment – 'relatief onbevoegd' – over dat goed kan beschikken. Maar ook met betrekking tot beslagen onroerende zaken is het criterium bruikbaar. In het geval dat een beslagen onroerende zaak wordt verkocht, en de levering van die zaak door inschrijving van de transportakte in de openbare registers heeft plaatsgevonden (vgl. art. 3:89 lid 1 BW), heeft dit tot gevolg dat die zaak zich niet meer in de (feitelijke) macht van de beslagene bevindt, zodat geconcludeerd moet worden dat laatstgenoemde heeft 'onttrokken' aan het beslag.²³ Dat de derde-verkrijger in de hiervoor bedoelde situaties slechts 'relatief onbevoegd' over het verkregen goed kan beschikken en een eventuele beschikking niet tegen de beslaglegger kan worden ingeroepen – tenzij het beslag nadien wordt opgeheven (vgl. Forward/Huber) – is strafrechtelijk niet relevant.

Indachtig het vorenstaande lijkt de beslagene die een beslagen goed verkoopt vóór opheffing van het beslag niet ex art. 198 Sr strafbaar te handelen, zolang hij met levering van dat goed wacht totdat het beslag is opgeheven, of (bij roerende zaken) per c.p. levert, omdat het beslagen goed daarmee niet ten tijde van het beslag buiten de (feitelijke) macht van de beslagene is gebracht. Indien het beslag niet wordt opgeheven, kan de beslagene weliswaar niet leveren of (bij levering per c.p.) feitelijk overgeven zonder strafbaar te handelen en is hij mogelijk schadevergoeding verschuldigd op grond van een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de betreffende overeenkomst (vgl. art.

23 Met betrekking tot onroerende zaken moet uit de openbare registers worden afgeleid wie deze in zijn macht heeft; de feitelijkheid van die macht treedt bij onroerende zaken minder nadrukkelijk op de voorgrond.

6:74 BW), maar dat is een civielrechtelijk probleem.

Toch lijkt het goed om enige voorzichtigheid te betrachten, in het licht van het hiervoor besproken strengere 'beschikingscriterium' van A-G Fokkens. Indien immers het 'op enigerlei wijze eigenmachtig over het beslagen goed beschikken' als een 'onttrekking' in de zin van art. 198 Sr moet worden aangemerkt, dan zou ook reeds een enkele verkoop (al dan niet gevolgd door levering per c.p.) strafbaar kunnen zijn. Dit valt dan wellicht nog weer te voorkomen door over het beslagen goed te beschikken 'onder opschortende voorwaarde van volledig herstel in de beschikingsbevoegdheid',²⁴ doch zeker is dat niet. Al met al voldoende stof tot nadenken voor de beslagene die vóór opheffing van het beslag wil vervreemden of bezwaren.

Schijn en voorzorg

Met Forward/Huber zet de Hoge Raad de deur open voor allerhande schijnhandelingen tijdens het beslag tussen beslagene, derdeverkrijgers, vierdeverkrijgers et cetera, die in beginsel worden gesauveerd.²⁵ De beslagene kan aldus bewerkstelligen dat het voordeel van de beslaglegger in rook opgaat. Wanneer de beslagene daarbij gebruikmaakt van een stroman, aan wie het beslagen goed wordt geleverd en die dat goed vervolgens weer aan de beslagene

24 Zoals gesuggereerd door Snijders, *t.a.p.*, p. 24.

25 Vgl. noot 41 van de conclusie van A-G Wesseling van Gent vóór Forward/Huber.

teruglevert, vloeit uit Forward/Huber voort dat zelfs in dat geval de wijzigingen in de rechtstoestand van het beslagen goed moeten worden gerespecteerd. De beslaglegger die door een dergelijke schijnhandeling wordt benadeeld, zal daartegen slechts kunnen ageren door middel van een beroep op de Pauliana-regeling van artt. 3:45 e.v. BW, of uit hoofde van een jegens hem gepleegde onrechtmatige daad.²⁶ Daarmee ligt de bal echter wel weer bij de beslaglegger.

De beslaglegger kan in het opheffingsgeschil primair concluderen tot afwijzing van de gevorderde opheffing en subsidiair tot het niet uitvoerbaar bij voorraad verklaren van het opheffingsvonnis, teneinde te voorkomen dat de nieuwe rechtstoestand van het beslagen goed intreedt voordat het opheffingsvonnis kracht van gewijsde krijgt.²⁷ Meer subsidiair kan de beslaglegger op grond van art. 233 lid 3 Rv vorderen dat de rechter aan de uitvoerbaarverklaring bij voorraad van dat vonnis de voorwaarde verbindt dat tot een door hem te bepalen bedrag zekerheid wordt gesteld door de beslagene. Zowel in de jurisprudentie van de Hoge Raad²⁸ als in de literatuur²⁹ is meermalen expliciet op deze trits aan voorzorgsmaatregelen gewezen.

Grotere terughoudendheid

Hoewel de jurisprudentie van de Hoge Raad omtrent herleving van opgeheven beslagen overwegend in het voordeel van de beslagene lijkt te zijn, kunnen de verstrekkende gevolgen van een opheffing de rechter ook juist bewegen tot een grotere terughoudendheid bij het opheffen van een beslag. De spoorbomen kunnen lang dicht blijven en gaan misschien zelfs tussentijds niet meer open in het kader van een opheffingsgeschil.

26 Aldus o.m. ook E.M. Tjon-En-Fa & C.M. Reijnen, 'Beslag op onroerende zaken; de rechtsgevolgen van een tijdelijke opheffing', in: *MvV* 2008-10, p. 245; Mijnsen, *a.w.*, p. 12; Van Mierlo 1996, *t.a.p.*, p. 42; en dezelfde, sub 5, derde alinea, van zijn noot onder Aruba/Boeije in *AA* 2001, p. 113.

27 Vgl. in dit verband r.o. 3.2 van Smokehouse/Culimer en r.o. 3.3 van DKHB/KIVO.

28 Vgl. r.o. 3.2, derde zin, van Smokehouse/Culimer; alsmede r.o. 3.3.2, laatste alinea van Aruba/Boeije. Zie ook A-G Wesseling-van Gent, sub 2.12, tweede alinea, van haar conclusie vóór Forward/Huber.

29 Vgl. o.m. Tjon-En-Fa & Reijnen, *t.a.p.*, p. 245; A.I.M. van Mierlo, 'Beslagperikelen', in: *NbBW* 1995-3, p. 33; en dezelfde, sub 7, tweede alinea, van zijn noot onder Aruba/Boeije in *AA* 2001, p. 114.

MET CIB

KOMT U VOLLEDIG TOT UW RECHT

CIB Centraal InkoopBureau BV

Postbus 330

2700 AH Zoetermeer

Telefoon (079) 36 38 440

Fax (079) 36 15 144

advocaten@cib.nl

CIB, uw partner voor gewaarmerkt papier, maar ook voor al uw luxe schrijf- en lederwaren, archiefmaterialen zoals gekleurde hangmappen, kantoorartikelen, computer- en printsupplies en facilitaire producten.

Bestel op www.advocaten.cib.nl onze CIB catalogus.

CIB. Dé kantoor specialist voor advocaten.

www.advocaten.cib.nl

In Memoriam †

mr. G.P. Hamer
(1954-2008)

Stijn Franken

advocaat in Amsterdam, hoogleraar straf(proces)recht in Utrecht

In het *Advocatenblad* van 19 december 2008 verscheen een korte beschouwing over de consequenties van een recente uitspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens voor de Nederlandse strafrechtspleging. Een van de auteurs was Gerard Hamer. Aan twee arresten van de strafkamer van de Hoge Raad die in de eerste aflevering van de 'Nederlandse Jurisprudentie in 2009' zijn opgenomen, ligt een mede door Gerard Hamer opgestelde cassatieschriftuur ten grondslag. Deze eenvoudige vaststellingen tekenen in veel opzichten de man die in de tussenliggende periode, op 29 december 2008, overleed. Zij laten een vasthoudend advocaat zien die welhaast onvermoeibaar streed voor de belangen van zijn cliënten. Met gebruikmaking van de meest recente jurisprudentie, van nationale en internationale herkomst, en met een creatief beroep op wetenschappelijke inzichten kwam hij ook los van concrete zaken op voor de rechtspositie van kwetsbare personen en zag hij altijd weer ruimte voor verbetering van de rechtspraktijk. Hij werkte in zijn zaken en in zijn publicaties bovendien graag samen met kantoorgenoten, en heeft zich daarbij een opleider van formaat getoond.

Uitvoerig

Gerard Hamer was een van degenen die zich heeft ingezet voor een piketregeling ten behoeve van psychiatrisch patiënten die gedwongen worden opgenomen. Hij kwam op voor drugsverslaafden die werden geconfronteerd met dijkverboden van de gemeente Amsterdam. In dergelijke zaken kon hij zijn juridische talenten kwijt en kwam zijn sociale bewogenheid tot uitdrukking. Dat is, sinds zijn beëdiging in 1981, niet veranderd, ook niet toen hij naam

maakte als raadsman in strafzaken.

In andere opzichten springt de continuïteit in zijn praktijkuitoefening eveneens in het oog. Het kantoor bleef gewoon gevestigd in de Amsterdamse Pijp. De gestage toename van het aantal kantoorgenoten is simpelweg opgevangen door belendende panden erbij te betrekken. De fiets bleef een geliefd vervoermiddel, zijn kleding wat nonchalant.

Tijdens een warme herdenkingsbijeenkomst werd gememoreerd dat hij altijd lange dagen maakte, uitvoerige pleidooien en schriften niet schuwde en nogal eens verzocht om het horen van heel veel getuigen. Als dat in het belang van de cliënt is, dan moet dat gebeuren, en dan is het niet relevant dat de zaak bijvoorbeeld gaat over een ogenschijnlijk eenvoudige winkeldiefstal. Die houding verraadt de echte advocaat, en dat is Gerard Hamer altijd geweest. In een andere professie zou ik me hem maar moeilijk hebben kunnen voorstellen.

Jongensachtig enthousiasme

De laatste jaren legde hij zich in toenemende mate toe op de behandeling van cassatiezaken en op klachten bij het EHRM. Op 10 november 2005 haalde hij in Straatsburg zelfs tweemaal het gelijk van zijn cliënten. Nederland werd die dag zowel in de zaak-Bocos-Cuesta als in de zaak-Ramsahai op zijn vingers getikt. In de eerstgenoemde zaak was Bocos-Cuesta tot een gevangenisstraf veroordeeld voor seksueel misbruik van enkele kinderen. Het hof kwam tot de slotsom dat diens recht op een eerlijk proces was geschonden. Op geen enkel moment in het nationale strafproces was aan de verdediging namelijk de gelegenheid geboden om de kinderen te ondervragen, terwijl de bewezenverklaring in beslissende mate berustte op de verklaringen die deze kinderen tegenover de politie – en dus buiten aanwezigheid van de verdachte of diens raadsman – hadden afgelegd.

In de zaak-Ramsahai stond hij de nabestaanden bij van een jongen die door een politiekogel was overleden, zonder

dat de verantwoordelijke politiemann werd vervolgd. Het strafrechtelijk onderzoek tegen die opsporingsambtenaar leidde tot een sepot; het beklag tegen niet-vervolg werd door het gerechtshof ongegrond verklaard. Het EHRM sprak onder meer als zijn oordeel uit dat de positieve verplichting om een adequaat en onafhankelijk onderzoek in te stellen naar dodelijk overheidsgeweld meebrengt dat dit niet – ook niet ten dele – kan worden verricht door collega's van hetzelfde politiekorps. Dat is inmiddels dan ook de regel geworden.

Met zaken als deze droeg Gerard Hamer bij aan de rechtsontwikkeling. Hij kwam goed gedocumenteerd op voor de belangen en de rechten van het individu. Mede door zijn passie en het jongensachtige enthousiasme waarmee hij het vak beoefende, groeide zijn kantoor uit tot het grootste strafrechtkantoor van Nederland. Maar zijn aandacht beperkte zich niet tot klanten en kantoorgenoten. Soms belde hij op om te vragen hoe het ging of om even de laatste ontwikkelingen door te nemen.

Hij was bovenal een charmante, geestige man die oprecht aandacht had voor en geïnteresseerd was in anderen. De vele reacties na zijn overlijden die zijn naasten en zijn kantoor hebben bereikt, de grote opkomst bij de herdenkingsbijeenkomst en de woorden die bij die gelegenheid werden gesproken, bevestigen dit. Hij wordt gemist. Gerard Hamer was nog maar 54 jaar oud.

Overactieve rechter stimuleert gepruts van advocaten

.....
Michel Knapen
journalist
.....

Het is niet het meest opwindende onderdeel van het privaatrecht dat de kern van de nieuwe leerstoel van Bert van Schaick moet worden: het burgerlijk procesrecht. En hij geeft ruiterlijk toe dat hij het vak tijdens zijn rechtenstudie aanvankelijk ook wel saai vond. Maar er is een troost: wie het lukt ‘anders’ tegen het privaatrecht aan te kijken, zal ontdekken dat het burgerlijk procesrecht wel degelijk spannend kan zijn.

Dat is de missie van Van Schaick, die hij uitdraagt in zijn oratie *Het burgerlijk recht de baas?* Die rede sprak hij uit op 9 januari, bij zijn aantreden als hoogleraar Privaatrechtelijke rechtshandhaving en rechtsvergelijking aan de Universiteit van Tilburg. Vier dagen in de week blijft Van Schaick advocaat bij Linssen Advocaten in dezelfde stad, één dag in de week is hij professor.

Het burgerlijk procesrecht wordt doorgaans gezien als ‘dienend’ aan het materiële burgerlijke recht: door de spelregels van het privaatrecht kunnen de materiële rechten worden verwezenlijkt. Van Schaick stelt de dynamische samenhang tussen deze twee vakgebieden voorop. En dan wordt het vanzelf spannend. Als het aan Van Schaick ligt, wordt er aan het burgerlijk procesrecht meer belang toegekend dan nu het geval is.

De rechter krijgt steeds meer invloed op het verloop van civiele procedures. Hoogleraar Bert van Schaick spreekt van ‘bevoogding’. Dat stimuleert prutsende advocaten niet om beter werk te leveren.

En dat moet ook wel, want het burgerlijk procesrecht kan een recht maken, maar ook breken. ‘Het is niet alleen het materiële burgerlijke recht dat bepaalt wie een procedure wint, maar ook allerlei andere factoren die ingebakken zitten in het burgerlijk procesrecht.’ In zijn oratie geeft Van Schaick daarvan aansprekende voorbeelden. In één geval werd er, doordat op een bepaalde wijze werd geprocedeerd, een erfdiensbaarheid gecreëerd die er materieel helemaal niet was. In een ander geval had iemand recht op schadevergoeding, maar dat recht verdampte door de manier waarop het burgerlijk procesrecht werd toegepast. Materiële rechten worden gemaakt en gebroken door de eigen spelregels van het burgerlijk procesrecht (zoals bewijsregels en de stelplicht) en door de persoon van de advocaat en de rechter in een procedure. Het is dan ook bijna onmogelijk om in te schatten hoe dergelijke procedures aflopen.

Van Schaick noemt art. 7:2 BW, dat stelt dat de koopovereenkomst van een woning op papier moet staan. Maar wat

als de eerder gemaakte mondelinge overeenkomst niet wordt nagekomen? Van Schaick: ‘De ene rechter zegt: de mondelinge overeenkomst heeft geen betekenis, want de wet eist een schriftelijke. Een andere rechter zegt: er is sprake van een overeenkomst, want de mondelinge afspraak geldt ook. Voer je hierover een procedure, dan is de uitkomst volstrekt onvoorspelbaar. Het is ook irrationeel, want de persoon van de rechter – de een is bijvoorbeeld rekkelijk, de ander is precies – speelt een rol, evenals de persoon van de advocaat die de procedure voor een cliënt voert.’

Partijautonomie

De partijautonomie is een van de scharnieren van Van Schaicks verhaal. Die autonomie zegt dat partijen hun procespositie kunnen inrichten zoals zij dat het best vinden. ‘Op grond van de partijautonomie moet de burgerlijke rechter zich laten leiden door datgene wat partijen stellen. De rechter moet dan niet de vrijheid nemen om partijen iets in de mond te leggen door te zeggen: waarom heeft

.....
 ‘De rechter moet uitleggen dat de advocaat bepaalde stappen niet goed heeft gezet, of de jurisprudentie niet heeft bijgehouden’

u dit verweer niet gevoerd? Waarom hebt u dat aspect niet aangedragen? Maar dat laatste doet de rechter tijdens een comparitie na antwoord meer en meer. Dat is bevoogdend. Hij gaat steeds vaker op de stoel van de advocaat zitten, waarvan de ene partij meer profiteert dan de andere.’

Die actieve burgerlijke rechter is precies wat de commissie-Asser/Groen/Vranken (de commissie Fundamentele herbezinning Nederlands burgerlijk procesrecht) voor ogen had. Van Schaick vindt dat een slechte zaak. ‘Advocaten profiteren van die actieve houding van de rechter. Zij kunnen maar wat aanprutsen, stapels producties aanleveren en zo met hagel schieten. De advocaat van de tegenpartij móét wel reageren, want stel je voor dat de rechter er iets in ziet. Het wordt al snel een erg warrige boel. Maar dat geeft niet, de rechter corrigeert hem toch wel. Dat geeft een volstrekt verkeerde boodschap. Advocaten worden niet gestimuleerd goed werk te leveren: bij broddelwerk schiet de rechter keurig te hulp.’

Die houding van de rechter is wel te verklaren en sluit ook aan bij de manier waarop rechtzoekenden naar een proces kijken. Die willen dat de waarheid aan het licht komt. ‘Althans, hún waarheid. Maar het doel van rechtspraak is niet om de waarheid boven tafel te brengen, maar om een geschil de wereld uit te

helpen. Het gaat om recht, niet om waarheid of erkenning. Mensen aan hun gelijk helpen, is een te pretentieuze opdracht voor het burgerlijk procesrecht.’

Dood van het systeem

Het is volgens Van Schaick dan ook de rechter die in staat is het tij te keren. ‘De huidige vonnissen zijn zo opgesteld dat de motivering het dictum draagt. Het is beter dat de rechter in het vonnis benoemt dat de advocaat bepaalde stappen niet goed heeft gezet, of laat weten dat de advocaat de jurisprudentie niet heeft bijgehouden – en dat op een begrijpelijke manier. Zo bereikt de rechter rechtstreeks de cliënt, óver de advocaat heen. Die advocaat moet zijn aanpak dan maar aan zijn cliënt verantwoorden. Ik ben er mij van bewust dat dit ook niet altijd goed uitpakt, want in de advocatuur heerst een grotebakkencultuur en cliënten laten zich vaak snel door bluffende advocaten overtroeven. Wellicht dat die ene cliënt niet direct is gebaat met zo’n vonnis waarin de advocaat op zijn vingers wordt getikt, maar op de lange duur ga je wel de gevolgen merken. Nu wordt er veel onzin geproduceerd, en op de lange termijn is dat de dood van het systeem.’

De burgerlijke rechter moet dus in Van Schaicks visie de lijdelijkheid in acht nemen door de procesautonomie

te respecteren, maar actiever zijn in het uitleggen wanneer advocaten fouten maken. En die procesautonomie moet ook gelden in kantonzaken, waar vaak zonder advocaat wordt geprocedeerd. Ook als het daar misgaat, moet de rechter de partijen niet bijspringen, vindt Van Schaick. ‘Want ook dan stimuleer je dat steeds meer mensen zonder advocaat procederen.’

Van de Nederlandse Orde van Advocaten verwacht Van Schaick weinig. ‘Ik zie, als raadsheer-plaatsvervanger in de kortgedingkamer van het Hof Amsterdam regelmatig dat een partij appelleert van een kortgedingvonnis terwijl zij veel beter een bodemprocedure aanhangig had kunnen maken of een voorlopig getuigenverhoor uitlokken. In mijn oratie noem ik een zaak waarin een partij in drie instanties over een onbegrijpelijke vordering heeft geprocedeerd. Het is echt niet zo dat de Orde in dit soort zaken eens belt met de advocaat om hem te vragen waar hij mee bezig is geweest.’

In het volgende nummer zullen enkele juristen reageren op de bevindingen van Van Schaick.

A.C. van Schaick, *Het burgerlijk recht de baas? Over de verwevenheid van burgerlijk recht en burgerlijk procesrecht*, Deventer: Kluwer 2009, ISBN 978-90-130-6352-3.

ZOU ER ÉCHT GEEN VERHAAL MOGELIJK ZIJN?

Bent u op zoek naar verhaalsmogelijkheden bij een debiteur? Dan bent u bij Regres Info BV aan het juiste adres. Ons bureau geldt al vele jaren als specialist in verhaalsonderzoek naar natuurlijke-* en rechtspersonen. Binnen de kortst mogelijke termijn weet u of conservatoir of executoriaal beslag mogelijk is.

Vraag vrijblijvend documentatie aan en informeer naar onze (kennismakings)tarieven onder nummer: **079 - 342 72 72** of kijk op onze website.

REGRES INFO

* Strikt conform de Wet Bescherming Persoonsgegevens.

**Verhaalsrapportages - Kredietwaardigheidsrapportages -
Speciale onderzoeken**

Regres Info BV, Algengroen 6, Postbus 7028,
2701 AA Zoetermeer, Telefoon 079 - 3427272, Telefax 079 - 3421843,
E-mail info@regresinfo.nl, Website www.regresinfo.nl

Wetenschapper vindt

Pauline Memelink

‘Bij de verwijzing naar verkeersopvattingen veronderstelt men vaak een “feitelijke” evidentie die niet zo evident is’

.....
Leon Heuts
.....

‘Mijn advies aan een advocaat of cassatie’, is het ondubbelzinnige antwoord van Pauline Memelink, docent aan de afdeling burgerlijk recht van de Universiteit Leiden. Onlangs promoveerde zij op *de verkeersopvatting*, een begrip waarnaar het Burgerlijk Wetboek sinds 1992 verwijst. Verkeers-

opvattingen hebben niets van doen met verkeersregels, maar vormen een op het eerste gezicht wat ongrijpbare categorie. Desalniettemin verwijzen rechters er in een vonnis steeds vaker naar – en met enige regelmaat zonder verdere uitleg. In dat geval geldt het bovengenoemde advies van Memelink: een advocaat moet dat niet pikken.

Wat zijn verkeersopvattingen dan? Ironisch genoeg valt het ook voor de promovenda niet mee om dat uit te leggen. Dat is overigens geen tekortko-

ming; het is juist de bedoeling dat de term tot op zekere hoogte niet definiëerbaar is. Memelink: ‘Verkeersopvattingen zijn zogeheten open normen. Open normen bieden een manier om aansluiting te houden tussen de wet en een veranderende samenleving. Technologische, sociale en economische ontwikkelingen vragen om flexibel recht, want geen enkele rechtsregel kan dat allemaal voorzien. Vijftig jaar geleden was het bijvoorbeeld nog heel normaal dat een wasbak bij verhuizing werd

meegenomen, die gold toen nog als een luxeproduct. Nu zouden we eerder vinden dat een wasbak bij het huis hoort. Op grond van de ongeschreven verkeersopvatting is dus het recht veranderd, zonder dat een wetswijziging nodig was. De rechter vult de open norm in conform de tijdgeest.’

Hoewel een vindingrijke wetgevings-techniek, schuilt hierin natuurlijk ook een gevaar: willekeur. Memelink: ‘Open normen kunnen worden misbruikt als een stoplap. Iedere volgende rechter kan de verkeersopvatting op een andere manier invullen. Dat is bijvoorbeeld de reden waarom de Duitsers een wettelijke verwijzing naar de verkeersopvatting niet hebben aangedurfd. Zij weten waar- toe het “gezonde volksgevoel” als wet- telijke norm kan leiden.’

Bij verkeersopvattingen is het risico van ongrijpbaarheid en een zekere wil- lekeur aanwezig, juist omdat het een nogal technisch begrip betreft. Er is namelijk een verschil tussen deze open norm en andere open normen. Memelink: ‘Verkeersopvattingen zijn opvat- tingen in het maatschappelijk verkeer, maar volgens mij gaat het daarbij niet primair over hoe je je zou moeten ge- dragen. Verkeersopvattingen zijn dus geen gedragsnormen. Een norm als de maatschappelijke betamelijkheid is dat wel. Daar gaat het om: is het fout om op een bepaalde manier te handelen? Neem bijvoorbeeld de vraag of je een kelder- luik mag laten openstaan in de donkere gang van een café terwijl je de voorraad aanvult. Bij verkeersopvattingen gaat het niet in de eerste plaats om hoe je je “zou moeten gedragen”. Het gaat niet om goed of fout.

In het burgerlijk recht wordt in het goederenrecht, het aansprakelijkheids- recht en het contractrecht verwezen naar

.....
‘Als rechters zonder
verdere uitleg
verwijzen naar
verkeersopvattingen,
moet een advocaat
dat niet pikken’
.....

verkeersopvattingen. Natuurlijk spelen op die terreinen gedragsnormen een rol, maar niet alleen gedrag. Neem nu de bekende zaak waarin een rozenkweker schadevergoeding eiste van een groot- handelsbedrijf, omdat zijn rozen eraan gingen nadat hij mest van het bedrijf had gebruikt. De mest bleek vervuild, maar het bedrijf wist dat niet – het had de mest ingekocht bij een producent. In zo’n zaak gaat het niet om goed of fout gedrag, maar om een zakelijke risicover- deling: komt de wanprestatie voor reke- ning van de koper of de verkoper? Dit is een technischer begrip.’

De rechter oordeelde onder verwij- zing naar de verkeersopvattingen dat het bedrijf moest betalen, een koper kon

verwachten dat het product dat hij aan- schafte in orde was; het risico lag in dit geval bij de verkoper. Maar hoe helder is dat nu? Hoe ‘weet’ die rechter wat de ver- keersopvattingen zijn? Memelink: ‘Het lijkt helder: een verwijzing naar “de op- vatting in het maatschappelijk verkeer”. Maar een rechtszaak volgt juist vaak als die niet helder is. Zelden of nooit zal een zaak voor de rechter komen, waarin iemand een huis kocht en volkomen on- verwacht de dakpannen ontbreken. Het gaat bijvoorbeeld in het goederenrecht om zaken die – mede door maatschap- pelijke veranderingen – helemaal niet helder liggen: hoort die TomTom bij de juist gekochte auto?’

In het verwijzen naar verkeersopvat- tingen wordt een ‘feitelijke’ evidentie verondersteld die vaak helemaal niet zo evident is. Daarop moeten advocaten gespitst zijn: over wiens opvattingen gaat het hier? Hoe kan de verkeersopvat- ting worden achterhaald? Hoe duidelijk is die?

Memelink ontwikkelt in haar proef- schrift een bepaalde methodiek die daarover meer helderheid moet schaffen. ‘Om het in drie “tips” te vangen: de ver- keersopvatting moet worden geplaatst in de context van de wet, en niet die wet buitenspel zetten. Daarnaast moet het specifieke geval in zijn context worden geplaatst: zijn er precedentes, of is er bijvoorbeeld een omstandighedencata- logus? En ten derde moet de opvatting refereren aan de veranderde maatschap- pij. Het gaat niet om de opvatting van bijvoorbeeld de rechter, maar om wat “men” vindt, en of “men” dat nog steeds vindt. De flexibiliteit die verkeersop- vattingen bieden aan het recht is goed, maar ze moeten niet afhankelijk zijn van *what the judge had for breakfast*. Ook open normen moeten worden onderbouwd.’

ElsevierINA meer dan een rekenprogramma

Tarieven
1e helft 2009

De voordelen van het alimentatierekenprogramma ElsevierINA voor u op een rij:

- ✓ Gebruikt door de **rechterlijke macht**
- ✓ **Makkelijke navigatie**
- ✓ Maken van meerdere berekeningen naast elkaar
- ✓ Toevoegen van **eigen** specificaties en notities
- ✓ Omzetten van berekeningen naar een PDF-bestand
- ✓ Uitgebreide printfunctie
- ✓ Informatie uit het **Tremarapport** direct zichtbaar in het programma
- ✓ Dossiers worden **lokaal** opgeslagen
- ✓ Eenvoudig berekenen van het partneraandeel in de **kosten van de kinderen**

Meer weten?

Neem contact op met Elsevier Juridisch, telefoon (020) 515 9118
of e-mail charles.struijk@reedbusiness.nl

Overtuig uzelf en bekijk de demo op www.elsevierjuridisch.nl/ina

ElsevierINA
Iudex Non Aestimat

De Kring van Kantonrechters heeft per 1 januari jl. de vergoedingen in ontbindingsprocedures voor jongeren verlaagd. Maar ook de oudere werknemer gaat er fors op achteruit. 'Niet gerechtvaardigd', zegt arbeidsrechtadvocaat Oberman. En dat in economisch stroeve tijden.

Goedkoper ontslag in zware tijden

Nieuwe kantonrechtersformule

.....
Christiaan Oberman

redactielid, advocaat te Amsterdam
.....

De vergoeding in ontbindingsprocedures wordt berekend aan de hand van het aantal dienstjaren (factor A), vermenigvuldigd met het brutomaandsalaris vermeerderd met vaste emolumenten (factor B) en met een factor C, waarin de bijzondere omstandigheden van het geval tot uitdrukking komen. Indien de reden voor de beëindiging van het dienstverband niet aan een van de partijen te wijten is, is deze factor C in beginsel 1.

De belangrijkste wijzigingen sinds 1 januari zijn:

- een andere berekening van het aantal dienstjaren;
- meer aandacht voor de arbeidsmarktpositie van de werknemer en de financiële positie van de werkgever;
- meer maatwerk voor werknemers die in het zicht van pensioering zijn;
- verduidelijking van de vergoedingsregeling bij korte dienstverbanden.

Er op achteruit

Tot voor kort telden dienstjaren tot 40 jaar voor 1, van 40 jaar tot 50 jaar voor 1,5 en vanaf 50 jaar voor 2. In de nieuwe kantonrechtersformule tellen de dienstjaren tot 35 jaar voor 0,5; van 35 jaar tot 45 jaar voor 1; van 45 jaar tot 55 jaar voor 1,5 en vanaf 55

.....
Dat ook oudere werknemers er op achteruit gaan, lijkt mij niet gerechtvaardigd
.....

jaar voor 2. In een persbericht lieten de kantonrechters weten dat zij hiermee aansloten bij de verbeterde arbeidsmarktpositie van jongeren, met behoud van de bescherming van de oudere werknemers. Maar deze intentie wordt niet goed gerealiseerd. Niet alleen voor de jongere werknemer valt de vergoeding veel lager uit; ook de oudere werknemer gaat er fors op achteruit.

Een voorbeeld: een 54-jarige werknemer met een dienstverband van 20 jaar ontving op grond van de oude (neutrale) kantonrechtersformule 29 maanden. In de nieuwe berekening komt hij in aanmerking voor 24 maanden. Een verschil dus van 5 maanden.

Daarnaast hebben de kantonrechters – blijkbaar onder het motto 'leuker kunnen we het niet maken, wel ingewikkelder' – besloten dat de afronding van dienstjaren voortaan per leeftijdscohort dient te geschieden. In de toelichting bij de aanbevelingen wordt het volgende rekenvoorbeeld gegeven.

Volgens ons rekenmodel heeft u helemaal geen psychische problemen...

U bent geboren op 1 mei 1952, u trouwde op 1 februari 1985.

Ontbinding is voorzien per 1 oktober 2009.

Stap 1 U bent 32 jaar en 9 maanden bij huwen, en u bent 57 jaar en 5 maanden bij scheiding.

Dus: $57/5 - 32/9 = 24/8$, dus 25 huwelijksjaren.

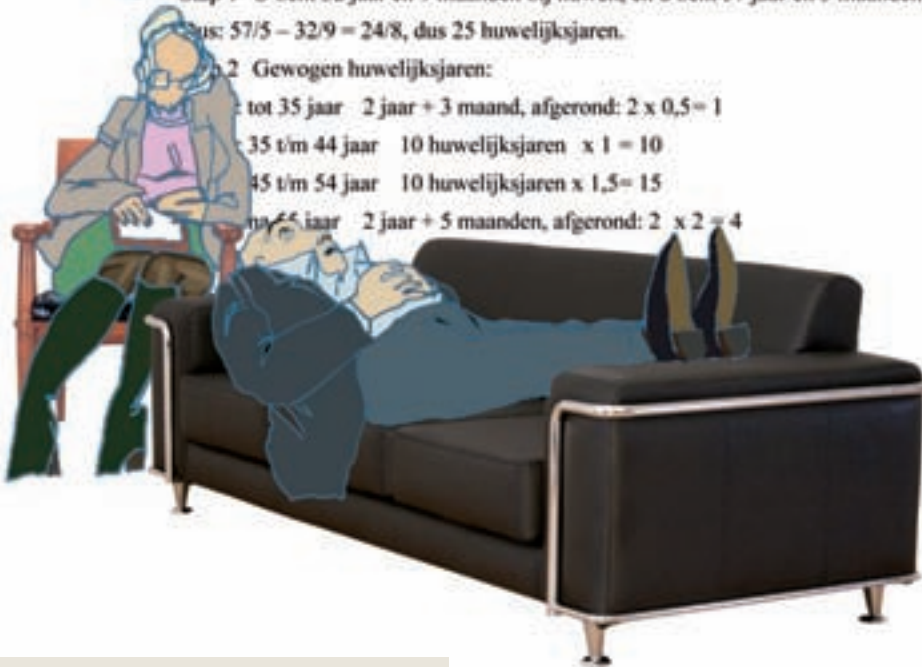
Stap 2 Gewogen huwelijksjaren:

Cat. 1: tot 35 jaar 2 jaar + 3 maand, afgerond: $2 \times 0,5 = 1$

Cat. 2: 35 t/m 44 jaar 10 huwelijksjaren $\times 1 = 10$

Cat. 3: 45 t/m 54 jaar 10 huwelijksjaren $\times 1,5 = 15$

Cat. 4: na 55 jaar 2 jaar + 5 maanden, afgerond: $2 \times 2 = 4$

Afronding per leeftijdscohort I

Werknemer (wn) geboren op 1 mei 1952, treedt in dienst op 1 april 1985. Ontbinding is voorzien per 1 december 2009.

Stap 1. Wn is 32 jaar en 11 maanden bij indiensttreding, wn is 57 jaar en 7 maanden bij uitdiensttreding.

Dus: $57/7 - 32/11 = 24/8$, dus 25 dienstjaren.

Stap 2. Gewogen dienstjaren:

Cat. 1: tot 35 jaar 2 jaar + 1 maand, afgerond: $2 \times 0,5 = 1$

Cat. 2: 35 t/m 44 jaar 10 dienstjaren $\times 1 = 10$

Cat. 3: 45 t/m 54 jaar 10 dienstjaren $\times 1,5 = 15$

Cat. 4: na 55 jaar 2 jaar + 7 maanden, afgerond: $3 \times 2 = 6$

Totaal 32

Het kan voorkomen dat het aantal dienstjaren per leeftijdscohort telkens naar beneden wordt afgerond. Dat kan dan uiteindelijk een lager aantal dienstjaren opleveren dan wanneer de dienstjaren van het gehele dienstverband – zonder toepassing van de leeftijdscohorten – worden berekend en naar boven worden afgerond. Een dienstverband van 24 jaar en 8 maanden dient te worden afgerond op 25 maanden. Indien die 8 maanden verdeeld worden in verschillende leeftijdscohorten – bijvoorbeeld twee keer 4 maanden – is er maar sprake van 24 gewogen dienstjaren. In een dergelijk geval moet er volgens een nadere toelichting van de Kring Aanbeveling 3.2 worden opgeplust in de hoogste schijf – de schijf waarin de leeftijd van de werknemer

het hoogst is. In die schijf vindt dan een afronding naar boven plaats. In de omgekeerde situatie – dus waarbij door afronding het totaal gewogen dienstjaren uitkomt op 26 in plaats van 25 – vindt afronding naar beneden plaats.

Een dergelijke situatie doet zich voor indien in het bovengenoemde voorbeeld de datum van indiensttreding en de datum van uitdiensttreding met twee maanden wordt vervroegd. Dan ontstaat het volgende rekenmodel:

Afronding per leeftijdscohort II

Werknemer (wn) geboren op 1 mei 1952, treedt in dienst op 1 februari 1985. Ontbinding is voorzien per 1 oktober 2009.

Stap 1. Wn is 32 jaar en 9 maanden bij indiensttreding, wn is 57 jaar en 5 maanden bij uitdiensttreding.

Dus: $57/5 - 32/9 = 24/8$, dus 25 dienstjaren.

Stap 2. Gewogen dienstjaren:

Cat. 1: tot 35 jaar 2 jaar + 3 maand, afgerond: $2 \times 0,5 = 1$

Cat. 2: 35 t/m 44 jaar 10 dienstjaren $\times 1 = 10$

Cat. 3: 45 t/m 54 jaar 10 dienstjaren $\times 1,5 = 15$

Cat. 4: na 55 jaar 2 jaar + 5 maanden, afgerond: $2 \times 2 = 4$

Totaal 30

Het totaal aantal meegenomen dienstjaren is hier 24 in plaats van 25. Om die reden moet in het hoogste leeftijdscohort worden opgeplust, zodat in de categorie 55-65 in plaats van twee drie ja-

Wo das Rechnen anfängt,
hört das Denken auf.

ren moeten worden meegenomen. Zo ontstaat een totaal aantal mee te wegen jaren van 32.

Positie arbeidsmarkt

In de nieuwe C-factor kan bovendien onder andere een afwijkende arbeidsmarktpositie van de werknemer tot uitdrukking dienen te worden gebracht. De C-factor kan benut worden om de kansen op de arbeidsmarkt te onderzoeken en op deze wijze de vergoeding te beïnvloeden. Volgens de kantonrechters dient die onderbouwing plaats te vinden met prognoses en verwachtingen over de kans op werk. Hoe groot is de afstand van de werknemer tot de arbeidsmarkt waar hij nieuw werk moet zoeken? De werkgever of werknemer kan een analyse van de arbeidsmarktpositie overleggen.

Hoe zal dit gaan de praktijk? Zullen er bureaus ontstaan die zich specialiseren in dergelijke analyses? En gaan deze bureaus niet ('wiens brood men eet...') de *gewenste* analyses geven? Een werknemer die met een dergelijke analyse wordt geconfronteerd, is in het nadeel als hij daardoor snel een bureau moet vinden dat een tegengestelde analyse geeft; iets wat bovendien extra geld kost.

Het was al vaste lijn in de rechtspraak dat de vraag of een werknemer al een andere baan heeft of uitzicht op een andere baan, van grote invloed is op de vergoeding. De werknemer die in onderhandeling is of tijdens de zitting daarover onjuiste informatie verstrekt, kan na bijvoorbeeld een herzieningsprocedure geconfronteerd worden met een vergoeding die veel lager is, of op nul wordt gesteld. Bij de aangepaste formule gaat het echter niet om uitzicht op een andere baan, maar om kansen op de arbeidsmarkt.

Hoe dat kan uitpakken, laat een recente uitspraak van de Kantonrechter Zaandam zien (Kantonrechter Zaandam 26-06-2008, JAR 2008/232). De kantonrechter had meegewogen de mogelijkheid dat de werknemer eenvoudig een andere baan kon vinden. Omdat in deze zaak het verwijt van het arbeidsconflict volledig

bij de werkgever lag, overwoog de kantonrechter om de correctiefactor op $C = 2$ te stellen. Hij zag daar echter vanaf, omdat de betreffende werknemer (een apothekersassistent) binnen een redelijke termijn een vergelijkbare werkkring zou kunnen vinden. Om die reden werd een correctiefactor $C = 1,5$ toegekend. Op grond waarvan de kantonrechter tot die conclusie kwam, blijkt overigens niet uit de uitspraak.

Soberder voor korte dienstverbanden

De derde belangrijke wijziging is dat de kantonrechtersformule ook moet worden gehanteerd bij ontbinding van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd waarbij de werknemer nog slechts kort in dienst is. Hetzelfde geldt bij tussentijdse beëindiging van een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd, indien de mogelijkheid van opzegging tijdens de looptijd van de arbeidsovereenkomst is overeengekomen. Wel kan er volgens de toelichting reden zijn de C-factor op (fors) meer dan 1 te stellen, wanneer bijvoorbeeld de werknemer door de nieuwe werkgever wordt 'losgeweekt' van zijn vorige werkgever, waardoor hij veel zekerheden of gunstige arbeidsvoorwaarden prijsgeeft.

Tot dusverre achtten veel kantonrechters de kantonrechtersformule niet geschikt bij korte dienstverbanden. Bij een beëindiging na zeven maanden werd dan nogal eens een vergoeding toegekend van bijvoorbeeld zes maandsalarissen. De gewijzigde aanbeveling zal ertoe leiden dat vergoedingen voor werknemers met korte dienstverbanden aanzienlijk soberder zullen worden, ondanks een verhoging van de C-factor. Als een dienstverband minder dan een halfjaar heeft geduurd, wordt de A-factor op nul gesteld, waardoor – als ik goed heb opgelet bij wiskunde – ook een hoge C-factor niettemin tot eindresultaat nul leidt. Bovendien zullen kantonrechters niet snel de correctiefactor C op bijvoorbeeld 6 willen stellen; menig kantonrechter hanteert nu $C = 2$ of $C = 3$ al als maximum.

Ook de oudere

De gewijzigde kantonrechtersformule voorziet in een breed gedragen behoefte om de vergoedingen voor jongere werknemers te verlagen. Dat ook oudere werknemers er op achteruit gaan, lijkt mij niet gerechtvaardigd, zeker gelet op de huidige recessie.

Nu ook als
compacte
USB-stick

Razendsnel e-mailen en internetten
waar en wanneer u wilt.
Met de Dongel van KPN.

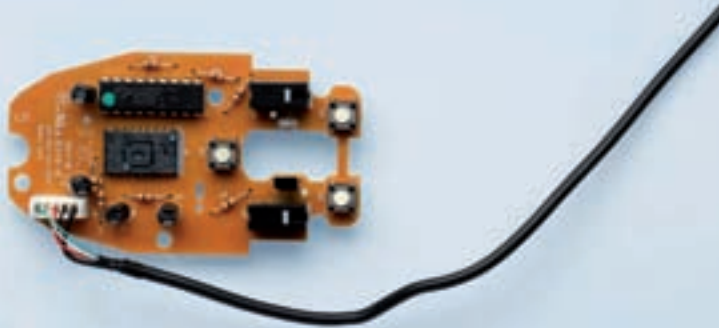
€ 16,⁸¹/per maand
excl. btw

Mobiel werken.
Makkelijk toch?

Verkrijgbaar via kpn.com/dongel | 0800-0105 | KPN Business Center

 kpn
sluit je aan

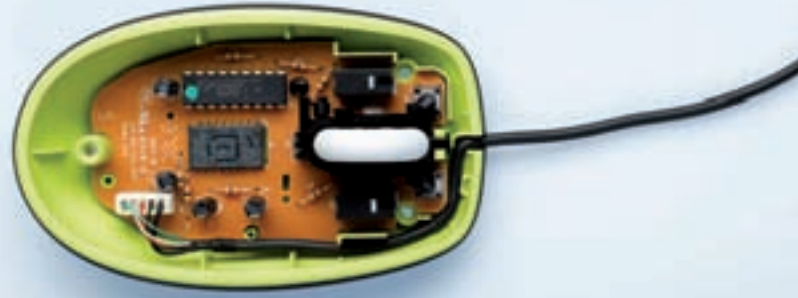

Het **voordeel** van vooroplopen

Bij Sdu Uitgevers lopen we voorop in de digitale revolutie. Want scherp, doordacht en uitgesproken bestaat niet zonder internet. Zo biedt OpMaat_Strafrecht u een complete online zoekoplossing voor alle juridische bronnen. U zoekt eenvoudig in alle officiële publicaties, jurisprudentie en commentaren.

De handige broodkruimelnavigatie zorgt er voor dat u nooit verdwaalt. Sterker nog: u loopt voorop. Als u wilt, ontvangt u dagelijks een e-mailattending met de allerlaatste informatie. Zo ondersteunen we ook online de scherpte, het inzicht en de uitgesprokenheid van de professie. Met recht.

Kijk voor meer informatie op www.scherpinstrafrecht.nl: dé portal voor strafrechtprofessionals.

advocaat zoekt

- A. een juridische baan in het bedrijfsleven
- B. meer balans in het leven
- C. een nieuwe carrière
- D. variatie in de loopbaan
- E. een vaste baan met verschillende werkplekken

Ben jij een advocaat met 3 tot 8 jaar werkervaring en herken je je in één of meerdere antwoorden? In een oriënterend gesprek vertellen we je graag meer over de verschillende mogelijkheden in het bedrijfsleven.

Neem contact op met **mr. Charlotte Kruls** via **035 – 625 05 05** of mail Charlotte Kruls via ckruls@nig.nl voor het maken van een afspraak.

Over partners en bestuurders

.....
Maarten de Haas
organisatieadviseur
.....

De vrije beroepen kunnen niet klagen over een gebrek aan aandacht: in het publieke debat, maar ook in de economische en bedrijfskundige literatuur. Er is geschreven over marketing, economie, personeelsbeleid van het advocatenkantoor, over opleiding en coaching, kennismangement en zo verder. Soms is het werk gebaseerd op gedegen onderzoek en lange ervaring, maar nogal eens worden wat algemene inzichten toegepast zonder veel kennis van de specifieke kenmerken van het organiseren van professionals.

Het werk van Marcel Wanrooy behoort tot de categorie van onderzoek en ervaring. Zijn recente boek 'Het spel en de kikkers' is deels een bewerking van zijn promotieonderzoek naar de bestuursstructuren van professionele organisaties, voor het andere (grootste) deel een toetsing van theoretische inzichten en modellen over organisatiesturing aan de (on)mogelijkheden van de praktijk. De eigenaardigheden van professionele organisaties staan centraal.

Hoewel Wanrooy probeert alle professionele organisaties te omvatten is de kern van het boek, over bestuursmodellen, toch vooral relevant voor de commerciële, cliëntgerichte sectoren. Verhelderend is de introductie van de 'social trustee' professional, de beroepsbeoefenaar met een bijzondere maatschappelijke verantwoordelijkheid, zoals de advocaat. Wanrooy houdt uitdrukkelijk

rekening met deze verantwoordelijkheid ook als zelfstandige factor in de besturing van de organisatie.

De kern van het boek is de analyse van twee bestuursmodellen: het partnership model en het corporate model. In het partnership model wordt de organisatie bestuurd door de partners samen. De dagelijkse leiding kan weliswaar opgedragen zijn aan een bestuur of directie, maar de zeggenschap van de partners blijft daarin groot. De partners zijn zowel eigenaar, bestuurder als medewerker. In het corporate model zijn de rollen van eigenaar en bestuurder gescheiden. Het primaat in de besturing van de organisatie ligt bij een (Raad van) Bestuur. De zeggenschap van de partner/aandeelhouder is beperkt tot de meest strategische zaken.

Soms is een enkel detail in Wanrooy's beschrijving van systemen niet helemaal juist, althans voor de advocatuur (zoals over toetreding en goodwill), maar dat doet niet af aan de strekking van zijn analyse.

Wanrooy laat de voor- en nadelen zien van beide modellen. Het partnership model leidt nogal eens tot een onduidelijke bestuursstructuur met weinig slagkracht, het corporate model kan leiden tot een te grote kloof tussen professionals en management. Zo'n kloof zien we bijvoorbeeld nogal eens in grote non-profitorganisaties. Wanrooy doet verschillende suggesties om de nadelen van het ene model te ondervangen door elementen van het andere model. Eén daarvan is het duaal management: een bestuur van partners én externe bestuurders/

managers. Dit bestuursmodel lijkt inderdaad bij professionele organisaties, waaronder advocatenkantoren, steeds meer ingang te krijgen. De organisatie moet dan uiteraard wel groot genoeg zijn om zich een relatief 'zware' externe bestuurder te kunnen veroorloven én om deze genoeg te doen te geven. Voor de organisatie met het partnership model geeft Wanrooy de Raad van Toezicht of Advies in overweging, onder meer om externe verantwoording te bevorderen. Ik vraag me echter af of dit veel toevoegt aan de verantwoording die de social trustee-professional al moet afleggen en ook aflegt, via de eigen beroepsorganisatie en tuchtprocedures, juist vanwege zijn maatschappelijke functie. Ik heb ook twijfels over de andere bijdragen van zo'n Raad. Voor een relatie met vaste adviseurs is geen Raad nodig. Wel kan de Raad een bemiddelende functie vervullen tussen bestuur en partners en daarmee het draagvlak voor het bestuur vergroten. Dit geldt des te meer voor een 'interne' Raad (uit de partners), maar dat is een wezenlijk andere figuur en heeft in ieder geval geen bijdrage aan publieke verantwoording.

De twee laatste hoofdstukken, over sturing en inrichting, hebben een meer theoretisch dan praktisch nut; het is niettemin goed om de principes te kennen. Wanrooy legt terecht een sterke klemtoon op het sturen op waarden en cultuur: wat vinden we belangrijk, welke normen hanteren we, hoe wegen we verschillende belangen? Zo kan ook het social trusteeship tot zijn recht komen. Door te sturen op waar-

.....
Het spel en de kikkers

Marcel J. Wanrooy
Het spel en de kikkers
Besturing van professionele organisaties
Uitgeverij Scriptum
€ 29,50
ISBN 978 90 5594 627 3

den is *gedetailleerde* sturing op niet-financiële resultaten (bijvoorbeeld klanttevredenheid, marktpositie, competentie-ontwikkeling) minder essentieel. De uitvoerige lijst met mogelijke 'key performance indicatoren' is dan meer als een gedachtesteun voor het management dan een werkelijk operationeel te maken sturingssysteem bedoeld, vermoed ik. Dat zou ook passen bij de terechte relativeringen van systemen en modellen die het boek aanbrengt.

Het spel en de kikkers is een waardevol boek voor de bestuurder van de professionele organisatie, omdat het de spanning tussen partnership en onderneming goed in kaart brengt en nuttige suggesties doet om die spanning beheersbaar, althans zichtbaar te maken. Daarbij maakt iedere organisatie eigen keuzes voor elementen van het ene of het andere model. De ideale combinatie bestaat niet. Het meeste succes heeft het kantoor dat de eigen cultuur en kracht kent en het bestuursmodel daaraan dienstbaar weet te maken.

Advocaat stagiaire Corporate / M&A

Kandidaat-notaris commercieel vastgoed

Advocaat-medewerker Ondernemingsrecht

Jurist Bank- en effectenrecht

Kantonrechter

Voor een compleet aanbod van juridische vacatures ga je naar jbb.nl

Juridische Banenbank

Het bureau van de orde

Onderwerp	Telefoonnummer	E-mailadres
Algemene informatie	070-335 35 35	info@advocatenorde.nl
N.a.w.-gegevens advocatuur	070-335 35 29	info@barbeheer.nl
Auditbureau (kwaliteitszorg)	070-335 35 71	audit@advocatenorde.nl
Centrale Controle Verordeningen	070-335 35 26	ccv@advocatenorde.nl
Landelijke financiële bijdrage	070-335 35 23/21	finorg@advocatenorde.nl
Communicatie (o.a. brochures)	070-335 35 52	pr@advocatenorde.nl
BalieNetcertificaten	070-335 35 86	certificaat@advocatenorde.nl
Overige vragen van advocaten	070-335 35 86	helpdesk@advocatenorde.nl

Opleiding	Telefoonnummer	E-mailadres
Beroepsopleiding (09.00-12.00 u)	070-335 35 55	opl@advocatenorde.nl
Voortgezette Stagiaire Opleiding (VSO)	070-335 35 58/78	vso-po@advocatenorde.nl
Permanente Opleiding (PO)	070-335 35 58/78	vso-po@advocatenorde.nl
Permanente Opleiding (ontheffingen)	070-335 35 41	pb@advocatenorde.nl
Vrijstellingen BO en VSO	070-335 35 41	pb@advocatenorde.nl
Besluit Aanmerken Als Opleiding (BAAO)	070-335 35 43	pb@advocatenorde.nl

Neuhuyskade 94, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag
Telefoonnummer algemeen +31 (0)70 - 335 35 35
Faxnummer algemeen +31 (0)70 - 335 35 31

Opleiding

In deze rubriek het cursusaanbod in het kader van de Permanente Opleiding (PO) en het cursusaanbod voor de Voortgezette Stagiaire Opleiding (VSO). De door de Orde erkende opleidingsinstellingen naast PO-cursussen kunnen tevens VSO-cursussen voor advocaat-stagiaires organiseren.

Personalia

De Nederlandse Orde van Advocaten heeft er voor gekozen om de rubriek beëdigd als advocaat per 1 januari 2009 niet meer te publiceren in het *Advocatenblad*. U kunt deze gegevens terugvinden op www.alleadvocaten.nl.

Praktijk neergelegd

- Back, mr. J.J. de Amsterdam 01-01-2009
- Bruinsma, mr. J.J.M. Tilburg 31-12-2008
- Fabisch, mr. A.M.F. Woerden 31-12-2008
- Fles, mr. E. uit de Almere 31-12-2008
- Gommers, mw. mr. O.M.J.M. Maastricht 31-12-2008
- Hamming, mr. J.W. Amsterdam 31-12-2008
- Hendrikse, mw. mr. M.M. Den Haag 08-01-2009

- Hermans, mw. mr. S. Den Haag 31-12-2008
- Hooreman, mr. D.H.J. Amsterdam 31-12-2008
- Horn, mw. mr. M.J.M. ten Amsterdam 06-01-2009
- Jong, mr. J.E. Elst 01-01-2009
- Jong, mr. M.P.H.C. de Tilburg 31-12-2008
- Kamphuisen, mr. J.G.C. Rotterdam 01-01-2009
- Koers, mr. F.H. Blankenham 01-01-2009
- Leeuw, mr. W.P. de Den Bosch 31-12-2008
- Meij, mw. mr. K. de Den Bosch 31-12-2008
- Moesbergen AA, mr.drs. R.R.J. Leidschendam 30-12-2008
- Ostojic-Hanssen, mw. mr. A.G.M. Rotterdam 31-12-2008
- Ratingen, mr. P.J.H. Nijmegen 31-12-2008
- Ravenhorst, mr. H. van Arnhem 31-12-2008
- Rollingswier, mr. R.W. Amsterdam 31-12-2008
- Rijnders-Sijbrant, mw. mr. J.H. Diemen 31-12-2008
- Simons, mw. mr. I.M.I.E. Helmond 31-12-2008

- Vermeulen, mr. T.A.G. Rosmalen 01-01-2009
- Verschuur, mr. J.H.A. Woerden 31-12-2008
- Vries, mr. L.J.A. de Zwolle 31-12-2008
- Wildemors, mw. mr. S.C.M. Amsterdam 06-01-2009
- Willems, mr. P.J. Amsterdam 01-01-2009

Overleden

- Berg, mr. C. van den Zwolle 29-12-2008
- Hamer, mr. G.P. Amsterdam 29-12-2008
- Plantenga-Kuiper, mw. mr. E. Hoogeveen 28-12-2008

Kantoorverplaatsing

- Abbing, mr. A.J.: Stadsring 181 (3817 BA) Amersfoort, tel. 033-7508758
- AbelN, mr. R.J.G.: De Lairessestraat 73 (1071 NV) Amsterdam, tel. 020-6765195, fax 020-6769886, e-mail info@jonkerks.nl
- Ansink, mw. mr. M.A.M. (Zaandam): Kenaupark 24 (2011 MT) Haarlem, tel. 023-5519340, fax 084-7339179, e-mail info@ansink-advocaat-mediator.nl
- Bais, mw. mr. H.: Apollolaan 151 (1077 AR) postbus 75546 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-3051600, fax 020-3051699, e-mail hester.bais@spigthoff.com
- Beek, mr. B.J. van: M Harpertz Tromplaan 33-35 (7513 AB) post-

bus 258 (7500 AG) Enschede, tel. 053-4800648, fax 053-4800658, e-mail info@hsbd.nl

Beers, mr. B.P.A.: Stationsstraat 36 (4701 NC) postbus 1015 (4700 BA) Roosendaal, tel. 0165-556000, fax 0165-555992

Bentum, mr. S.E. van: Carnegieplein 4 (2517 KJ) postbus 380 (2501 BH) Den Haag, tel. 070-3425425

Bezema, mr. J.A.: Heresingel 26 (9711 ET) Groningen, tel. 050-3171379, fax 050-3171370, e-mail jabezema@xs4all.nl

Boomsma-Shriber, mw. mr. L.I.: Prinsengracht 799-1 (1017 KA) Amsterdam, tel. 020-6706560, fax 020-6795559, e-mail boomsma@ruijgrokboomsma.nl

Borsch, mw. mr. J. (Hoogeveen): Vaart Zuidzijde 33 (9401 GG) postbus 546 (9400 AM) Assen, tel. 0592-311515, fax 0592-312936, e-mail borsch@hemmesen-flipse.nl

PO

Overige rechtsgebieden

Relatiedag Advocatuur
17-03-2009: 13:30 - 19:30 uur
Plaats: Nieuwegein
Doelgroep: PO
Niveau : *
Instelling: Nederlandse Orde van Advocaten, tel. 070-3353578
Docent(en): drs. B. Conijn, S. Corstanje, mr. H.D. Cotterell, J. Dijkshoorn, mr. R. van der Hoeven, drs. N. Hupkes M.Sc., C. Kok, H. Kusters, mr. P.C. Speekenbrink, mr. A.T.A. Tillemans
Cursusprijs: n.v.t.
Opleidingspunten 03 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
03 Totaal

Pensioen - Recht en Regelgeving
21-04-2009: 09:00 - 17:30 uur
22-04-2009: 09:00 - 17:00 uur
Plaats: Hilversum
Doelgroep: PO
Niveau: * Actualiteiten
Instelling: Institute for International Research, tel. 020-5805400
Docent(en): mr. H.P. Breuker, mr. F.C.J. Briedé, drs. H. Helsen, prof. mr. H.M. Kappelle, Nog niet bekend, mr. N. Opdam, mr. W. Rutten, mr. R. Schikhof, mr. R.J.G. Veugelers, mr. W. Wille LLM, mr. C.M.C.P. van Herpen-Thuring CPL, mr. dr. H. van Meerten
Cursusprijs: € 1.849 exclusief btw
Opleidingspunten 12 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
12 Totaal

Het niveau van de opleidingen is als volgt weergegeven:

- * *Basisniveau* (doorgaans minder dan 1 jaar ervaring in het betreffende vakgebied; weinig tot geen voorkennis aanwezig).
- ** *Verdiepniveau* (doorgaans meer dan 1 jaar ervaring in het betreffende vakgebied; basiskennis aanwezig en gerichte praktijkervaring vereist).
- *** *Specialisatieniveau* (doorgaans meer dan 3 jaar ervaring in het betreffende vakgebied; hoog kennisniveau aanwezig en gerichte praktijkervaring vereist).

Bouddout, mw. mr. S.: Schipbeekstraat 7-9 (1078 BK) Amsterdam, tel. 020-6646930, fax 020-6648462, e-mail amsterdamsadvocaat@hotmail.com

Bregonje-Voermans, mw. mr. L.A.E.: Schuttershofweg 1 (4538 AA) postbus 1020 (4530 GA) Terneuzen, tel. 0115-617733, fax 0115-614968, e-mail bregonje@nobusadvocaten.nl

Brens, mr. J.L.: Het Wielsem 10 (5231 BW) postbus 114 (5201 AC) Den Bosch, tel. 073-6409129, fax 073-6409381, e-mail hans.brens@brensmulders.nl

Brink, mr. J.A.C. van den: Randstad 2109-g (1314 BD) postbus 1571 (1300 BN) Almere, tel. 036-5393830, fax 036-5393838, e-mail info@lv-advocaten.nl

Brons, mr. M.J.R.: Wibautstraat 129-5 (1091 GL) postbus 94797 (1090 GT) Amsterdam, tel. 020-4622300, fax 020-4622301, e-mail brons@griffithsadvocaten.nl

Bussink, mr. W.H. (Assen): Hoenderkamp 20 (7812 VZ) postbus 2120 (7801 CC) Emmen, tel. 0591-657700, fax 0591-659660, e-mail w.bussink@houkes.nl

Butterman, mr. P.E.: Stationsstraat 26 (4611 CD) postbus 890 (4600 AW) Bergen op Zoom, tel. 0164-212721, fax 0164-212727, e-mail info@voormolen.nl

Carli-Lodder, mw. mr. M.C.: Parkstraat 63 (2514 JE) Den Haag, tel. 070-3604449, fax 070-3644233, e-mail m.c.carli-lodder@carliadvocaten.nl

Claassen, mr. C.N.A.M.: Haringvlietstraat 45 (1078 KA) Amsterdam, tel. 020-6641834, fax 020-6751312, e-mail claassen@adsl-concept.nl

Colen, mw. mr. J.: Weerdjesstraat 70 (6811 JE) postbus 9218 (6800 HX) Arnhem, tel. 026-3522888, fax 026-3522889, e-mail mail@dekempnaer.nl

Copini, mw. mr. E.H. (Heerhugowaard): Robijnstraat 36 (1812 RB) postbus 3271 (1801 GG) Alkmaar, tel. 072-5744409, fax 072-5150244, e-mail copini@boddaertverweel.nl

Creutzberg, mr. G. (Den Helder): Comeniusstraat 10-a (1817 MS) postbus 75 (1800 AB) Alkmaar, tel. 072-5127117, fax 072-5126957, e-mail creutzberg@knuwer.nl

Dolder, mw. mr. A.R. van: Bevelandseweg 66-c (1703 AX) Heerhugowaard, tel. 072-5411010, fax 072-5411011, e-mail info@vd-dg.nl

Drosten, mr. A.P.: M Harpertsz Tromplaan 33-35 (7513 AB) postbus 258 (7500 AG) Enschede, tel. 053-4800648, fax 053-4800658, e-mail drosten@hsbd.nl

Drummen L.L.M., mw. mr. W.: Keizersgracht 416 (1016 GC) Amsterdam, tel. 020-6252020, fax 020-6209054, e-mail info@drummenenvandermeer.nl

Dijk, mr. T.J.J. van (Den Haag): Bredewater 6 (2715 CA) postbus 448 (2700 AK) Zoetermeer, tel. 079-3239558, fax 079-3290216, e-mail t.vandijk@advocaat-vandijk.nl

Even, mr. J.H.: Stationsplein 45 (3013 AK) postbus 21695 (3001 AR) Rotterdam

Flapper, mw. mr. W.A.: Jachtavenweg 121 (1081 KM) postbus 75265 (1070 AG) Amsterdam, tel. 020-6789123, fax 020-7954589, e-mail info@van-doorne.com

Franssen, mw. mr. P.W.M.: Keizersgracht 462 (1016 GE) Amsterdam, tel. 020-5221995, fax 020-5221991, e-mail franssen@witloxtzukan.nl

Galen, mr. P.J.M. van: van Humboldtstraat 36 (3514 GR) Utrecht, tel. 030-2713735, fax 030-2722889, e-mail pjmvangalen@wanadoo.nl

Geest, mr. M. de: Bevelandseweg 66-c (1703 AX) Heerhugowaard, tel. 072-5411010, fax 072-5411011, e-mail info@vd-dg.nl

Graaf, mw. mr. S. de: Wibautstraat 129-5 (1091 GL) postbus 94797 (1090 GT) Amsterdam, tel. 020-4622300, fax 020-4622301, e-mail degraaf@griffithsadvocaten.nl

Griffiths, mr. D.: Wibautstraat 129-5 (1091 GL) postbus 94797 (1090 GT) Amsterdam, tel. 020-4622300, fax 020-4622301, e-mail griffiths@griffithsadvocaten.nl

Gijsberts, mr. G.L.: Torenstraat 172 (2513 BW) postbus 154 (2501 CD) Den Haag, tel. 070-3560014, fax 070-3563388, e-mail g.gijsberts@torenstraat172.nl

Hagers, mw. mr. C.J.L.: J. Duikerweg 4 (1703 DH) postbus 1270 (1700 BG) Heerhugowaard,

tel. 072-5723537, fax 072-5727868, e-mail info@schipperenlof.nl

Hanssen, mw. mr. M.M.A.J.: Maliebaan 12 (3581 CN) Utrecht, tel. 030-2336288, fax 030-2336289, e-mail info@hanssenspronk.nl

Hermans, mr. T.: M Harpertsz Tromplaan 33-35 (7513 AB) postbus 258 (7500 AG) Enschede, tel. 053-4800648, fax 053-4800658, e-mail hermans@hsbd.nl

Holthuis, mw. mr. J.D.: Wibautstraat 129-5 (1091 GL) postbus 94797 (1090 GT) Amsterdam, tel. 020-4622300, fax 020-4622301, e-mail holthuis@griffithsadvocaten.nl

Hijnen, mr. J.W.J. (Haarlem): Meerstraat 50 (1941 JC) postbus 360 (1940 AJ) Beverwijk, tel. 0251-224645, fax 0251-212692, e-mail jwhijnen@dudinkstarink.nl

Jakimowicz, mw. mr. C.M.: Stationsplein 45 (3013 AK) postbus 21695 (3001 AR) Rotterdam

Janssen, mr. A.M.J.C. (Helmond): Stratumsewijk 63 (5611 NC) postbus 750 (5600 AT) Eindhoven, tel. 040-2930208, fax 040-2930268, e-mail janssen@sarisbiezenbos.nl

Jong, mw. mr. A.J. de: Burg de Raadsingel 93-b (3311 JG) postbus 476 (3300 AL) Dordrecht, tel. 078-6331111, fax 078-6130171, e-mail info@tenholter.nl

Jonkman, mw. mr. M.C.: Prins Hendrikkade 84 (1012 AE) postbus 1240 (1500 AE) Zaandam, tel. 06-51529829, fax 020-7508882, e-mail jonkman@flexadvocaten.eu

Kizilocak, mr. B.: Matheneserlaan 214 (3021 HM) Rotterdam, tel. 010-2411511, fax 010-4144105, e-mail info@seebregts-saey.nl

Klungers, mr. E.F. (Heerhugowaard): Robijnstraat 36 (1812 RB) postbus 3271 (1801 GG) Alkmaar, tel. 072-5744409, fax 072-5150244, e-mail klungers@boddaertverweel.nl

Konijnenburg-Heer, mw. mr. A. de (Bergschenhoek): Grindweg 10 (3055 VA) postbus 34060 (3005 GB) Rotterdam, tel. 010-2180808, fax 010-4180707, e-mail info@randwijck.nl

Kramer, mr. R.J. (Heerlen): Bergerstraat 2 (6226 NA) postbus 1750 (6201 BT) Maastricht, tel. 043-3626655, fax 043-3626562,

e-mail maastricht@boelszanders.nl

Krikke, mr. K.A. (Arnhem): Grote Koppel 14 (3813 AA) Amersfoort, tel. 033-4790801, fax 033-4700788, e-mail krikke@pdkradvocaten.nl

Kroondijk, mw. mr. A. (Leeuwarden): Van Harenstraat 46 (8471 JE) postbus 175 (8470 AD) Wolvega, tel. 0561-613933, fax 0561-613586, e-mail info@omnydevries.nl

Leeuw, mr. N.J.W.M. de: Julianaplein 8 (5211 BC) postbus 1164 (5200 BE) Den Bosch, tel. 073-6128577, fax 073-6125081, e-mail deleeuw.law@kgp.nl

Loeb, mw. mr. E.: Maliebaan 12 (3581 CN) Utrecht, tel. 030-2336288, fax 030-2336289, e-mail info@hanssenspronk.nl

Lof, mr. D.E.: Hoefbladstraat 24 (2153 EX) Nieuw Vennep, tel. 0252-626494, fax 0252-626762, e-mail dl@gvnadvocaten.nl

Meer, mr. G.J. van der: Keizersgracht 416 (1016 GC) Amsterdam, tel. 020-6252020, fax 020-6209054, e-mail info@drummenenvandermeer.nl

Menosides, mr. H.S.: Oostenburgergracht 15-17 (1018 NA) Amsterdam

Meijer, mr. G.B.: M Harpertsz Tromplaan 33-35 (7513 AB) postbus 258 (7500 AG) Enschede, tel. 053-4800648, fax 053-4800658, e-mail meijer@hsbd.nl

Moer-Lemmens, mw. mr. Y.C.E. van der: Stadsring 181 (3817 BA) Amersfoort, tel. 033-7508758

Neef, mr. F.E. de: Keizersgracht 125-127 (1015 CJ) Amsterdam, tel. 020-6207265, fax 084-7308751, e-mail info@deneeflegal.com

Nooijen, mr. M.T. (Breda): Hofdreef 2 (4881 DR) postbus 186 (4880 AD) Zundert, tel. 076-5977015, fax 076-5972253, e-mail martijn@advocaatboemers.nl

Oers, mw. mr. S. van (Groesbeek): Berg en Dalseweg 15 (6521 JB) postbus 1017 (6501 BA) Nijmegen, tel. 024-3238844, fax 024-3605430, e-mail info@vanschieadvocaten.nl

Praag, mr. D.L. van: De Boelelaan 7/Gebrouw Offica (1083 HJ) Amsterdam, tel. 020-3016655, fax 020-3016650, e-mail duco.vanpraag@ngnb.nl

Pul, mw. mr. J.M.A.P. van (Arnhem): St. Annastraat 234 (6525 GZ) Nijmegen, tel. 024-3523390, fax 024-3523399, e-mail info@brulsenwellenadvocaten.nl

Pulles, mr. G.J.W.: Strawinskylaan 743/WTC c-7 (1077 XX) Amsterdam, tel. 020-6757312, fax 084-2285253, e-mail lawyers@devreede-law.nl

Putt, mr. P.G. van der: Van Leijenberghlaan 199 (1082 GG) postbus 75781 (1070 AT) Amsterdam, tel. 020-5042010, e-mail polo.vanderputt@vondst-law.com

Ras, mw. mr. M.: Randstad 2143 (1314 BG) postbus 10264 (1301 AG) Almere, tel. 036-5344895, fax 036-5344945, e-mail ras@dbzadvocaten.nl

Reijns, mr. A.A.M.: Van Leijenberghlaan 199 (1082 GG) postbus 75781 (1070 AT) Amsterdam, tel. 020-5042000, fax 020-5042010

Riessen, mr. M.H.J. van: Singel 512 (1017 AX) Amsterdam, tel. 020-6250648, fax 020-6252703

Rojer, mr. P.R. (Den Haag): Bergenboulevard 198 (3825 AC) Amersfoort, tel. 033-2010780, e-mail patrick@rojer.nl

Roskam, mw. mr. K.E.M.: Hengelosestraat 571 (7521 AG) postbus 126 (7500 AC) Enschede, tel. 053-4840024, fax 053-4840099, e-mail roskaam@damste.nl

Rijs, mw. mr. M.: M Harpertsz Tromplaan 33-35 (7513 AB) postbus 258 (7500 AG) Enschede, tel. 053-4800648, fax 053-4800658, e-mail rijs@hsbd.nl

Schets, mr. E.C. (Tilburg): Boscsheweg 57/De Lange Akker (5056 KA) Berkel-Enschot, tel. 06-57644156, e-mail info@cpok.nl

Seferina, mr. H.A.: Stationsstraat 26 (4611 CD) postbus 890 (4600 AW) Bergen op Zoom, tel. 0164-212721, fax 0164-212727, e-mail info@voormolen.nl

Sluis, mr. D.: Dijsselhofplantsoen 14-18 (1077 BL) postbus 76729 (1070 KA) Amsterdam, tel. 020-5747474, fax 020-5747475, e-mail d.sluis@vandiepen.com

Spoormans, mr. H.G.A.M. (Tilburg): Prinsenkade 10 (4811 VB) postbus 2269 (4800 CG) Breda, tel. 076-5225260, fax 076-5226559, e-mail h.spoormans@mannaerts-appels.nl

Spronk, mw. mr. J.M.: Maliebaan 12 (3581 CN) Utrecht, tel. 030-2336288, fax 030-2336289, e-mail info@hanssenspronk.nl

Staring, mr. A.H.: Weverstraat 4-b (6811 EL) Arnhem, tel. 026-3702026, fax 026-3702096, e-mail pliegeradvocaten@hetnet.nl

Steensma, mr. A.C.: Stationsplein 45 (3013 AK) postbus 21695 (3001 AR) Rotterdam

Thunnissen, mr. F.H.A.M.: Walandlaan 6 (1261 CX) Blaricum, tel. 06-53411540

Tilman, mr. F.J.G. (Veldhoven): Kerkstraat 27-d (5521 JK) postbus 141 (5520 AC) Eersel, tel. 0497-512525

Visser, mr. drs. P.A. (Zwijndrecht): Het Tasveld 1 (3342 GT) postbus 477 (3340 AL) Hendrik-Ido-Ambacht, tel. 078-6814414, fax 078-6814544, e-mail algemeen@mglaw.nl

Volkholz-Plaum, mw. mr. D.J.M.: Grindweg 10 (3055 VA) postbus 34060 (3005 GB) Rotterdam, tel. 010-2180808, fax 010-4180707, e-mail info@randwijck.nl

Vries, mr. G.J.W. de: Schiedamsedijk 46 (3011 ED) postbus 19050 (3001 BB) Rotterdam, tel. 010-2140000, fax 010-2140303, e-mail post@wp-lawyers.nl

Wielenga, mr. K.E. (Joure): Willemsskade 5 (8911 AW) postbus 835 (8901 BP) Leeuwarden, tel. 058-2120005, fax 058-2155860, e-mail info@beekadvocaten.nl

Wulfften Palthe, mw. mr. A.W. van (Amsterdam): 's Gravelandseweg 48 (1217 ET) postbus 52 (1200 AB) Hilversum, tel. 035-6721080, fax 035-6721081, e-mail awvp@vantetspalthe.nl

Zeventer, mr. R. van: Ferdinand Bolstraat 315 (1072 LH) Amsterdam, tel. 020-3790553, fax 020-3790553, e-mail clozeven@online.nl

.....
Nieuw kantoor/ associatie

Abbing & Van der Moer Advocaten (mrs. A.J. Abbing en Y.C.E.

van der Moer-Lemmens) Stadsring 181 (3817 BA) Amersfoort, tel. 033-7508758

Van Dolder & De Geest Advocaten (mrs. A.R. van Dolder en M. de Geest) Bevelandseweg 66-c (1703 AX) Heerhugowaard, tel. 072-5411010, fax 072-5411011, e-mail info@vd-dg.nl

Drummen Van der Meer Advocaten (mrs. W. Drummen LL.M. en G.J. van der Meer) Keizersgracht 416 (1016 GC) Amsterdam, tel. 020-6252020, fax 020-6209054, e-mail info@drummenenvandermeer.nl

Griffiths Advocaten (mrs. D. Griffiths, M.J.R. Brons, S. de Graaf en J.D. Holthuis) Wibautstraat 129-5 (1091 GL) postbus 94797 (1090 GT) Amsterdam, tel. 020-4622300, fax 020-4622301, e-mail info@griffithsadvocaten.nl

Hanssen Spronk Familierecht (mrs. E. Loeb, J.M. Spronk en M.M.A.J. Hanssen) Maliebaan 12 (3581 CN) Utrecht, tel. 030-2336288, fax 030-2336289, e-mail info@hanssenspronk.nl

SteensmaEven (mrs. J.H. Even, A.C. Steensma en C.M. Jakimowicz) Stationsplein 45 (3013 AK) postbus 21695 (3001 AR) Rotterdam

.....
Naams-wijziging

Berculo Van Kalmthout Advocaten te Utrecht thans: **Berculo Advocaten**

Van Delft & Willemsen Advocaten te Nijmegen thans: **Van Delft, Willemsen & Striekwold Advocaten**

BVB Advocaten te Zoetermeer thans: **Eijer Jansen De Bluts Advocaten**

Emmerig & Hoek Advocaten te Made thans: **Hoek Nieuwenburg Advocatuur & Mediation**

Lucassen Advocaten te Venlo thans: **Joosten & Verkoeijen Advocaten**

Van Gemert & Kilic Advocaten te Lent thans: **Kilic & Stoetzer Advocaten**

De Koning & Renes Advocaten te Amsterdam thans: **De Koning Vergouwen Advocaten**

Lesmeister & Van Veenendaal Advocaten te Almere thans: **Lesmeister Veenendaal Brink Advocaten**

mr. J. Meuleman te Amsterdam thans: **Mensonides Meuleman Advocaten**

Advocatenkantoor Ruijgrok te Amsterdam thans: **Ruijgrok Boomsma Advocaten**

van Stokkum Advocaten te Hengelo/OV thans: **van Stokkum Rechtsbijstand**

Theuns Advocaten te Valkenswaard thans: **Theuns & Sanders Advocaten**

Bissessur & Lamme te Zoetermeer thans: **WDL Advocaten**

.....
Bezoek-adres/ postbus/ tel./fax/ e-mail

Berculo Advocaten te Utrecht: e-mail secretariaat@berculo.nl

De Boer Advocaten te Sneek: Hoogend 12 (8601 AE) Sneek, tel. 0515-433380, fax 0515-433359

Brensmulders Advocaten te Den Bosch: e-mail info@brensmulders.nl

Carli c.s. te Den Haag: Parkstraat 63 (2514 JE) Den Haag, postbus is opgeheven

Compri Advocaten te Nijmegen: van Schaek Mathonsingel 12 (6512 AR) Nijmegen, tel. 024-3650710, fax 024-3608428

Van Delft, Willemsen & Striekwold Advocaten te Nijmegen: e-mail info@delftwillemsenstriekwoldadvocaten.nl

Eijer Jansen De Bluts Advocaten te Zoetermeer: e-mail info@ejbadvocaten.nl

Hoek Nieuwenburg Advocatuur & Mediation te Made: Nieuw-

straat 27 (4921 CT) Made, e-mail sw@hoeknieuwenburg.nl

JanssenBroekhuysen Advocaten te Amsterdam: Weteringschans 128 (1017 XV) Amsterdam

Joosten & Verkoeijen Advocaten te Venlo: e-mail info@jv-advocaten.nl

Kilic & Stoetzer Advocaten te Lent: e-mail info@kilicstoetzer.nl

De Koning Vergouwen Advocaten te Amsterdam: e-mail mail@dkva.nl

Mensonides Meuleman Advocaten te Amsterdam: Oostenburgergracht 15-17 (1018 NA) Amsterdam

MKS Advocaten te Gouda: Burg van Reenensingel 101 (2803 PA) Gouda

Moree Hellevoetsluis Advocaten te Hellevoetsluis: Opzoomerlaan 122 (3221 AP) Hellevoetsluis, e-mail moree@planet.nl

Nobus Advocaten te Terneuzen: Schuttershofweg 1 (4538 AA) Terneuzen

Oudaen advocaten & procureurs te Uithoorn: Oudaen 1 (1081 BA) Amsterdam, tel. 020-6461184, fax 020-6440352

Ruijgrok Boomsma Advocaten te Amsterdam: Prinsengracht 799-1 (1017 KA) Amsterdam, fax 020-6795559

van Stokkum Rechtsbijstand te Hengelo/OV: Hoogstraat 92 (7512 GZ) Enschede, tel. 053-4787205, e-mail info@vanstokkumrechtsbijstand.nl

Theuns & Sanders Advocaten te Valkenswaard: e-mail info@theunssandersadvocaten.nl

WDL Advocaten te Zoetermeer: Willem Dreeslaan 133-135 (2729 NE) Zoetermeer, e-mail info@wldadvocaten.nl

Cursuskalender

Maart, april en mei 2009

PAO-cursussen

Toezicht op beleggingsinstellingen 4 maart	5 PO-punten
Actualiteiten Personen- en familierecht 19 maart	4 PO-punten
Toezicht op banken, verzekeraars en financiële conglomeraten 25 maart	5 PO-punten
Erfrecht voor advocaten 2 april	5 PO-punten
Toezicht op pensioenfondsen 15 april	5 PO-punten
Actualiteiten Straf(proces)recht 22 april	4 PO-punten
Actualiteiten Bestuursrecht 7 mei	6 PO-punten
Missers bij de afwikkeling van faillissementen 7 mei	4 PO-punten
Actualiteiten Insolventierecht 19 mei	6 PO-punten
De Wro in de praktijk 26 mei	6 PO-punten
<</OR>> Actueel Ondernemingsrecht 28 mei	4 PO-punten
Actualiteiten Verbintenissenrecht 28 mei	5 PO-punten

VSO-cursussen

Effectief argumenteren 12 en 26 maart	11 VSO/PO-punten
Intellectuele eigendom basis 12 en 13 maart	13 VSO/PO-punten
Aansprakelijkheid en schadevergoeding 17 en 31 maart	11 VSO/PO-punten
Scherp reageren in repliek en dupliek 17 en 31 maart	11 VSO/PO-punten
Burgerlijk procesrecht 26 en 27 maart	13 VSO/PO-punten
Vennootschapsrecht voortgezet 30 en 31 maart	13 VSO/PO-punten
Effectenrecht 2 en 3 april	13 VSO/PO-punten
Personen- en Familierecht 20 en 21 april	13 VSO/PO-punten
Professioneel onderhandelen voor advocaatstagiaires 7 en 8 mei	13 VSO/PO-punten
Strafrecht: de advocaat in mega strafzaken 7 en 8 mei	13 VSO/PO-punten
Vennootschapsrecht basis 14 en 15 mei	13 VSO/PO-punten
Financiering en zekerheden 25 en 26 mei	13 VSO/PO-punten
Beslag- en Executierecht 25 en 26 mei	12 VSO/PO-punten

Voor meer informatie en/of inschrijving: www.cpo.nl

Zeker van uw zaak.

Het CPO is onderdeel van de Radboud Universiteit Nijmegen

VOX ET LINGUA

Vertalingen (gewaarmerkt)

Da Costakade 8-huis
1052 SJ Amsterdam

Mobiel 06-20004823
Telefoon 020-6167821
E-mail vox@euronet.nl
Internet www.voxetlingua.nl

VOX ET LINGUA |

INTERNATIONAAL JURIDISCH INSTITUUT

Spui 186
2511 BW
's-Gravenhage
telefoon 070-3460974
telefax 070-3625235
E-mail iji@worldonline.nl

Het Internationaal Juridisch Instituut adviseert in zaken betreffende internationaal en buitenlands recht, in het bijzonder waar het gaat om vragen van internationaal privaatrecht en buitenlands privaatrecht en procesrecht.

Werkterreinen zijn onder andere:

- personen- en familierecht
- nationaliteitsrecht
- erfrecht
- procesrecht
- overeenkomstenrecht
- strafrecht
- onrechtmatige daad

De brochure inzake taak, werkwijze en tarifiering wordt op verzoek toegezonden.

Bezoek onze site: www.iji.nl

Bevoegdheid Geschillen- commissie

Bindend advies d.d. 10 september 2007/
ADV007-0057

(mrs. Koster-Vaags, Thunissen en Zuur)

Beëindiging van de aansluiting van een advocatenkantoor bij de Klachten- en Geschillenregeling Advocatuur heeft geen invloed op de bevoegdheid van de Geschillencommissie om te oordelen over een geschil dat betrekking heeft op een zaak die voordien bij dat kantoor in behandeling was. Het uittreden van een advocaat evenmin.

Feiten

Clïente betwist de einddeclaratie van het kantoor; de declaratie werd verrekend met het eerder betaalde voorschot. Zij verlangt terugbetaling van € 726,57. Er waren problemen op kantoor en de behandelend advocaat gaf te kennen de zaak niet langer te kunnen doen. Ter zitting betwist cliënte nog in detail een aantal door het kantoor gedeclareerde verrichtingen.

Het kantoor stelt dat de cliënte is bijgestaan door mr. X. Sinds 1 november 2006 is de heer X niet meer werkzaam op het kantoor. Het kantoor kan daardoor over het dossier en de (on)juistheid van de klacht van de cliënte inhoudelijk niets opmerken. Het kantoor is thans niet meer aangesloten bij de Geschillencommissie Advocatuur. Onder meer bij brief van 27 april 2007 heeft het kantoor mr. X verzocht schriftelijk te reageren op de klachten van de cliënte. Het kantoor ontving geen inhoudelijke reactie van

hem. Het kantoor is hierdoor van mening dat de klacht van de cliënte niet inhoudelijk beoordeeld kan worden door de commissie. Het kantoor zal dan ook niet op de zitting verschijnen nu het de commissie niet van enige informatie kan voorzien.

Beoordeling van het geschil

De commissie heeft het volgende overwogen.

De overeenkomst is gesloten tussen het kantoor en de cliënte. Dit volgt ook uit de op de overeenkomst van toepassing zijnde algemene voorwaarden. Hierin is bepaald dat alle overeenkomsten tot opdracht worden geacht uitsluitend te zijn aangegaan met het kantoor. Het enkele feit dat de advocaat niet meer werkzaam is op het kantoor, leidt er naar het oordeel van de commissie niet toe dat er een andere contractspartner is ontstaan. De commissie is niet bekend met stukken waaruit blijkt dat de overeenkomst is overgegaan naar een andere contractspartner.

De commissie acht het mede van belang dat het kantoor in een tweede reactie per brief van 22 juni 2007 niet langer bezwaar maakt tegen de behandeling van de klacht door de commissie. Het feit dat het kantoor thans niet meer aangesloten is bij de Geschillencommissie Advocatuur, doet aan het vorenstaande evenmin af. Op de onderhavige zaak is de Klachten- en Geschillenregeling Advocatuur van toepassing verklaard en deze regeling kent een arbitraal beding op basis waarvan de cliënte het geschil bij de commissie aanhangig kan maken.

Op grond van het voorgaande en mede gelet op de feiten en omstandigheden van dit geval acht de commissie zich bevoegd het geschil tegen het kantoor te behandelen.

Over de inhoudelijke klacht van de cliënte oordeelt de commissie als volgt. De commissie betreurt het dat het kantoor

niet is verschenen op de zitting. Het risico van het niet-verschijnen ter zitting en het niet-voeren van een inhoudelijk verweer komt voor rekening van het kantoor. Ook de afwezigheid van het dossier en/of nadere inhoudelijke informatie over de al dan niet uitgevoerde werkzaamheden door de advocaat – ongeacht of het dossier zich thans bevindt bij de advocaat of het kantoor – zijn omstandigheden die liggen in de risicosfeer van het kantoor en een beroep hierop wordt daarom door de commissie afgewezen.

De commissie is van oordeel dat het kantoor, zeker nu het de contractspartner is en de inning van de facturen bij de cliënte voor haar rekening heeft genomen, ervoor zorg dient te dragen dat het een kopie van het dossier ter beschikking heeft om een eventueel inhoudelijke klacht over een factuur te kunnen weerleggen. Het niet kunnen weerleggen van de inhoudelijke klacht kan niet met zich meebrengen dat daardoor het bedrag van de factuur vast komt te staan of dat over deze klacht daardoor niet door de commissie geoordeeld kan worden. Van het kantoor mogen meer inspanningen worden verwacht dan thans verricht om alsnog de beschikking te verkrijgen over het dossier.

De cliënte heeft mede ter zitting gemotiveerd aangevoerd – hetgeen door onvoldoende weerlegging van het kantoor thans deels is komen vast te staan – welke posten er betreffende de declaratie met declaratienummer 20063163 door haar worden betwist. De werkzaamheden die na het gesprek van 4 juli 2006 hebben plaatsgevonden, kunnen naar het oordeel van de commissie hoe dan ook niet worden gedeclareerd nu dit werkzaamheden betrof inzake het vinden van een nieuwe advocaat en geen inhoudelijke werkzaamheden.

De commissie vermindert de declaratie naar redelijkheid en billijkheid en stelt vast dat de cliënte van de genoemde declaratie dient te voldoen de navolgende posten:

De uitspraak is bewerkt door Luuk Hamer, advocaat te Amsterdam. De bewerking houdt in dat sommige details zijn weggelaten en andere gewijzigd, en ook her en der enige uitweidingen – in het bijzonder waar het gaat om het weergeven van het standpunt van de cliënt of de advocaat – zijn weggelaten.

- 15 minuten inzake de bespreking d.d. 4 juli 2006;
- de correspondentie van 8 mei 2006; en
- de correspondentie van 30 juni 2006.

De overige posten hoeft de cliënte niet te voldoen. Tegen het bij de commissie bekende uurtarief is door de cliënte van de genoemde factuur slechts een bedrag van € 196,78 inclusief 19% btw en inclusief 6% kantoorkosten verschuldigd. Nu de gehele factuur is verrekend met het voorschotbedrag, brengt dit met zich mee dat van de genoemde declaratie

een bedrag van € 650,88 inclusief btw gecrediteerd dient te worden en het kantoor dit bedrag binnen een maand na verzending van het bindend advies aan de cliënte dient te voldoen.

Op grond van het voorgaande is de commissie van oordeel dat de klacht ten dele gegrond is. Derhalve wordt als volgt beslist.

Beslissing

Het kantoor betaalt aan de cliënte een vergoeding van € 650,88. Betaling dient plaats te vinden binnen een maand

na de verzenddatum van dit bindend advies. Bovendien dient het kantoor overeenkomstig het reglement van de commissie een bedrag van € 50 aan de cliënte te vergoeden ter zake van het klachtengeld.

Overeenkomstig het reglement van de commissie is het kantoor aan de commissie als bijdrage in de behandelingskosten van het geschil een bedrag verschuldigd van € 115.

LH

(advertenties)

TDNL

Thomas Doesburg & Van 't Land Strafrechtadvocaten

TDNL Strafrechtadvocaten is een in strafrecht gespecialiseerd kantoor met vestigingen in Breda en Tilburg, waar momenteel 4 advocaten en 2 secretaresses werkzaam zijn.

TDNL Strafrechtadvocaten beweegt zich met name binnen het commune strafrecht met nadruk op aan de Opiumwet gerelateerde zaken. De praktijk is zonder meer landelijk en kenmerkt zich voorts door grensoverschrijdende aspecten.

TDNL Strafrechtadvocaten zoekt :

- een advocaat-medewerker (m/v) met relevante ervaring, en
- een gevorderde advocaat-stagiaire (m/v).

TDNL Strafrechtadvocaten vraagt bezieling, een scherp en creatief juridisch verstand en doorzettingsvermogen.

Gaarne uw reactie aan mr. E.M.J. Thomas

[076 - 5 33 53 99 / info@tdnl.nl]

FIF 33

RECHERCHE- EN INFORMATIEBUREAU

Voor bedrijven, particulieren en advocatuur

- Onrechtmatig ziekteverzuim
- Controle werkzaamheden
- Fraude / Bedrijfsdiefstal

- Alimentatiezaken
- Handelsinformatie
- Privé-onderzoeken

010 - 477 33 22 www.fif33.nl

Goedgekeurd door Min. van Justitie POB 238
Heemraadssingel 186 • 3021 DM Rotterdam
Fax: 010 - 477 08 30 • e-mail: info@fif33.nl

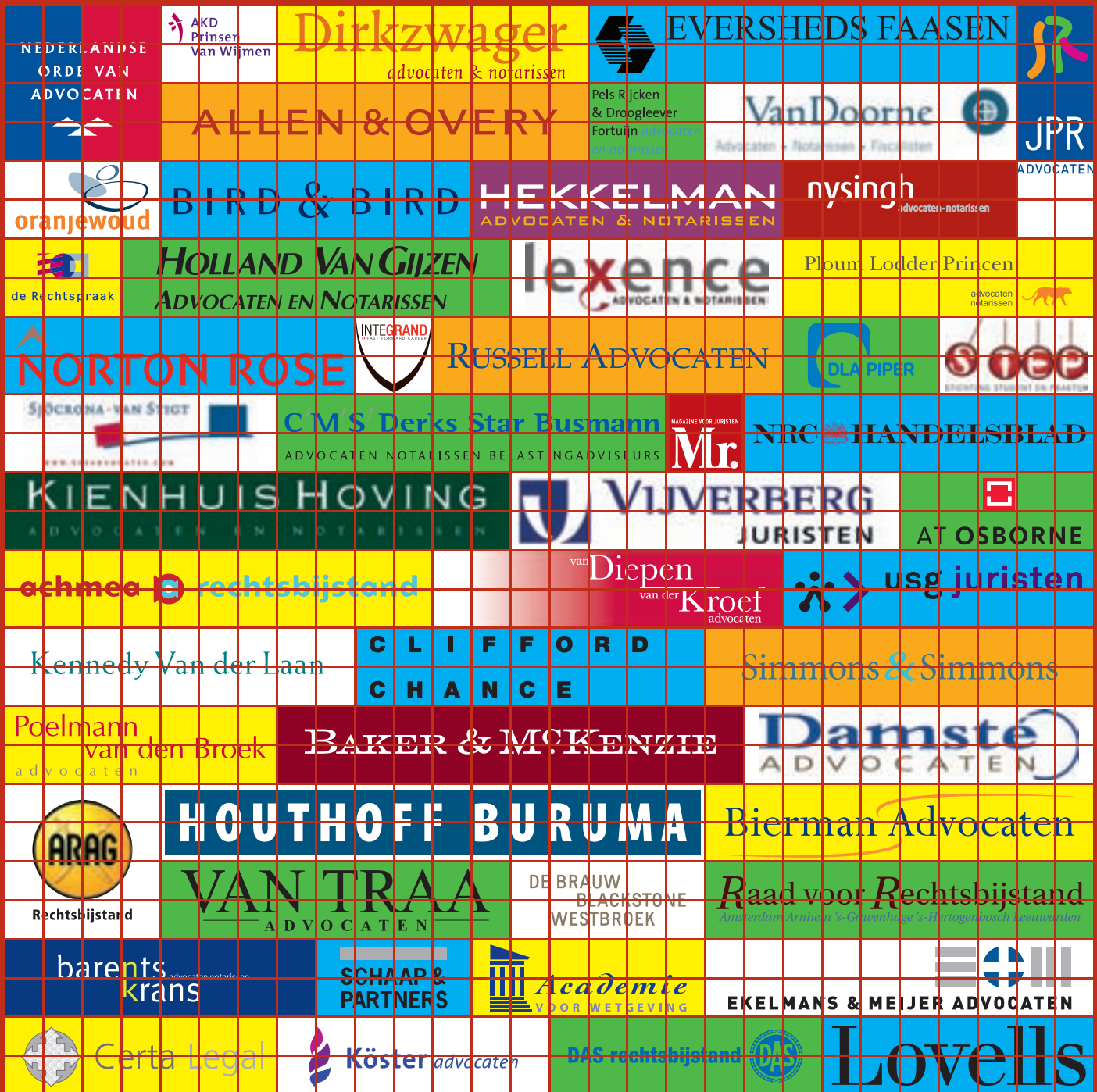

DE WEG KWIJT IN BELGIË?

D&V Advocaten begeleidt al jaren Nederlandse cliënten en hun adviseurs in België.

ADVOCATEN

Contactpersoon
Mr. Wim Van Putten
www.denv-advocaten.be
T +32 (0)3/609 54 14

Onder andere bovenstaande werkgevers, bekend op 6 januari 2009, zijn aanwezig op Het Nationaal Juristencongres. Kijk voor een update op www.juristencongres.nl

13 MAART 2009 - AMSTERDAM RAI

VOOR MEER INFORMATIE EN GRATIS ENTREE GA JE NAAR WWW.JURISTENCONGRES.NL

PROGRAMMA

- Een beursvloer met topadvocatenkantoren
- Vakinhoudelijke en carrièregerichte workshops waaronder:
 - Capital markets in crisistijd
 - Kies je advocatenkantoor
 - Oorlogstribunalen: strafrecht op wereldniveau
- Kantoorpresentaties
- Beursborrel van 16.00 uur tot 17.30 uur

HET NATIONAAL JURISTEN CONGRES

HET GROOTSTE JURIDISCHE CARRIÈRE-EVENEMENT MET DE BESTE WERKGEVERS!

DE NATIONALE CARRIÈRE BEURS

rt(z)

CARRIÈRE JAARBOEK

MEMORY

AGAZINE

Jobnet

Matching YOUR Career

INTERBEST

JBB.nl

nrc-carrière

Mf

rechtenstudio.nl

Recht

nl

DE NATIONALE CARRIÈRE BEURS

THE LAW IS ON OUR SITE

nl

nl

nl

nl

nl

HET NATIONAAL JURISTENCONGRES IS ONDERDEEL VAN [memory.nl](http://www.memory.nl) EEN ACTIVITEIT VAN [memory events](http://www.memory.nl), ONDERDEEL VAN DE [memory group](http://www.memory.nl)

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het *Advocatenblad* zijn gepubliceerd, zijn ook te vinden op www.advocatenorde.nl en [BalieNet](http://BalieNet.nl).
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit mr. P.J.M. Drion, mr. H.J. de Groot, mr. H.J.A. Knijff, mr. J.D. Loorbach, mr. I.E.M. Sutorius en H. Uhlenbroek.

Redelijke termijn voor een klacht na vijf jaar verstreken

Raad van Discipline Amsterdam 10 september 2007
(mrs. Van der Molen, Le Belle, Goppel, De Groot, Roodveldt)

Het behoort in beginsel tot de taak van de advocaat om te onderzoeken of de rechter, waarbij een procedure aanhangig is gemaakt, bevoegd is van het geschil kennis te nemen.

Door bijna vijf jaar te wachten met het indienen van een klacht, is de redelijke termijn waarbinnen de handelwijze van een advocaat ter discussie kan worden gesteld ruimschoots overschreden.

- Art. 46 Advocatenwet (1.4 Kwaliteit van de dienstverlening; 6 Tuchtprocesrecht)
- Gedragsregel 8

Klacht

De klacht houdt zakelijk weergegeven in dat mr. X in strijd heeft gehandeld met art. 46 Advocatenwet doordat:

- mr. X heeft verzuimd in een door hem namens klagers gevoerde procedure bij de rechtbank de exceptie van onbevoegdheid op te werpen;
- mr. X heeft verzuimd in procedure de opheffing van een in december 2000 gelegd beslag te eisen.

Voorts hebben klagers gevraagd aan de raad te bepalen dat mr. X niet de zorgvuldigheid in acht heeft genomen, die bij een behoorlijke rechtshulpverlening betaamt.

Feiten

Klagers wendden zich in 2000 tot mr. X met het verzoek hen bij te staan in een geschil. Het betrof hier een geschil betreffende de nakoming van een schriftelijke overeenkomst d.d. 23 januari 1989, uit hoofde waarvan twee zandzuigmachines door klagers werden verhuurd aan de wederpartij. In 1989 werd – tot meerdere zekerheid – voor de nakoming van de verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst door de wederpartij een bankgarantie jegens klagers afgegeven. Later werd bij ongedateerde overeenkomst ook een onherroepelijk recht tot koop van zandzuigmachines aan de wederpartij, na afloop van de huurperiode, toegekend. In verband met een geschil over de nakoming van deze overeenkomst verzochten klagers in december 2000 de bankgarantie betaalbaar te stellen, hetgeen de bank deed. De wederpartij legde in december 2000 beslag onder klagers in verband met het uitwinnen van de bankgarantie. Klagers schreven op 19 december 2000 een brief aan mr. X met het verzoek ‘Graag kort geding om beslag op te heffen als u het ermede eens bent’.

Op 10 januari 2000 schreef mr. X een brief aan de wederpartij waarin hij stelde verweer te zullen voeren in een procedure tot terugvordering van het betaalde ingevolge de bankgarantie en dat hij zich vrij achtte opheffing van gelegde beslagen te vorderen, nu een rechtsgrond voor de beslagen ontbrak. In de procedure die vervolgens in januari 2000 door de wederpartij aanhangig werd gemaakt bij de rechtbank, werd gevraagd om terugbetaling van het door de bank betaalde bedrag met rente, verminderd met inmiddels vervallen huurpenningen. In reconventie werd in deze procedure door mr. X namens klagers betaling van de huurpenningen en nakoming van nevenvorderingen gevorderd, gebaseerd op de stelling dat de wederpartij verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst niet was nagekomen.

Bij vonnis d.d. 14 mei 2003 werd de wederpartij in conventie in het gelijk gesteld en werden de vorderingen van klagers in reconventie afgewezen. Klagers lieten zich nadien door een andere

advocaat bijstaan. Tegen het vonnis van de rechtbank werd door klagers hoger beroep ingesteld bij het gerechtshof. Dit beroep werd op 2 december 2004 niet-ontvankelijk verklaard met veroordeling van klagers in de kosten van de procedure. Het hof oordeelde daarbij dat het geschil de nakoming van een overeenkomst tot huurkoop betrof, waarvoor de kantonrechter in eerste aanleg bevoegd was geweest. Doordat er geen exceptie van onbevoegdheid was voorgesteld in de bij de rechtbank gevoerde procedure, was, naar het oordeel van het gerechtshof, met het vonnis van de rechtbank d.d. 14 mei 2003 in hoogste instantie recht gesproken. Bij brief van 16 december 2005 dienden klagers een klacht in bij de deken van de Orde van Advocaten. Daarin werd tevens gevraagd te beslissen of mr. X de vereiste zorgvuldigheid in acht heeft genomen.

Overwegingen raad

Bij de beoordeling van de klachten dient voorop te staan dat een advocaat voor het – in overleg met zijn cliënt – te voeren beleid een ruime vrijheid toekomt en dat in het algemeen een tuchtrechtelijke maatregel eerst geïndiceerd kan zijn indien de advocaat bij de behandeling van de zaak kennelijk onjuist optreedt en adviseert en de belangen van de cliënt daardoor worden geschaad of kunnen worden geschaad. Met betrekking tot klachtonderdeel (a) stelt de raad voorop dat het in beginsel tot de taak van de advocaat behoort om te onderzoeken of de rechter bij wie een procedure aanhangig is gemaakt, bevoegd is van het geschil kennis te nemen. Dit onderzoek is van belang teneinde te bepalen en met de cliënt te bespreken of het mogelijk en wenselijk is verweer te voeren tegen een aanhangig gemaakte procedure en de exceptie van onbevoegdheid op te werpen. De raad heeft op basis van de stukken en het gestelde ter zitting vastgesteld dat dit onderzoek door mr. X niet is verricht en dit door hem niet met klagers is besproken. Niet zeker is of klagers als gevolg van dit verzuim schade hebben geleden. Wel is duidelijk dat klagers door dit verzuim niet in de gelegenheid zijn gesteld om te kiezen de exceptie van onbevoegdheid op te werpen, terwijl

daarmee de mogelijkheid om te kiezen voor het procederen in twee feitelijke instanties verloren is gegaan. Naar het oordeel van de raad is dit tuchtrechtelijk laakbaar en is klachtonderdeel (a) mitsdien gegrond.

De raad is voorts van oordeel dat mr. X daarmee niet de zorgvuldigheid in acht heeft genomen, die bij een behoorlijke rechtshulpverlening betaamt. De raad stelt in verband met klachtonderdeel (b) voorop dat het beginsel van rechtszekerheid meebrengt dat een advocaat ervan moet kunnen uitgaan dat, wanneer een cliënt een zodanig onvrede heeft met de wijze waarop zijn belangen zijn behartigd dat hij meent daaromtrent een klacht te moeten indienen, deze daarmee niet te lang wacht. Hoewel de wet geen verval of verjaring van klachtrecht kent, moet een advocaat ervan uit kunnen gaan dat de door hem verrichte werkzaamheden na het verstrijken van een redelijke termijn niet meer ter discussie zullen worden gesteld. Door klagers is gesteld dat mr. X ten onrechte niet om opheffing van het in december 2000 gelegde beslag heeft gevraagd, terwijl daarom door klagers in een brief van 19 december 2000 was verzocht. De wens daartoe zou herhaaldelijk door klagers zijn geuit. Op 16 december 2005 is door klagers een klacht ter zake van dit verzuim ingediend.

De raad is van oordeel dat door bijna vijf jaar te wachten met het indienen van een klacht, de redelijke termijn waarbinnen de handelwijze van mr. X ter zake van dit punt ter discussie kon worden gesteld, ruimschoots is overschreden. Voorts zijn er geen gronden aangevoerd die het overschrijden van deze redelijke termijn rechtvaardigen. De raad verklaart klachtonderdeel (b) mitsdien niet-ontvankelijk.

Beslissing raad

- verklaart klachtonderdeel (a) gegrond;
- verklaart klachtonderdeel (b) niet-ontvankelijk en legt aan mr. X op de maatregel van enkele waarschuwing;
- verklaart dat mr. X jegens klagers niet de zorgvuldigheid in acht heeft genomen, die bij een behoorlijke rechtshulpverlening betaamt.

Nalatige communicatie met cliënt

Raad van Discipline 's-Gravenhage
17 september 2007

(mrs. Geerdes, Van Stigt, Baron van Utenhove, De Weerd en Van der Wilk)

Geen duidelijkheid over beheer derdengeldrekening; geen overeenstemming verrekening declaraties; geen toestemming van deken voor conservatoir beslag op activa van cliënt.

- Art. 46 Advocatenwet (1 De zorg voor de cliënt; 1.2 Vereiste communicatie met cliënt; 1.4.3.1 Financiële verhouding)
- Gedragsregels 8, 27 en 28

Feiten

Mr. X heeft klager bijgestaan vanaf medio juli 2002 tot eind 2005 in verband met de door de werkgever van klager voorgenomen beëindiging van de arbeidsovereenkomst tussen beiden. Klager gaf mr. X verder opdracht een belastingteruggave te innen, het appartement van klager te verkopen, de huurpenningen te innen en de door klager verschuldigde hypotheekrente te voldoen.

In 2003 is door het kantoor van mr. X conservatoir beslag gelegd op het appartement van klager. Dat beslag is na betaling door klager van de openstaande declaraties op 12 november 2003 opgeheven.

Bij e-mail van 12 mei 2005 heeft klager mr. X gevraagd de belastingteruggave aan hem over te maken. Op 5 juli 2005 zond klager mr. X een rappel. Op 14 juli 2005 schreef klager mr. X een uitvoerige brief, waarin klager stelt dat mr. X de afspraken tussen beiden niet nakomt en waarin hij hem concrete opdrachten geeft en een concrete termijn stelt om die uit te voeren. Vervolgens heeft klager in augustus, oktober en november 2005 herhaaldelijk per e-mail gerappelleerd.

Klacht

Mr. X heeft nagelaten heldere afspraken te maken over de kosten van zijn dienstverlening. Mr. X heeft ten onrechte aan klager toekomende gelden vastgehouden op de derdengeldrekening van zijn kantoor en die gedeeltelijk verrekend met door klager betwiste declaraties van mr. X. Mr. X heeft ten onrechte beslag doen leggen op eigendommen van klager.

Overwegingen raad

Voorop gesteld wordt, dat, wanneer een advocaat een opdracht aanvaardt, hij de financiële consequenties daarvan met cliënt dient te bespreken en inzicht dient te geven in de wijze waarop en de frequentie waarmee hij zal declareren. Een advocaat moet er derhalve voor zorgdragen dat tussen hem en zijn cliënt duidelijkheid bestaat met betrekking tot hun onderlinge financiële verhouding. Uit de stukken en het verhandelde ter zitting volgt dat niet is komen vast te staan dat mr. X de gestelde gemaakte afspraken met klager schriftelijk heeft bevestigd.

Uit de stukken volgt voorts dat in elk geval in 2005 klager langere tijd geen duidelijkheid heeft verkregen omtrent de hem toekomende gelden en de te verrichten betalingen aan derden. De raad is van oordeel dat het niet schriftelijk vastleggen van de gemaakte afspraken omtrent het uurtarief en de in opdracht van klager te verrichten werkzaamheden voor risico van mr. X komt.

Voorts is de raad van oordeel dat het een behoorlijk advocaat niet betaamt om zijn cliënt langere tijd in onzekerheid te laten, door bijvoorbeeld niet te reageren op diverse verzoeken. De gemachtigde van klager heeft ter onderbouwing van onderdelen van de klacht geluidsbanden in het geding gebracht, waarmee klager zijn standpunt nader wil onderbouwen. De raad heeft kennisgenomen van de door klager overgelegde transcripties van kennelijk zonder medeweten van mr. X opgenomen telefoongesprekken. Hoewel mr. X bezwaar heeft gemaakt tegen het gebruik van de heimelijk opgenomen telefoongesprekken als bewijsmiddel in deze procedure, gaat de raad daaraan voorbij nu mr. X

zijn bezwaar niet nader heeft onderbouwd en er in zijn algemeenheid geen regel bestaat waaruit volgt dat in procedures als deze zonder toestemming opgenomen telefoongesprekken niet als bewijs gebezigd kunnen worden. Het is de raad op basis van de stukken – inclusief de transscripties, voor zover van belang voor de beoordeling van de klachtonderdelen – en het verhandelde ter zitting niet duidelijk geworden of met betrekking tot alle declaraties overeenstemming is bereikt dat deze konden worden verrekend.

Voorts is het de raad niet duidelijk geworden of op enig moment tegen de zin van klager gelden op de derdenrekening werden vastgehouden. Ter zake wordt verwezen naar de e-mailcorrespondentie in 2005 tussen klager en mr. X. Uit die correspondentie blijkt wel dat mr. X niet, zoals een behoorlijk handelend advocaat betaamt, prompt duidelijkheid heeft gegeven omtrent de financiële status van zijn cliënt. Dit had echter wel op de weg van mr. X gelegen.

Voor wat betreft de gestelde onbevoegde verrekening overweegt de raad overigens nog dat klager zich in dezen weinig actief heeft opgesteld in de loop der tijd. De verrekening van sommige declaraties zijn wel uitdrukkelijk door hem goedgekeurd, andere impliciet, maar niet vastgesteld is kunnen worden dat die toestemming voor alle declaraties heeft gegolden. Daarom acht de raad het handelen van mr. X in strijd met het handelen dat een goed advocaat betaamt, nu het van evident belang is dat er altijd volledige duidelijkheid is in een relatie tussen de advocaat en de cliënt over te betalen declaraties, verrekening daarvan en doorbetaling van de derdengelden die onder een kantoor rusten.

Niet is komen vast te staan dat mr. X de vereiste toestemming van de deken heeft gekregen om conservatoir beslag te doen leggen op het appartement van klager teneinde de betaling van zijn declaraties veilig te stellen. Als behandelend advocaat draagt mr. X een eigen verantwoordelijkheid en kan hij zich in dat verband niet verschuilen achter het feit dat de declaraties op naam van zijn kantoor zijn gesteld en zijn kantoor als

de in rechte incasserende partij heeft te gelden.

Beslissing raad

Verklaart de klacht in al haar onderdelen gegrond en legt de maatregel van berisping op.

Belangenconflict in één-advocaatscheiding

Hof van Discipline 21 september 2007

(mrs. Zwitser-Schouten, Beker, Heidinga, Boele en Renckens)

Raad van Discipline 's-Gravenhage

4 december 2006

(mrs. Holtrop, Borsboom, Maat, Nijhuis en Van Nispen tot Sevenaer)

Als regel geldt dat de advocaat zich niet met de behartiging van de belangen van twee partijen mag belasten indien de belangen van deze partijen tegenstrijdig zijn of een daarop uitlopende ontwikkeling aannemelijk is.

- Art. 46 Advocatenwet
- Gedragsregel 7 lid 1 (2.4 Vermijden van belangenconflicten)

Feiten

Klager is gehuwd geweest met mevrouw A, hierna te noemen: de vrouw. Vanaf november 2003 heeft mr. X klager en de vrouw bijgestaan ter zake van een echtscheidingsprocedure. De opdracht is aangenomen op basis van een intakeformulier, door klager en de vrouw ingevuld en ondertekend op respectievelijk 21 november 2003 en 28 oktober 2003. Hieraan voorafgaande hebben klager en de vrouw in onderling overleg een overeenkomst ten behoeve van hun te regelen echtscheiding getekend op 9 oktober 2003/15 oktober 2003, hierna te noemen: de voorovereenkomst. Mr. X heeft, naar aanleiding van een verzoek van klager en/of de vrouw, de gesprek-

ken met klager dan wel de vrouw afzonderlijk gevoerd. Tijdens een gesprek met de vrouw heeft mr. X telefonisch contact opgenomen met klager. Mr. X heeft ten behoeve van zijn cliënten een scheidingsovereenkomst opgesteld, die door de vrouw is getekend op 17 februari 2004 en door klager op 22 februari 2004. De overeenkomst is door mr. X als advocaat getekend op 26 februari 2004. Deze overeenkomst wordt hierna aangeduid als de scheidingsovereenkomst. In de scheidingsovereenkomst is onder het hoofd 'verdeling van de gemeenschappelijke goederen' ondermeer de volgende passage opgenomen: 'Partijen hebben geen behoefte aan een gedetailleerde schriftelijke vastlegging van de verdeling van hun goederen (zijnde zaken en vermogensrechten). Partijen zijn in staat en bereid om dit in onderling overleg verder af te handelen binnen drie maanden na de scheiding zonder tussenkomst van de advocaat die de scheiding heeft behandeld'.

De rechtbank heeft op basis van het echtscheidingsverzoek en de scheidingsovereenkomst de echtscheiding uitgesproken. Nadat de echtscheiding voltooid was, heeft de vrouw zich op het standpunt gesteld dat de voorovereenkomst wegens dwaling vernietigbaar was. De vrouw heeft hierover een procedure aangespannen tegen klager. In die procedure zijn klager en de vrouw elk door een andere advocaat dan mr. X bijgestaan. De procedure heeft geleid tot een schikking, getroffen op 18 maart 2005. Ingevolge de schikking dient klager aan de vrouw een bedrag van € 25.000 te betalen in plaats van het in de overeenkomst van oktober 2003 vermelde bedrag van € 8.500. Klager heeft mr. X aansprakelijk gesteld wegens onjuiste belangenbehartiging en heeft uit dien hoofde schadevergoeding gevorderd.

Klacht

De klacht houdt in dat mr. X de opdracht onjuist heeft uitgevoerd. Volgens klager had mr. X de opdracht van klager en de vrouw of onmiddellijk moeten teruggeven of deze conform moeten uitvoeren. In de toelichting op de klacht heeft klager onder meer het volgende

gesteld. De door beiden ondertekende voorovereenkomst van oktober 2003 was voor klager en de vrouw, althans voor klager, essentieel om vervolgens met een één-advocaatscheiding te kunnen volstaan. Mr. X heeft de opdracht met die voorwaarde aanvaard, maar deze niet, althans anders, uitgevoerd. In een van de eerste gesprekken met de vrouw verklaarde hij haar voor gek dat zij had ingestemd met de in zijn ogen scheve verdeling. De verdeling was scheef, maar dat wilde de vrouw (toen) uitdrukkelijk. Mr. X heeft heimelijk voor een partij, namelijk de vrouw, gewerkt en haar voorgelicht hoe zij, ondanks haar schriftelijk vastgelegde wens, meer geld uit de kwestie kon halen. Mr. X heeft tijdens de procedure slechts enkele malen telefonisch met klager contact gehad. Klager heeft uiteindelijk het door mr. X opgestelde echtscheidingsconvenant getekend omdat hij geen kant meer uit kon en erop vertrouwd dat het convenant samen met de voorovereenkomst naar de rechtbank zou gaan. De scheiding werd echter een feit zonder dat de voorovereenkomst was aangehecht. Daardoor kon de vrouw een beroep doen op dwaling en alsnog terugtreden uit de voorovereenkomst. Dit leidde tot een nieuwe rechtszaak, waarin klager op aanraden van zijn nieuwe advocaat op een hoger

bedrag heeft geschikt. Daardoor lijdt hij schade van € 25.000 tot € 30.000.

Overwegingen van de raad

Als regel geldt dat de advocaat zich niet met de behartiging van de belangen van twee partijen mag belasten indien de belangen van deze partijen tegenstrijdig zijn of een daarop uitlopende ontwikkeling aannemelijk is. Dit laatste heeft zich naar het oordeel van de raad in casu voorgedaan. Mr. X heeft de echtscheiding voor beide partijen in behandeling genomen in de wetenschap dat de door de vrouw getekende voorovereenkomst voor haar zeer nadelig was. Mr. X heeft met de vrouw gesproken en haar meegedeeld dat de voorovereenkomst mogelijk nietig of vernietigbaar was en niet het eindstadium behoefde te zijn. Daarmee lag de weg open naar een aantasting door de vrouw van de voorovereenkomst. Daarmee was al vanaf het begin aannemelijk dat tussen partijen een tegenstrijdig belang bestond dan wel zich zou gaan voordoen. Het verweer dat mr. X slechts de echtscheiding in behandeling heeft genomen, treft naar het oordeel van de raad geen doel. Mr. X heeft immers de verdeling mede tot onderwerp van de scheidingsovereenkomst gemaakt door in het echtscheidingsconvenant op te nemen de bepaling vermeld in deze be-

slissing. Hij deed dat in de wetenschap dat hij de vrouw in feite al geadviseerd had om de voorovereenkomst aan te tasten. Van belang is dat mr. X, bij het dreigende conflict, partijen niet bij zich heeft geroepen om helderheid te geven over zijn bedenkingen en om zo nodig nadere precisering van zijn opdracht te verkrijgen. Het door klager en de vrouw ingevulde intakeformulier biedt onvoldoende grond voor de stelling dat de boedelscheiding zonder twijfel niet tot de opdracht van mr. X behoorde.

Gelet op het voorgaande is de raad van oordeel dat mr. X onjuist heeft gehandeld door de opdracht om voor klager en de vrouw op te treden te aanvaarden en vervolgens niet terug te geven. Mr. X heeft aldus doende niet gehandeld zoals een behoorlijk advocaat betaamt. De klacht is derhalve in zoverre gegrond. Voor zover de klacht erop ziet dat mr. X de opdracht onjuist heeft uitgevoerd of, in de visie van klager conform de eerder tussen partijen gesloten overeenkomst had moeten worden uitgevoerd, is deze gezien het voorgaande niet meer van betekenis.

Volgt

De raad verklaart de klacht gegrond onder het opleggen van een enkele waarschuwing.

.....
(advertenties)

CASSATIE

Delissen Martens advocaten
& belastingadviseurs adviseert
en procedeert in cassatie.

**MARTEENS
DELISSEN**

Sportlaan 40
2566 LB Den Haag
T 070 311 54 11
www.delissenmartens.nl

Contactpersoon:
mr M.J. van Basten Batenburg

TOGA
atelier
Schout & Katsantonis

www.toga.net

- Rijsksleverancier
- Toga's op maat van eerste kwaliteit stof
- Korte levertijd
- Bef cadeau bij bestelling toga

Industrieweg 51 30-44 AS Rotterdam
Tel. 010 - 245 07 66 Fax 010 - 245 07 67

de Rechtspraak

Gerechtshof Leeuwarden: Dichterbij dan je denkt!

sluiting sollicitatietermijn

Het Gerechtshof Leeuwarden zoekt raadsheren voor de sectoren civiel/belasting (afd. handelsrecht) en straf.

20 februari 2009

Werken bij het Gerechtshof Leeuwarden betekent:

- **Werken in een inspirerende en motiverende organisatie** waar mensen volop de ruimte krijgen voor eigen initiatief en creativiteit. Bij het gerechtshof werken momenteel ruim 130 medewerkers. De kleinschaligheid van het gerechtshof staat borg voor een open sfeer waar iedereen elkaar kent, korte lijnen en een mensgerichte werkwijze.
- **Werken bij een lerende organisatie die maatschappelijk betrokken wil zijn**, in dialoog wil zijn met de samenleving en open en transparant haar werk doet.
- **Werken in Friesland, een in alle opzichten bijzondere provincie.** Hier voeren rust en ruimte de boventoon. Er is veel natuurschoon, veel water, veel culturele evenementen en een keur aan recreatieve voorzieningen (o.a. watersport, fietsen, wandelen en paardrijden).
- **Werken in het mooiste gerechtsgebouw van Nederland.** Het monumentale Paleis van Justitie in Leeuwarden is gebouwd in het midden van de 19e eeuw in een neoclassicistische stijl en ademt nog echt de oorspronkelijke sfeer van de rechtspraak.

Meer weten?

Daarvoor kunt u bellen met Daan Keur (president); Jenneke Rowel (sectorvoorzitter civiel en belasting) of Pieter ter Berg (sectorvoorzitter straf), telefoonnummer 058-2341841. Langskomen mag natuurlijk ook. We leiden u graag rond. Of kijk op onze website: www.rechtspraak.nl.

Ook wie overweegt op iets langere termijn over te stappen, wordt nadrukkelijk gevraagd zijn of haar belangstelling kenbaar te maken.

Plaats uw advertentie midden in uw doelgroep. Het Advocatenblad helpt u daarbij.

Elke drie weken bereikt u met een personeelsadvertentie in het Advocatenblad alle geïnteresseerde juridisch actieve juristen.

Desgewenst helpen wij u met het opstellen van de tekst voor uw personeelsadvertentie, die professioneel vorm wordt gegeven in uw eigen huisstijl, met uw eigen logo!

Meer informatie?

Wilt u meer informatie, bel dan Bas Brouwer, tel. 0172 – 23 44 60, die u graag vrijblijvend informeert over alle mogelijkheden. Bezoek ook eens onze website: www.bdm bv.nl

brouwer's direct marketing

U zoekt:

- advocaten
- medewerkers
- stagiaires
- (bedrijfs)juristen
- belastingdeskundigen
- leden rechterlijke macht

ONDERNEMINGSRECHT
ARBEIDSRECHT

VESTIUS
a d v o c a t e n

Vestius Advocaten
Amsterdam

zoekt

échte advocaten

www.vestius.com

WILLEMS VAN DER BAAN
A D V O C A T E N

voor de praktijkgroep Overheid en Vastgoed

(Senior) Advocaat-medewerker

Met ruime ervaring in het huurrecht en aantoonbare affiniteit met bestuursrecht en omgevingsrecht.

Contact: Robert Bakker (bakker@willemsvanderbaan.nl)

voor de praktijkgroep Venootschap en Onderneming

Advocaat-medewerker

Met ervaring in het brede ondernemingsrecht en het (internationale) handelsrecht.

Contact: Robert Bakker (bakker@willemsvanderbaan.nl)

(Gevorderd) Advocaat-stagiair

Contact: Ton van der Baan (vanderbaan@willemsvanderbaan.nl)

Willems Van der Baan Advocaten is een kantoor met een historie, die teruggaat tot 1948, het jaar waarin het kantoor werd opgericht. Naast een traditioneel fundament gecombineerd met een moderne visie op de juridische dienstverlening kenmerkt ons kantoor zich door ambitie, hoogwaardige kwaliteit, persoonlijke aanpak, betrokkenheid en een duurzame vertrouwens-relatie met onze cliënten. Onze gespecialiseerde advocaten adviseren en begeleiden ondernemers in alle aspecten van de ondernemingspraktijk, met een bijzondere focus op vastgoed, en werken naar de beste juridische oplossing binnen de mogelijkheden van onze cliënten.

**Moderne Advocatuur,
Traditionele Waarden.**

Landdrostdreef 100 (Eurotoren) postbus 10080, 1301 AB Almere
t +31 (0)36 548 80 00 f +31 (0)36 548 80 08
e info@willemsvanderbaan.nl i willemsvanderbaan.nl

Legal Counsel

PURAC is wereldwijd marktleider op het gebied van productie van natuurlijk melkzuur en afgeleide producten. Haar producten kennen een breed scala aan toepassingen in verschillende industrieën. De voornaamste markten zijn: voedingsmiddelen, farmaceutische, medische, cosmetische, diervoeding en de technische en chemische industrie. PURAC is een dochtermaatschappij van CSM en heeft fabrieken in Nederland, Spanje, Brazilië, Thailand en de Verenigde Staten. Kwaliteit, productinnovatie en klantgerichtheid zijn kenmerken van de organisatie, die zich onderscheidt door een collegiale, informele en resultaatgerichte bedrijfscultuur. PURAC streeft ernaar bij te dragen aan de duurzaamheid van natuurlijke hulpbronnen en de bescherming van het milieu. Wereldwijd werken bij PURAC circa 1000 medewerkers waarvan 400 op het hoofdkantoor in Gorinchem. Voor PURAC zijn wij op zoek naar een zelfstandige, proactieve Legal Counsel. Het betreft een nieuwe functie waarbij je rapporteert aan de Algemeen Directeur van PURAC. Er is een duidelijke stippelijijn naar de juridische afdeling van CSM. Je bent verantwoordelijk voor alle juridische aangelegenheden binnen de organisatie, waarbij je als overtuigende vraagbaak voor de business fungeert. In deze gevarieerde rol ben je betrokken bij een dynamisch pakket van juridische zaken. Dit varieert van grote internationale contracten tot kleinere lokale juridische disputen, terwijl ook de coördinatie van patent gerelateerde zaken tot je verantwoordelijkheid hoort. Wij zoeken een generalist die in staat is te overtuigen en interesse heeft in de biochemische business. PURAC biedt een zelfstandige functie in een internationale, technische omgeving waarin je kan sparren met ervaren juristen van CSM.

Gorinchem ♦ Nieuwe, brede adviesrol met impact in het besluitvormingsproces

Taken en verantwoordelijkheden:

- ♦ Onderhandelen, opstellen en beoordelen van diverse overeenkomsten (onder andere op het gebied van distributie, agentuur, licentie, samenwerking, mededinging en geheimhouding)
- ♦ Adviseren van alle lagen in de onderneming
- ♦ Coördineren van juridische procedures, aansturen van (octrooi) specialisten
- ♦ Signaleren en adviseren op het gebied van nieuwe, voor de onderneming relevante, juridische ontwikkelingen
- ♦ Creëren van Legal Awareness binnen de organisatie, bijvoorbeeld door te coachen en het geven van trainingen
- ♦ Deelnemen aan (multidisciplinaire) projecten

Profiel van de geschikte kandidaat:

- ♦ Afgeronde universitaire opleiding Nederlands recht
- ♦ Minimaal acht tot tien jaar werkervaring als bedrijfsjurist of advocaat
- ♦ Kennis van het contractrecht, intellectueel eigendomsrecht (patentrecht) en mededingingsrecht
- ♦ Aantoonbare "drafting skills", goede onderhandelaar
- ♦ Affiniteit met technische sector, uitstekend in staat om met de business te communiceren
- ♦ Proactief, zelfstandig en resultaatgericht
- ♦ Stevige persoonlijkheid die oplossingsgericht is
- ♦ Uitstekende communicatieve vaardigheden in het Nederlands en Engels

Wij verzoeken u vriendelijk uw cv via onze website in te sturen. U kunt de vacature vinden op basis van het referentienummer 142594. Uw sollicitatie wordt behandeld door mr. Rosanne Boer en mr. Idannah van Delft. Een referentieonderzoek is onderdeel van onze procedure.

Specialist in Legal Recruitment
163 kantoren in 28 landen | www.michaelpage.nl

Michael Page
LEGAL

OLLING

ALL IN FINANCE

Behalve dat we al uw fiscale zaken kunnen regelen, adviseren wij u ook graag over al uw andere financiële zaken. We brengen uw toekomst persoonlijk, professioneel en plezierig in kaart. Bel voor een lucratief gesprek **033 433 7038** of ga naar olling.nl.

Olling Belastingadviseurs
Herman Olling FB
Mr. Jos Tummers

ALT KAM BOER ADVOCATEN

CIVIELE CASSATIE?

- prijsafspraken mogelijk
- ook op basis van toevoeging
- zie onze website voor voorbeeldzaken

Info: mr H.J.W. Alt, Pb. 82228, 2508 EE Den Haag
Tel.: 070 - 358 94 79, fax: 070 - 358 51 97
alt@altkamboer.com, www.altkamboer.com

kleermakerij sinds 1937

Bernard Poelman

o.a. leverancier van toga's aan het
Internationaal Gerechtshof der Verenigde Naties

Superieure toga's

- op uw maat gemaakt
- leverbaar in wol/terlenka (lichtgewicht)
- of in zuiver wol (ultra-lichtgewicht)
- voldoende beffen in voorraad
- eventueel levering binnen enkele dagen mogelijk

Lange Poten 19
2511 CM 's-Gravenhage
telefoon: (070) 346 17 42
fax: (070) 362 11 70
E-mail: info@bernard-poelman.nl
www.bernard-poelman.nl

STADHOUDERS ADVOCATEN ZOEKT Experts

stadhouders
advocaten

Stadhouders Advocaten is een toonaangevend kantoor voor de echte vakliefebber. Onze advocaten zijn specialisten op het gebied van het arbeidsrecht en de sociale zekerheid, het familie- en jeugdrecht, huurrecht en vastgoed en ondernemingsrecht. We zijn nauw betrokken bij actuele ontwikkelingen om inhoudelijk tot de top te behoren.

Wij zijn op zoek naar structurele uitbreiding van ons negenkoppige team. In ons pand aan de Stadhouderslaan in Utrecht is ruimte voor enkele nieuwe professionals die op termijn ook een plek binnen onze maatschap ambiëren. Wij zoeken met name een expert in huurrecht en vastgoed en een expert in ondernemingsrecht.

Gedrevenheid is kenmerkend voor de advocaten van Stadhouders en daarvoor is dan ook alle ruimte. Wij houden ons naast de advocatuur bezig met doceren en publiceren op ons vakgebied. Ook treden onze advocaten bijvoorbeeld op als mediator, rechter-plaatsvervanger of lid van geschillencommissies.

Ben jij op zoek naar een informele werkomgeving waar je dagelijks wordt uitgedaagd om je grenzen te verleggen? Ben je een jong en ambitieus advocaat en heb je een eigen klantenbestand? Neem dan voor 9 maart 2009 contact op met Martine ten Voorde of Dirk van Genderen via www.stadhouders.nl.

ADVOCATENKANTOOR DISTELPLEIN

zoekt

een **advocaat** (m/v) met afgeronde stage (op basis van kostendeling).

Advocatenkantoor Distelplein richt zich van oudsher mede op gefinancierde rechtsbijstand (met name op het terrein van arbeidsrecht, sociale verzekering en sociale voorzieningen, vreemdelingenrecht, strafrecht en familierecht).

De werksfeer is open en informeel.
Het kantoor bestaat thans uit 5 advocaten.

Advocatenkantoor Distelplein is gevestigd in Amsterdam-Noord in de nabijheid van het Centraal Station en de ringweg.

Uw reacties kunt u richten aan:

Mr. J. Tuitjer of mr. F.S.P. Gijsberti Hodenpijl
Advocatenkantoor Distelplein
Postbus 37042
1030 AA Amsterdam

e-mail: jtuitjer@akdp.nl of fgijsberti@akdp.nl
Telefoon: 020 – 632 02 51
Fax: 020 – 634 34 91
website: www.akdp.nl

ZIYA TOGA'S

*-Eerste kwaliteit stoffen, secure afwerking
-Maatneming op kantoor / thuis mogelijk
-Beffen op voorraad*

Toga in zeer lichtgewicht 100 % Cool Wool en incl. bef naar keuze in 2008:

Advocaat	€ 375,- ex. BTW
Rechter / O. v. J.	€ 475,- ex. BTW
Raadshoer / Adv. Gen.	€ 485,- ex. BTW

Leeghwaterlaan 76
5223 BA 's-Hertogenbosch
(Bij paleis van justitie)

073 – 6234526
www.ziyatoga.nl
info@ziyatoga.nl

[k/ap-bijvoet]

PENSIOENADVIESBUREAU

[Sinds 1982]

De Ruyterkade 139
1011 AC Amsterdam

www.klap.com
nbijvoet@klap.com
tel: 020 798 86 84

Rijssenbeek Advocaten is gespecialiseerd in vastgoed- en bouwrecht en marktleider op het gebied van de juridische advisering van Verenigingen van Eigenaars. In dat kader onderhouden wij relaties met ontwikkelaars, bouwers, woningcorporaties, vastgoedbeleggers etc. alsmede met een fors aantal vastgoedbeheerders, die zich bezighouden met het bestuur en/of het beheer van VvE's.

Wij kunnen gerust stellen, dat wij een succesvol en inventief advocatenkantoor zijn: een kantoor met een exclusieve en unieke marketingformule, maar bovenal met een zeer hoge kwaliteitsstandaard. Ons kantoor telt 17 enthousiaste en toegewijde professionals. Dus van een menselijke en zakelijke maat. Door dat alles kunnen wij bogen op voortreffelijke cijfers en een hoge klanttevredenheid.

RIJSSENBEEK
ADVOCATEN

Ambitie leidt tot groei, die naar verwachting in 2009 opnieuw de 10 procent zal benaderen.

Daarom zijn wij op zoek naar:

ADVOCAAT-MEDEWERKERS

met minimaal een voltooide stage, die bereid zijn zich in het vastgoed- en bouwrecht verder te bekwamen.

ADVOCAAT-STAGIAIRES

met gevoel voor vastgoed- en bouwrecht.

Wij bieden ruimte voor:

- teamspelers met een stevige en innemende persoonlijkheid
- strategische en creatieve denkers met een frisse visie
- een echte winners-mentaliteit, zonder opsmuk of ego

Bepaald niet eenvoudig. Wij zoeken daarmee naast vakinhoudelijk talent ook het talent en vermogen om ons succesvolle marktconcept verder uit te bouwen.

Kortom: een uitdaging voor (aspirant) advocaten met ambitie!

Belangstelling voor deze uitdaging? Neem contact op met mr. Esther van Riet:
Velperweg 35-I Arnhem, telefoon: 026 - 443 42 49, e-mail: e.vanriet@rijssenbeek.nl
www.rijssenbeek.nl

Met uw reactie gaan wij uiteraard vertrouwelijk en zeer zorgvuldig om.

VAN KUILENBURG ADVOCATEN

heeft in de algemene praktijk plaats voor

- **gevorderde stagiaire** (bij voorkeur in het bezit van een afgeronde beroepsopleiding)
- **juridisch medewerker** (met mogelijke doorgroei tot advocaat-stagiaire)

Ons kantoor kent een informele, prettige sfeer met mogelijkheden tot zelfontplooiing en specialisatie. Van de kandidaat verwachten wij inzet, stressbestendigheid, klantgerichte houding, een ondernemende instelling en bereidheid zich in de omgeving van kantoor te vestigen.

Voor informatie kunt u contact opnemen met mr. D.E.J. Wolfert,
0297-584584 of info@kuilenburg-advocaten.nl

Uw schriftelijke sollicitatie met c.v. en cijferlijst gaarne binnen 14 dagen richten aan:
Van Kuilenburg Advocaten, ref. stagiaire, Bovenkerkerweg 85, 1187 XC Amstelveen

KB
systeemmappen

*gratis
proefmap?
0252-241300*

De Trias dossiermap

“DE NIEUWE MAP VOOR DE ADVOCATUUR”

Prijzen vanaf
€ 49,50
p/100 stuks
excl. BTW

- 12 KLEUREN
- ELASTIEK
- ONVERSLIJTBAAR

Pletterij 11
2211 JT
Noordwijkerhout
kb@systeemmappen.nl
www.systeemmappen.nl

Samen koersen op kwaliteit

Voor het vinden van juridische oplossingen gaat geen zee ons te hoog. Wij loodsen onze cliënten - indien nodig - door zwaar weer. Maar ook in andere situaties zijn wij u graag van dienst. Onze aanpak is multidisciplinair en onze oriëntatie internationaal. Wij hebben daarom voortdurend oog voor grensverleggende oplossingen.

Kijk voor meer informatie op www.hollandlaw.nl

Holland Van Gijzen Advocaten en Notarissen LLP heeft een strategische alliantie met Ernst & Young Belastingadviseurs LLP.

HOLLAND VAN GIJZEN
ADVOCATEN EN NOTARISSEN

Gillesse & Winnubst

advocaten

is

gevestigd te 's-Hertogenbosch in een representatief pand op een mooie locatie vlakbij de rechtbank goed geoutilleerd

wij zijn

op dit moment werkzaam met zes advocaten op uiteenlopende rechtsgebieden

wij doen

wat we leuk vinden en dat doen we goed genoeg is genoeg

wij zoeken

een collega met ervaring op dezelfde golfengte die op kostenbasis ons kantoor wil komen versterken

Sollicitaties richten aan:

Mr. J.C. Gillesse of Mr. Th.J.A. Winnubst

Postbus 1602

5200 BR 's-Hertogenbosch

tel. 073 - 613 55 61

fax 073 - 689 12 68

e-mail: gillesse@gillesse-winnubst.nl

Advocatenkantoor

Stap, Menick & Van der Waal

Biedt kantoorruimte voorzien van alle faciliteiten aan voor 1 of 2 personen in een goed uitgerust kantoor op een uitstekend bereikbare locatie direct gelegen aan het IJ te Amsterdam (Centrum) waar meerdere advocaten zelfstandig en voor eigen rekening de praktijk binnen een kostenmaatschap uitoefenen.

Op het kantoor zijn momenteel vier advocaten op verschillende rechtsgebieden actief.

Onder het kantoor bevindt zich een parkeergarage. Het Centraal Station bevindt zich op tien minuten loopafstand.

Belangstellenden kunnen contact opnemen met

mr. G.E. Menick of mr. P.A. van der Waal

Veembroederhof 111

1019 HD Amsterdam

Telefoon 020 6640848

Vermaat & De Boom Advocaten

Ter versterking van ons team zoeken wij voor spoedige indiensttreding een

ADVOCAAT MEDEWERKER (M/V) fulltime / parttime

Heb je ervaring in de civiele (algemene) praktijk, ben je klantgericht, enthousiast en op zoek naar een klein, informeel kantoor waar ruimte is voor een eigen praktijk?

SOLLICITEER DAN NU!!

Sollicitatiebrieven kunnen binnen twee weken na publicatie gericht worden aan:
Vermaat & De Boom Advocaten,
t.a.v. mevrouw Mr. A.J.C. Nuijten,
Postbus 71, 2990 AB Barendrecht

Aangeboden:

wij zijn, gevestigd nabij het centrum van Den Haag, een klein advocatenkantoor, gespecialiseerd in strafrecht.

Binnen ons kantoor (met goede secretariële ondersteuning) bestaat de mogelijkheid van uitbreiding met één of twee advocaten.

U heeft uw stage voltooid, u bent specialist of bezig met de specialisatie-opleiding, en u wilt binnen onze kostenmaatschap voor eigen rekening & risico werken.

Reacties gelieve onder nummer 7883 te richten aan:

Bureau BDM B.V.

Steekterweg 80G

2407 BH Alphen aan den Rijn

advocatenkantoor Lemmens

Advocatenkantoor Lemmens is een jong kantoor dat zich specialiseert in het arbeidsrecht en in het personen- en familierecht. Ter uitbreiding van haar praktijk is zij op zoek naar een advocaat-medewerker.

Uw sollicitatie met CV kunt u zenden naar advocatenkantoor Lemmens t.a.v. mr. Chantal Lemmens, Postbus 326, 5750 AH Deurne of per e-mail naar c.lemmens@advocatenkantoorlemmens.nl. Telefoon: 0493 - 35 22 10

De Bok Roijers Gasseling

ADVOCATEN

zoekt ter uitbreiding:

STAGIAIRES

Uw schriftelijke sollicitatie, vergezeld van curriculum vitae en studieresultaten, kunt u binnen 14 dagen richten aan:

De Bok Roijers Gasseling Advocaten, t.a.v. Mr. J.G.M. Roijers
Postbus 21548, 3001 AM Rotterdam, roijers@brglegal.com

Kantooradres: Hofplein 33, 3011 AJ Rotterdam
T +31 (0)10 282 29 99 | www.brglegal.com

WERKEN IN INTERNATIONALE WET OEFENEN IN:

Athens | Barcelona | Bratislava | Brussel | Budapest | Cologne | Copenhagen
Lisbon | Ljubljana | London | Luxemburg | Madrid | Milán | Moscov | Oslo | Paris
Praga | Riga | Rome | Rotterdam | Stockholm | Vienna | Warsaw | Zürich

is een modern Rotterdams kantoor met een sterk ondernemingsgerichte (inter)nationale advies- en procespraktijk.

is mede door specialisatie van de advocaten en door deelname in een internationaal samenwerkingsverband gericht op hoogwaardige en slagvaardige juridische dienstverlening.

is zich er goed van bewust dat advocatenwerk mensenwerk is en biedt een prettige werkomgeving en goede arbeidsvoorwaarden.

is voor advocaten het kantoor om zich te ontwikkelen met goede mogelijkheden voor de toekomst en opbouw van een zelfstandige praktijk.

Brunet *advocaten*

Brunet advocaten is een actief en ondernemend kantoor in het centrum van Nijmegen, waar door 19 advocaten op basis van specialisatie juridische diensten worden verleend. Kwaliteit, slagvaardigheid, snelheid en het persoonlijk contact met de cliënt staan daarbij voorop. Ons kantoor richt zich met name op de ondernemingen in het midden- en kleinbedrijf en de commerciële particuliere markt.

In verband met het vertrek van één van onze medewerkers zoeken wij een:

advocaat-medewerker of (gevorderd) advocaat-stagiaire voor de sectie arbeids- en sociaal zekerheidsrecht

Het profiel van de geschikte kandidaten:

- kwaliteitsbewust en beschikkend over goede communicatieve vaardigheden
- harde werker met teamspirit
- ambitie om op basis van gelijkwaardigheid bij te dragen aan de verdere ontwikkeling van ons kantoor
- relevante kennis of ervaring en aantoonbare interesse in de voornoemde rechtsgebieden

Wij bieden:

- de mogelijkheid om de advocatuur met een grote mate van vrijheid en zelfstandigheid uit te oefenen
- een kantoor met een goede reputatie
- een informele en open cultuur

Kandidaten worden uitgenodigd om binnen 14 dagen na verschijning van dit blad een sollicitatiebrief met curriculum vitae te sturen aan:

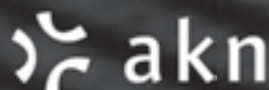
Brunet advocaten
t.a.v. mr. W.J.M. Messelink
Postbus 1106, 6501 BC Nijmegen
messelink@brunet.nl

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met mw. mr. M.C. Frissart-Kallenbach (024 – 381 09 90).

AKN draagt zorg voor het uitvoeren van belangrijke ondersteunende activiteiten voor de AVRO, KRO, NCRV en Programmabladen AKN.

De afdeling Juridische Zaken maakt deel uit van AKN en behandelt juridische aangelegenheden van en voor genoemde organisaties.

De werkzaamheden van de afdeling hebben betrekking op media-, intellectueel eigendom-, verbintenissen- en arbeidsrecht, als ook een verscheidenheid aan andere rechtsgebieden.

ERVAREN JURIST (V/M)

voor 32 uur per week

de volgende taken maken deel uit van de functie

- het vanuit de eigen professionaliteit gesprekspartner zijn voor directie en management van m.n. de NCFV, Programmabladen AKN (uitgever van o.a. AVRO bode, Televisier, NCRV gids, Mikrogids) en AKN;
- het onderhouden van contacten met en het geven van adviezen aan medewerkers en management van genoemde organisaties, o.a. betrekking hebbend op:
- het beoordelen en behandelen van juridische aangelegenheden, in het bijzonder op het gebied van het media-, intellectueel eigendom- en verbintenissenrecht;
- het opstellen en beoordelen van juridische documenten, zoals contracten, brieven e.d.;
- het voorbereiden van procedures bij de rechtbank, met name op het gebied van media- en intellectueel eigendomrecht, alsmede het voeren van procedures voor het Commissariaat voor de Media, de Reclame Code Commissie e.d.

van kandidaten wordt verwacht dat zij voldoen aan de volgende eisen

- een voltooide academische rechtenstudie, met de specialismen (media- en) intellectueel eigendomrecht, aangevuld met een gedegen kennis van het verbintenissenrecht. Kennis van het ondernemingsrecht strekt tot aanbeveling;
- meerjarige relevante werkervaring (minimaal 4 jaar);
- kordate persoonlijkheid;
- analytisch en kritisch denkvermogen;
- een praktische instelling;
- uitstekende contactuele eigenschappen, gekoppeld aan goede mondelinge en schriftelijke uitdrucksvaardigheid;
- klantgerichtheid.

de arbeidsvoorwaarden

Aanstelling zal in eerste instantie geschieden voor een periode van een jaar, met de mogelijkheid van verlenging.

Salariëring is gebaseerd op functiegroep H, conform de CAO voor het Omroep personeel. Overige arbeidsvoorwaarden zijn in overeenstemming met het niveau van de functie en gebaseerd op de CAO voor het Omroep personeel. De werkdagen en -tijden zullen in onderling overleg worden vastgesteld.

inlichtingen

Voor nadere inlichtingen kan desgewenst contact worden opgenomen met Heleen Weeber, hoofd Juridische Zaken, telefoon 035-6714912, e-mail heleen.weeber@akn.nl.

sollicitatie

Schriftelijke sollicitaties, voorzien van cv, dienen uiterlijk 20 februari a.s. in het bezit te zijn van AKN, afdeling Personeel & Organisatie, Postbus 25350, 1202 HJ Hilversum. E-mailen kan ook: tanja.schlebaum@akn.nl

Acquisitie op basis van deze publicatie wordt niet op prijs gesteld.

Tilburg Molendijk ADVOCATEN

Tilburg Molendijk Advocaten Spijkenisse zoekt:

een **gevorderde advocaat-stagiaire** m/v

en/of

een **advocaat medewerker** m/v.

Ons kantoor heeft een informele, prettige werksfeer waarbij veel aandacht is voor de persoonlijke ontwikkeling. Wij vinden een goede balans tussen werk en privé belangrijk. Wij voeren de algemene rechtspraktijk voor particulieren en bedrijven, waarbij de advocaat de mogelijkheid heeft de aard van de praktijk nader inhoud te geven.

Uw sollicitatie met c.v. en cijferlijst zien wij graag tegemoet per post t.a.v. de heer mr Adrie Tilburg, Postbus 73, 3200 AB Spijkenisse of per e-mail: tilburg@tilburgmolendijk.nl.

Omslachtige urenregistratie!
Heeft u niets beters te doen?

TimelyFashion introduceert een nieuwe manier van tijdsregistratie. Gemakkelijk en snel.

Meer weten? Kijk op www.timelyfashion.nl of bel 015-7111056 voor meer informatie.

Blaas & Van de Grint advocaten

Mrs. Blaas & Van de Grint zoeken vanwege aanhoudende groei van de praktijk enthousiaste collega's die op basis van kostendeling het kantoor komen versterken met de mogelijkheid om op termijn tot de maatschap toe te treden.

Het kantoor heeft overwegend particuliere cliënten en voert een procespraktijk met de nadruk op vreemdelingenrecht, strafrecht en personen- en familierecht. Opbouw van een praktijk op een ander rechtsgebied behoort echter tot de mogelijkheden.

Het kantoor is van alle benodigde faciliteiten voorzien en is gehuisvest in een karakteristiek pand in het centrum van 's-Hertogenbosch nabij het Centraal Station en het Paleis van Justitie.

Blaas & Van de Grint Advocaten biedt een informele werksfeer, collegialiteit en de mogelijkheid tot en ondersteuning bij het opbouwen van een zelfstandige praktijk. Indien uw belangstelling is gewekt kunt u contact opnemen met kantoor op tel.nr. 073-6122392 dan wel per e-mail reageren op info@blaasvandegrnt.nl

Knegtmans & Van de Wouw ADVOCATEN

Wegens gestage groei zijn wij op zoek naar een

**(gevorderd) advocaat-stagiaire /
advocaat-medewerker**

met belangstelling voor met name:

- personen- en familierecht
- arbeidsrecht/ondernemingsrecht
- contractenrecht

Sollicitaties met cv graag binnen 14 dagen richten aan:

Knegtmans & Van de Wouw Advocaten
t.a.v. mr. Th.A.J. van de Wouw

*Knegtmans & Van de Wouw
Advocaten is een jong, ambitieus
kantoor waar een goede relatie
met de cliënt centraal staat. Er
zijn 5 advocaten werkzaam. De
sfeer is open en collegiaal.*

Westerhoven
Provincialeweg 30
5563 AH
Tel. 040 - 2 076 076

Bladel
Schaapskuil 17
5531 DM
Tel. 0497 - 38 38 68

knegtmansvandewouw.nl

Kiest u gróót of kiest u gòed?

't Wordt tijd een kantoor te kiezen dat precies bij u past. Wilt u per se naar een gróót kantoor, dan houden wij u niet tegen. Dat kan een goede keuze zijn, die recht doet aan uw ambities ten aanzien van kwaliteit. Maar u kunt kwaliteit natuurlijk ook tot het uitgangspunt van uw keuze maken. Dan kiest u voor gòed, en is uw keuze niet beperkt tot alleen maar 'groot'.

Winters & De Vries (11 advocaten) is het toonaangevende advocatenkantoor in de Schiphol-regio Haarlemmermeer. Een regio met een sterk groeiend aantal inwoners. Wie niet per se naar een gróót, maar wel naar een goed kantoor wil, krijgt bij ons alle ruimte. Bent u ambitieus en vindt u ook dat de kwaliteit van juridische dienstverlening voorop staat? Dan nodigen wij u graag uit om nader kennis te maken.

Winters & De Vries heeft op korte termijn plaats voor een

advocaat-stagiair ondernemingsrecht & vastgoed

die een mooie cijferlijst meeneemt.

Belangstelling? Stuur een sollicitatie binnen 14 dagen na deze publicatie aan Winters & De Vries Advocaten, Postbus 698, 2130 AR Hoofddorp, t.a.v. mw. A.M.T. Pimenta da Silva (pz) of: advocaten@winters-devries.nl

Nadere informatie: Mr. A. Paternotte, T.023-5540136.

Winters & De Vries advocaten

Hoe groot is goed? www.winters-devries.nl

De Bok Roijers Gasseling

ADVOCATEN

zoekt ter uitbreiding:

MEDEWERKER

Uw schriftelijke sollicitatie, vergezeld van curriculum vitae, kunt u binnen 14 dagen richten aan:

De Bok Roijers Gasseling Advocaten, t.a.v. Mr. J.G.M. Roijers
Postbus 21548, 3001 AM Rotterdam, E roijers@brglegal.com

Kantooradres: Hofplein 33, 3011 AJ Rotterdam
T +31 (0)10 282 29 99 | www.brglegal.com

MEMBER OF THE INTERNATIONAL NETWORK OFFICES IN

Athens Barcelona Bratislava Brussels Budapest Cologne Copenhagen
Lisbon Ljubljana London Luxemburg Madrid Milan Moscow Oslo Paris
Prague Riga Rome Rotterdam Stockholm Vienna Warsaw Zurich

is een modern Rotterdams kantoor met een sterk ondernemingsgerichte (inter-)nationale advies- en procespraktijk.

is mede door specialisatie van de advocaten en door deelname in een internationaal samenwerkingsverband gericht op hoogwaardige en slagvaardige juridische dienstverlening.

is zich er goed van bewust dat advocatenwerk mensenwerk is en biedt een prettige werkomgeving en goede arbeidsvoorwaarden.

is voor advocaten het kantoor om zich te ontwikkelen met goede mogelijkheden voor de toekomst en opbouw van een zelfstandige praktijk.

RECHT DOOR ZEE

BUIK EN VAN DER HORST
gerechtsdeurwaarderskantoor

Boommarkt 3a, 2311 EA Leiden
T: (071) 516 10 10 F: (071) 514 48 77
info@buik-vanderhorst.nl

MEEUWSEN VAN DEN POL ADVOCATEN

is een kantoor met momenteel vier advocaten en een gestaag groeiende praktijk. Wij zoeken voor een spoedige indiensttreding ten behoeve van de algemene rechtspraktijk met het voornaamste accent op ondernemingsrecht, arbeidsrecht, personen- en familierecht en insolventierecht een:

**(GEVORDERDE) ADVOCaat-STAGIAIRE
of
ADVOCaat-MEDEWERKER**

Ons kantoor is gevestigd in een sfeervol en goed geoutilleerd pand in het oude stadscentrum te Gorinchem.

Wij verwachten van de kandidaat een gedegen juridisch inzicht, goede contactuele eigenschappen en uitdrakkingsvaardigheid.

Indien u geïnteresseerd bent, kunt u uw curriculum vitae met sollicitatiebrief binnen 14 dagen na verschijning van dit blad sturen naar Meeuwzen Van den Pol Advocaten, t.a.v. Mr S. Meeuwzen, Postbus 3048, 4200 EA te Gorinchem of per e-mail: s.meeuwzen@mvdpadvocaten.nl. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer S. (Sjoerd) Meeuwzen of de heer W.M. (Martien) van den Pol, telefoonnummer: 0183 - 63 02 00.

Advocaten

Arbeids- en ambtenarenrecht

Open deur

Je kent je eigen talent en wilt dat in onze praktijk verder ontwikkelen.

Je hebt passie voor inhoud en bent niet bang voor hoge verwachtingen.

Herkenbaar? Voor ons wel.

Met vakmanschap en intellectuele scherpste ga je de kwaliteit leveren waar onze cliënten om vragen.

Maatschappelijk relevant en inhoudelijk uitdagend werk.

Ben je klaar voor onze praktijk?

De deur staat open.

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en notarissen

www.werkenbijpelsrijcken.nl

In 2007 zijn wij uitgeroepen tot het snelst groeiende advocatenkantoor van Nederland. Graag willen wij deze tendens voortzetten. Met ruim 130 medewerkers zijn wij een toonaangevend regionaal kantoor. We hebben vestigingen in Groningen, Assen, Leeuwarden, Almere en Zwolle. Er werken bij ons veel jonge advocaten die bewust kiezen voor het zelfstandig opbouwen van een eigen praktijk, een goede werk-/privébalans en een cultuur waarin veel ruimte is voor eigen initiatief.

Voor onze nieuwe vestiging in Zwolle zoeken wij een:

Aspirant-partner civiel recht

Op dit moment werken er drie advocaten in Zwolle. De aspirant-partner civiel recht heeft als primaire verantwoordelijkheid het opbouwen en uitbreiden van de praktijk in Zwolle. Op termijn heb je de ambitie om partner te worden en als vestigingsleider verantwoordelijk te zijn voor de vestiging in Zwolle.

Daarnaast voldoe je aan de volgende criteria:

- minimaal zes jaar ervaring als advocaat
- ruime ervaring in de civiele praktijk
- aantoonbare affiniteit met het ondernemingsrecht
- doortastende en ondernemende persoonlijkheid; weet cliënten aan zich te binden
- beschikt bij voorkeur over een cliënten netwerk in de regio Zwolle

Meer informatie

Heb je interesse, e-mail dan je motivatie met c.v. naar: vacatures@dehaaninfo.nl.
Meer informatie over De Haan Advocaten & Notarissen tref je aan op onze website: www.dehaaninfo.nl. Voor meer informatie over deze vacature kun je contact opnemen met Carolien Rijkens (personeelsfunctionaris) tel: (050) 57 57 401 of neem contact op met mr. Anne-Henk van der Wal (advocaat) tel: (058) 29 48 503.

De Haan
ADVOCATEN & NOTARISSEN

vacature

Advocaat stagiair

Advocaat medewerker

Scheiden is geen kinderspel. Bij de Boorder Schoots in Naarden werken elf volledig in het familierecht gespecialiseerde advocaten. Met een sterke focus op overleg, mediation en collaborative divorce. Bij ons wordt een persoonlijke aanpak gekoppeld aan een zakelijke blik. Het draait bij familierecht altijd om mensen en hun leven. Vertrouwen en respect voor de ander staan bij ons dan ook hoog in het vaandel, zowel naar cliënten als onder elkaar.

Mede in verband met de opening van een nevenvestiging in Amsterdam, streven wij naar uitbreiding van ons team. Wat wij je bieden is een ontspannen maar professionele werkomgeving. Je profiteert van de meest uitgebreide kennis en expertise op het gebied van familierecht. En natuurlijk krijg je alle ruimte om je talent te ontwikkelen en te bouwen aan je toekomst.

Meer informatie is te vinden op onze website www.deboorderschoots.nl
Interesse? Stuur een e-mail naar evanherk@deboorderschoots.nl met je motivatie en cv.

Procureur, niet verplicht wel zo zeker

De verplichte procureurstelling is afgeschaft per 1 september 2008.

Nu is de keus aan u. Zelf doen, of kiest u voor zeker?

Uitbesteden kan ook na 1 september 2008 aan elk van de 19 leden van de Procureurskring. Zij gaan op de vertrouwde, deskundige wijze door met het leveren van procureursdiensten. De 19 kantoren bieden de waarborg van voortzetting van procureursdiensten in alle arrondissementen. Dan weet u zeker dat uw instructies en stukken op tijd, op de juiste plaats terecht komen.

Voor informatie: www.procureurskring.nl

procureurs
kr1n9